

A large, dense pile of fresh green peas, filling most of the frame. The peas are bright green and appear to be in their pods, though some are slightly open. The pile is mounded, with the top of the mound on the left side of the image.

Apetit
tilinpäätös 2015

Tietoja osakkeenomistajille

Yhtiökokous

Apetit Oyj:n varsinainen yhtiökokous pidetään keskiviikkona 31.3.2016 klo 14.00 Apetit Oyj:n henkilöstöravintola Myllynkivessä Säkylässä. Oikeus osallistua yhtiökokoukseen on osakkeenomistajalla, joka on merkitty osakkeenomistajaksi Euroclear Finland Oy:n pitämään yhtiön osakasluetteloon 17.3.2016.

Osakkeenomistajan, joka haluaa osallistua yhtiökokoukseen, on ilmoittauduttava yhtiölle viimeistään torstaina 24.3.2016 klo 16.00 mennessä joko internet-sivuillamme www.apetitgroup.fi/yhtiokokous, kirjallisesti osoitteella: Apetit Oyj, Tuija Österberg, PL 100, 27801 Säkylä, faksilla numeroon 010 402 4023, puhelimitse numeroon 010 402 2110/Tuija Österberg tai sähköpostilla osoitteeseen tuija.osterberg@apetit.fi. Kirjeen on oltava perillä ennen ilmoittautumisajan päättymistä. Mahdolliset valtakirjat pyydämme toimittamaan yllämainittuun osoitteeseen ennen ilmoittautumisajan päättymistä.

Omaisuuksien tilinhoitajayhteisö ilmoittaa hallintarekisteröidyn osakkeenomistajan, joka haluaa osallistua varsinaiseen yhtiökokoukseen, merkittäväksi yhtiön tilapäiseen osakasluetteloon viimeistään 24.3.2016 klo 10.00 mennessä.

Osingonmaksu

Hallitus ehdottaa, että vuodelta 2015 vahvistettavan taseen perusteella maksetaan osinkoa 0,70 euroa osakkeelta. Osinko maksetaan osakkaalle, joka osingonmaksun täsmäytyspäivänä 4.4.2016 on merkitty Euroclear Finland Oy:n pitämään yhtiön osakasluetteloon. Hallitus ehdottaa yhtiökokoukselle, että osinko maksetaan 12.4.2016.

Taloudellinen tiedottaminen 2016

Apetit Oyj julkisti tilinpäätöstiedotteen vuodelta 2015 keskiviikkona 17.2. klo 8.30. Vuosijulkaisu on julkaistu yhtiön internet-sivuilla viikolla 10.

Osavuosikatsaukset vuonna 2016 julkistetaan seuraavasti

- Osavuosikatsaus tammi-maaliskuu, torstaina 12.5.2016 klo 8.30
- Osavuosikatsaus tammi-kesäkuu, tiistaina 16.8.2016 klo 8.30
- Osavuosikatsaus tammi-syyskuu, torstaina 3.11.2016 klo 8.30

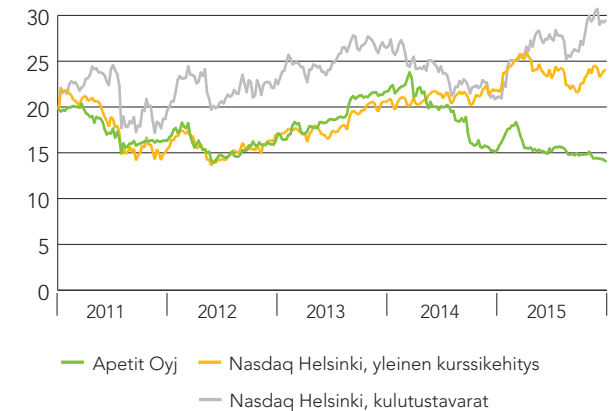
Vuosijulkaisut, tilinpäätöstiedote ja osavuosikatsaukset julkaistaan suomeksi ja englanniksi. Ne ovat luettavissa Apetit Oyj:n internet-sivuilla osoitteessa www.apetitgroup.fi/fi/sijoittajatieto, josta julkaisut voi ladata myös pdf-versioina.

Suomenkielisen painetun vuosijulkaisun voi tilata yhtiön internet-sivuilta osoitteesta www.apetitgroup.fi/fi/sijoittajatieto ja sen lähettäminen aloitetaan viikolla 12. Englanninkielinen vuosijulkaisu on saatavana vain sähköisessä muodossa.

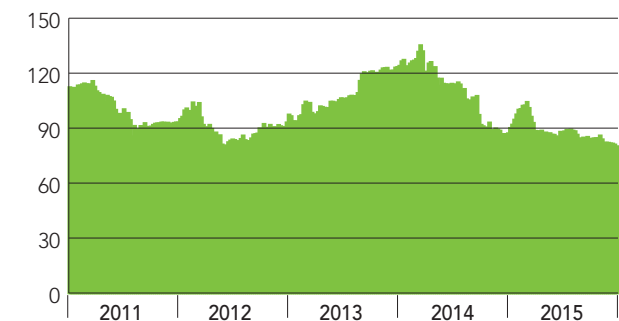
Muutokset henkilötiedoissa

Osakkeenomistajia pyydetään ilmoittamaan henkilötiedoissa tapahtuneet muutokset siihen pankkiin, jossa osakkeenomistajalla on arvo-osuustili.

OSAKKEEN HINTAKEHITYS
2011–2015, euroa

MARKKINA-ARVO
2011–2015, milj. euroa

Sisällysluettelo

Apetit lyhyesti	1
Avainluvut	2
Toimitusjohtajan katsaus	4

Tilinpäätös

Hallituksen toimintakertomus	6
Konsernitilinpäätös, IFRS	12
Emoyhtiön tilinpäätös, FAS	46
Hallituksen voitonjakoehdotus	55
Tilintarkastuskertomus	56
Hallintoneuvoston lausunto	57

Hallinnointi

Hallinto- ja ohjausjärjestelmä 2015	58
Palkitseminen, sisäpiiriasiat	64
Hallintoneuvosto ja tilintarkastajat	65
Hallitus	66
Toimitusjohtaja ja johtoryhmä	68
Osakkeet, osinkopolitiikka	70

Luomme kasviksista hyvinvointia

Hyvä ruoka ilahduttaa ja saa voimaan hyvin. Kasvisten osuus syömisessä kasvaa ja tämä on hyvää suuntaa. Apetitilla on kokemusta kotimaisten kasvisten jalostamisesta jo yli 60 vuoden ajalta ja katsomme pitkälle tulevaisuuteen. Asiakaskuntaamme kuuluvat vähittäiskauppa, ammattikeittiöt ja elintarviketeollisuus sekä viljakaupassa viljojen, öljykasvien ja rehuraaka-aineiden myyjät ja ostajat. Apetit Oyj:n 1.3.2016 julkaistun strategian päämääränä on kehittyä kasvipohjaisen syömisestä edelläkävijäksi. Vahvistaakseen strategian toimeenpanoa ja seurantaan yhtiö ilmoitti muuttavansa samalla segmenttirakennettaan. Vuodelta 2016 raportoivat liiketoimintasegmentit on esitelty alla.

Ruokaratkaisut

Ruokaratkaisut-liiketoimintaan kuuluvat vihannes- ja ruokapasteet, tuoreet käyttövalmiit kasvikset sekä palvelumyynti. Tavoitteena on olla johtava brändi kasvipohjaisissa ruokaratkaisuisissa. Suurin osa pakastamistamme kasviksista viljellään Apetit sopimusviljelijöiden tiloilla Satakunnassa, ainutlaatuisen Vastuuviljely-menetelmän mukaan. Tuoretuotetuotanto tapahtuu puolestaan Helsingissä, keskellä maan suurinta asiakaskeskittymää.

Öljykasvituotteet

Olemme Suomen merkittävin kasviöljyjen ja öljykasvipohjaisen rehujen jalostaja. Korkean laadun takaa ympäristöystävällinen kemikaaliton tuotantoprosessi. Kirkkonummella sijaitseva öljynpuristamomme hyödyntää öljykasvisiemenistä 99,9 prosenttia jalostaen niistä laadukkaita ja myös erittäin korkean jalostusarvon tuotteita niin ihmis- kuin eläinravitsemukseen.

Viljakauppa

Toimimme aktiivisesti vilja-, öljykasvi- ja rehuraaka-ainemarkkinoilla. Tarjoamme erinomaista asiakaspalvelua ja edistyneet työkalut sekä ostajille että myyjille. Päämarkkina-alueemme on Euroopan unioni ja erityisesti Suomi, mutta kauppaa käydään lähes kaikilla mantereilla. Menestyksemme perustuu monipuoliseen osaamiseen, kokemukseen ja vahvaan markkinatuntemukseen.

Kalajalosteet

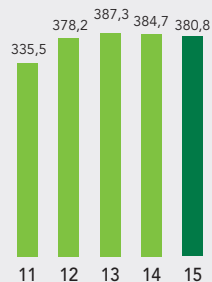
Kuopiossa sijaitseva kalanjalostuslaitos on Suomen suurimpia Norjan lohen ja kirjolohen jalostajia. Konserniyhtiö Maritim Food Group jalostaa ja myy Norjassa ja Ruotsissa monipuolisia kala- ja äyriäistuotteita. Suurin osa myynnistä tapahtuu kaupan omien merkien alla. Kalajalosteissa tavoitteena on olla paras kumppani laatua ja luotettavuutta arvostavalle asiakkaalle.

Apetit omistaa 20 % Suomen ainoasta sokerintuottajasta Sucros Oy:stä, joka valmistaa Säkylässä sokeria kotimaisesta sokerijuurikkaasta. Sucrosen tytäryhtiö Suomen Sokeri Oy jalostaa Kirkkonummella monipuolisia sokerituotteita ja myy niitä elintarviketeollisuudelle, vähittäiskaupalle ja myyntiin.

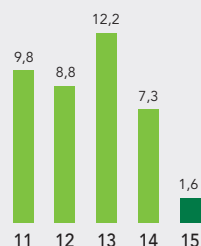
Avainluvut 2015

	2015	2014	2013
Liikevaihto, milj. euroa			
Ruokaliiketoiminta	166,2	170,8	178,5
Vilja- ja öljykasviliiketoiminta	215,0	214,2	209,0
Muut toiminnot	–	–	–
Segmenttien välinen liikevaihto	–0,4	–0,3	–0,2
Yhteensä	380,8	384,7	387,3
Liiketulos ilman kertaeriä, milj. euroa			
Ruokaliiketoiminta	–2,8	0,6	4,0
Vilja- ja öljykasviliiketoiminta	7,6	7,8	5,1
Muut toiminnot	–3,2	–1,1	3,1
Yhteensä	1,6	7,3	12,2
Liiketulos, milj. euroa			
Ruokaliiketoiminta	–6,4	–9,7	2,0
Vilja- ja öljykasviliiketoiminta	7,6	7,8	5,1
Muut toiminnot	–3,2	–4,0	2,3
Yhteensä	–2,0	–5,9	9,4
Käyttöomaisuusinvestoinnit, milj. euroa			
Ruokaliiketoiminta	5,9	1,9	2,0
Vilja- ja öljykasviliiketoiminta	3,1	0,5	0,8
Muut toiminnot	0,1	0,1	0,2
Yhteensä	9,1	2,5	3,0
Henkilöstö, keskimäärin			
Ruokaliiketoiminta	627	630	699
Vilja- ja öljykasviliiketoiminta	88	83	73
Muut toiminnot	10	10	10
Yhteensä	725	723	782

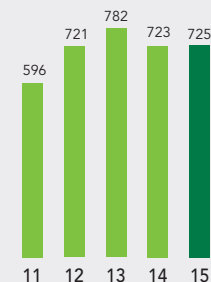
KONSERNIN LIIKEVAIHTO
2011–2015, milj. euroa

KONSERNIN LIIKETULOS
ILMAN KERTAERIÄ
2011–2015, milj. euroa

KONSERNIN HENKILÖSTÖ-
MÄÄRÄN KEHITYS
2011–2015

Liikevaihto 2015

380,8 milj.€

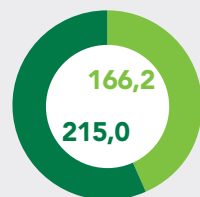
Liiketulos ilman kertaeriä 2015

1,6 milj.€

Tulos / osake, kertaeristä
puhdistettu, 2015

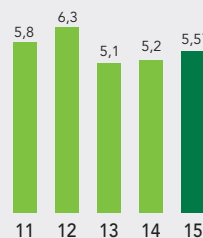
-0,11€

LIIKEVAIHDON JAKAUMA
milj. euroa

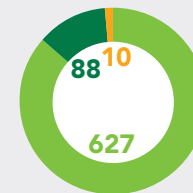
■ Ruokaliiketoiminta
■ Vilja- ja öljykasviliiketoiminta

EFEKTIIVINEN OSINKOTUOTTO
2011–2015, prosenttia

¹⁾ hallituksen ehdotus

HENKILÖSTÖ KESKIMÄÄRIN

■ Ruokaliiketoiminta
■ Vilja- ja öljykasviliiketoiminta
■ Muut toiminnot

Investoinnit 2015

9,1 milj.€

Omavaraisuusaste 31.12.2015

61,1 %

Henkilöstö keskimäärin 2015

725

Toimitusjohtajan katsaus

Vuosi 2015 oli yhtiölle kaksijakoinen. Suomen talouden matalalento sekä elintarvike-sektorin haastavana jatkunut markkinatilanne eivät antaneet meille vetoapua. Viljakaupassa ja öljykasvi-tuotteissa saavutimme hyvän tuloksen toimintaympäristössä, jonka näkymät säilyivät läpi vuoden vakaampina. Syksyllä käynnistetty strategia-työ valmistui aikataulussaan. Strategisena tavoitteenamme on kehittää Apetitista kasvi-pohjaisten ruokaratkaisujen edelläkävijä.

Apetit-konsernin koko vuoden liikevaihto ja liiketulos laskivat edellisvuodesta. Liiketuloksen kertymistä tuki hyvä onnistuminen Vilja- ja öljykasviliiketoiminnassa, missä liiketulos ilman kertaeriä oli vertailuvuoden tasolla. Ruokaliiketoiminnan liiketulos ilman kertaeriä oli edellisvuotta matalampi ja käytännössä tuoteryhmistä vain pakastetuoteryhmän kannattavuus oli hyvällä tasolla. Osakkuusyhtiö Sucroksen negatiivinen tulos vaikutti merkittävästi konsernin koko vuoden liiketulokseen.

Laatua pelloilta pöytään

Vahvuutemme on ainutlaatuinen kotimaisten kasvisraaka-aineiden laatu ja jäljitettävyys. Esimerkiksi kotimaisen herne-pussin tiedoista on mahdollista selvittää, miltä tilalta herneet on puitu, minkälaiset viljelyolosuhteet ovat olleet ja mitä viljelytoimenpiteitä on tehty. Olemme tästä erottavasta tekijästä ylpeitä ja nostimmekin vuoden aikana markkinointimme yhdeksi kärkiteemaksi Apetit Vastuuviljelyn. Kerroimme sen avulla sekä omasta että sopimusviljelijöidemme sitoutumisesta kasvien laadun ja viljelymenetelmien jatkuvaan parantamiseen sekä vastuullisuusnäkökulmien huomiointiin. Suomalaisen työn liiton mukaan suomalaisten halu ostaa kotimaisia tuotteita on kasvanut viime vuosien aikana ja tästä syystä myös Apetitin vahva kotimaisuus on saatava nykyistä kattavammin kuluttajien tietoon.

Pakasteissa kasvu edellyttää uudistumista

Suomessa syödään pakasteita selvästi muita Pohjoismaita vähemmän. Markkinan arvo ei kehittynyt vuonna 2015 eivätkä suomalaiset ole oppineet pitämään pakastekasvis- ja ruokakate-

goriaa kovin trendikkäänä tai uudistuvana. Ammattikeittiöissä pakasteiden arvo ymmärretään paremmin, erityisesti laadun ja hävikinhallinnan näkökulmasta. Suomen merkittävimpänä ja tunnetuimpana pakasteiden valmistajana meillä on velvollisuus ottaa vastuuta koko kategorian kehittämisestä ja esimerkiksi uutuustuotteemme Pyhäjärven järvikalapihvin menestys osoittaa, että hyvälle uutuustuotteelle on aina kysyntää.

Tuoretuotteissa potentiaalia

Tuoretuotteissa vuosi 2015 jäi kannattavuudeltaan odotuksista. Ammattikeittiösektorin haastava markkinatilanne painoi edelleen tuoteryhmän myyntiä ja pienentyneet myyntivolyymit heikensivät toiminnan kannattavuutta. Uskomme vahvasti esikäsiteltyjen käyttövalmiiden kasvien kysynnän kasvuun tulevaisuudessa ja käynnistimme vuoden aikana tekemämme markkinakartoitusten pohjalta valmistelut uuden tuotekategorian, Tuoresten lanseeraamiseksi vähittäiskauppoihin vuoden 2016 aikana.

Maan paras rypsin tuntija

Asemamme merkittävimpänä kotimaisena öljykasvituotteiden jalostajana on kiistaton. Avena Nordic Grain jalostaa yli 90 prosenttia kotimaisesta rypsimäisestä erilaisiksi öljykasvituotteiksi, erittäin laadukkaista erikoiskasviöljyistä rehupuristeisiin. Vain 0,1 prosenttia rypsin siemenestä jää hyödyntämättä. Tavoittemme on jatkossa nostaa öljykasvituotteiden jalostusarvoa edelleen sekä vahvistaa kasviöljyihin liittyvää tutkimusta ja tuotekehitystä.

Merkittävä viljan viejä

Toimimme vuonna 2015 tehokkaasti kotimaisilla ja kansainvälisillä vilja-, öljykasvi ja rehuraaka-ainemarkkinoilla. Investointimme Inkoon viljasataman rakentamiseksi valmistui elokuussa ja tämä lisäsi oleellisesti viljanvientikapasiteettia eteläisimmästä Suomesta. Osuutemme Suomen viljan viennistä oli noin 40 prosenttia. Merkittävä osa onnistumisestamme perustuu siihen, että haluamme olla sekä viljan myyjien että ostajien paras kumppani. Jatkamme kasvuaamme erityisesti Baltian markkinoilla ja aloitamme viljojen ostot satokaudella 2016 Latviassa.

Ruokaliiketoiminnan kannattavuusohjelmat maaliin

Ruokaliiketoiminnan pitkän aikavälin kannattavuusohjelmat saatiin päätökseen. Ohjelmien puitteissa kalatuoteryhmän ja tuoretuotteet-tuoteryhmän toimipaikkarakennetta, tuotevalikoimaa ja tuotantoprosesseja tehostettiin ja yksinkertaistettiin voimakkaasti. Kannattavuusohjelmien tavoitteeksi asetetun -4,5 miljoonan euron säästön toiminnan kustannuksissa arvioidaan toteutuvan vuonna 2016.

Kasvipohjaisten ruokaratkaisujen edelläkävijäksi

Elokuussa käynnistetty Apetit-konsernin strategiatyö valmistui aikataulussaan. Prosessiin osallistui sen eri vaiheissa laaja ryhmä eri puolilta organisaatiotamme, mikä on lisännyt liiketoimintojen välistä vuoropuhelua ja valmentanut strategian tehokkaaseen toteuttamiseen alati nopeammin muuttuvassa

toimintaympäristössä. Julkaisimme koko konsernia ja liiketoimintoja koskevat strategiset tavoitteet ja painopisteet maaliskuun 2016 alussa. Uuden visiomme mukaisesti tavoitteemme on kehittyä kasvipohjaisten ruokaratkaisujen edelläkävijäksi.

Kiitos

Aloitin Apetit-konsernin toimitusjohtajana maaliskuussa 2015. Jo ensimmäisten kuukausien aikana ymmärrykseni yhtiön vahvuuksista ja kehittymismahdollisuuksista syveni merkittävästi ja näen, että yhtiössä on paljon hyödyntämätöntä potentiaalia tulevalle kannattavuuden parantamiselle ja uudistumiselle. Kiitän kaikkia apetitlaisia, asiakkaitamme, omistajiamme sekä sopimusviljelijöitämme ja muita yhteistyökumppaneitamme luottamuksesta sekä yhteistyöstä vuonna 2015.

Juha Vanhainen

Toimitusjohtaja

Hallituksen toimintakertomus

Apetit on suomalainen, vahvasti ruoan alkutuotantoon toimintansa perustava elintarvikeyhtiö. Sen tuoteryhmiin kuuluvat kasvis- ja ruokapakasteet, tuore kala ja kalajalosteet, hedelmä- ja vihannestuoretuotteet sekä viljat ja öljykasvituotteet. Yhtiön liiketoimintoja ovat Ruokaliiketoiminta, Vilja- ja öljykasviliiketoiminta sekä Muut toiminnot, jotka ovat myös konserniraportoinnissa raportoitavat toimintasegmentit. Yhtiön osakkeet on listattu Nasdaq Helsingissä ja sen kotipaikka on Säkyliä.

KESKEISET TUNNUSLUVUT

Milj. euroa	2015	2014	Muutos	2013
Liikevaihto	380,8	384,7	-1%	387,3
Liiketulos	-2,0	-5,9		9,4
Liiketulos, %	-0,5	-1,5		2,4
Liiketulos, ilman kertaeriä	1,6	7,3		12,2
Liiketulos, ilman kertaeriä, %	0,4	1,9		3,2
Tulos ennen veroja	-3,5	-8,1		9,3
Tilikauden tulos	-4,6	-8,7		9,3
Tulos/osake, euroa	-0,69	-1,29		1,63
Tulos/osake, kertaeristä puhdistettuna, euroa	-0,11	0,72		1,60
Oma pääoma/osake, euroa	19,53	20,70		22,90
Omavaraisuusaste, %	61,1	69,7		70,3
Oman pääoman tuotto, %	-3,7	-6,5		6,5
Sidotun pääoman tuotto, %	-1,5	-4,2		5,9

Muut tunnusluvut on esitetty tilinpäätöksen liitetiedoissa 27.

Tunnuslukujen laskentakaavat on esitetty tilinpäätöksen liitetiedossa 28.

Ruokaliiketoimintaan kuuluvat yritykset ovat Apetit Ruoka Oy, Caternet Finland Oy, Apetit Kala Oy sekä Maritim Food -konsernin yhtiöt Norjassa ja Ruotsissa. Lisäksi segmenttiin kuuluu palveluyhtiö Apetit Suomi Oy. Vilja- ja öljykasviliiketoiminnan muodostaa Avena Nordic Grain Oy tytäryhtiöineen. Muut toiminnot –segmenttiin kuuluvat emoyhtiö Apetit Oy, konsernihallinto, segmenteille kohdistamattomat erät sekä osakkuusyritys Sucros Oy. Apetit-konserni luopui vuoden aikana 30 prosentin omistusosuudestaan kalankasvatukseen erikoistuneesta Taimen Oy:stä.

LIKEVAIHTO JA TULOS

Konsernin koko vuoden liikevaihto vuonna 2015 laski edellisvuodesta ja oli 380,8 (384,7) miljoonaa euroa.

Liiketulos ilman kertaeriä oli 1,6 (7,3) miljoonaa euroa. Laskusta 2,8 miljoonaa euroa selittyi Sucroksen osakkuusyritystuloksen pienentymisellä vertailukaudesta. Liiketulokseen ilman kertaeriä sisältyy tulososuus osakkuusyrityksistä -0,6 (2,2) miljoonaa euroa. Raportoitu liiketulos oli -2,0 (-5,9) miljoonaa euroa ja kertaerät -3,6 (-13,2) miljoonaa euroa. Kauden kertaerät liittyvät Ruokaliiketoimintaan ja vertailukauden kertaerät Ruokaliiketoimintaan sekä Muut toiminnot-segmenttiin.

Rahoitustuotot ja -kulut olivat yhteensä -1,5 (-2,2) miljoonaa euroa. Rahoitustuotot ja -kulut sisältävät ei-kassavirtavaikutteisia arvostuseriä -0,3 (-0,8) miljoonaa euroa Maritim Food -konsernille annettujen konsernin sisäisten lainojen kurssimuutoksista. Rahoituskuluihin sisältyy myös Avena Nordic Grain Oy:n henkilöstöomistajille kuuluva osuus Avena Nordic Grain -konsernin tuloksesta -0,8 (-0,9) miljoonaa euroa.

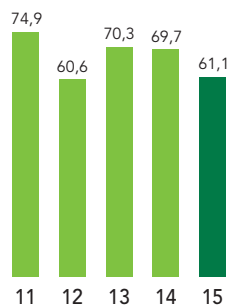
Tulos ennen veroja oli -3,5 (-8,1) miljoonaa euroa. Tilikauden verot olivat -1,1 (-0,7) miljoonaa euroa. Kauden tulos oli -4,6 (-8,7) miljoonaa euroa ja osakekohtainen tulos -0,69 (-1,29) euroa. Ilman kertaeriä kauden tulos oli -1,0 (3,7) miljoonaa euroa ja osakekohtainen tulos -0,11 (0,72) euroa.

RAHAVIRRAT, RAHOITUS JA TASE

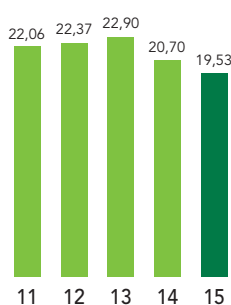
Konsernin maksuvalmius oli hyvä ja rahoitusasema vahva.

Liiketoiminnan rahavirta korkojen ja verojen jälkeen oli tammi-joulukuussa -17,1 (18,1) miljoonaa euroa. Käyttöpääoman muutoksen vaikutus oli -21,4 (9,8) miljoonaa euroa. Käyttöpääoma nousi Vilja- ja öljykasviliiketoiminnassa kausiluontoisesti vuoden loppupuolella varastotasojen kasvun johdosta.

OMAVARAISUUSASTE
2011–2015, %

OMA PÄÄOMA/OSAKE
2011–2015, euroa

Investointien nettorahavirta oli -3,0 (2,6) miljoonaa euroa. Rahoituksen rahavirta 19,8 (-9,9) miljoonaa euroa sisältää osingon maksuja -4,3 (-6,2) miljoonaa euroa.

Konsernilla oli tilikauden päättyessä korollisia velkoja 36,5 (12,0) miljoonaa euroa ja likvidejä rahavaroja 13,4 (13,7) miljoonaa euroa. Korolliset nettovelat olivat 23,0 (-1,7) miljoonaa euroa. Konsernin taseen loppusumma oli 197,9 (185,7) miljoonaa euroa. Oman pääoman määrä oli katsauskauden päättyessä 121,0 (129,4) miljoonaa euroa. Omavaraisuusaste oli 61,1 (69,7) prosenttia ja nettovelkaantumisaste 19,0 (-1,3) prosenttia. Konsernin maksuvalmiutta turvataan sitovin limiittisopimuksin. Tilikauden päättyessä limiittejä oli nostettavissa 45 (25) miljoonaa euroa. Yritystodistuksia oli emittoituna 32,0 (8,0) miljoonaa euroa.

INVESTOINNIT

Konsernin bruttoinvestoinnit käyttöomaisuuteen olivat 9,1 (2,5) miljoonaa euroa.

HENKILÖSTÖ

Henkilöstöjohtamisen päätehtävät Apetit-konsernissa ovat osaamisen kehittäminen, työhyvinvoinnin edistäminen sekä johtamisen kehittäminen.

KONSERNIN HENKILÖSTÖN MÄÄRÄ KESKIMÄÄRIN

	2015	2014	Muutos %	2013
Ruokaliiketoiminta	627	630	0 %	699
Vilja- ja öljykasviliiketoiminta	88	83	+6 %	73
Muut toiminnot	10	10	0 %	10
yhhteensä	725	723	0 %	782

Kuluvan vuoden keskeisiä teemoja henkilöstön näkökulmasta olivat esimiestyön ja -osaamisen vahvistaminen sekä työturvallisuus. Lisäksi esimiestyössä ja viestinnässä huomioitiin yhtiössä kuluvana vuonna lisääntyneet muutoksenhallinnan tarpeet.

Vuoden aikana valmisteltiin uutta työterveysjohtamisen sekä aktiivisen välittämisen mallia. Työtaturmien määrä Apetitilla on toimialan keskiarvoa suurempi ja tästä syystä niiden seuranta on nostettu osaksi yhtiön johdon viestintää ja ohjausta. Vuonna 2015 tapahtui 41 (51) kappaletta vähintään yhden päivän poissaoloon johtaneita työtaturmia.

Koulutustoiminnan yleisenä päämääränä vuoden aikana oli omaan tehtävään liittyvien ammatillisten taitojen ja valmiuksien kehittäminen.

Vuoden aikana käynnistettiin kaksivuotinen Apetit Suunta-esimiesvalmennus kaikille konsernin esimiehille. Esimiesvalmennuksen tavoitteena oli vahvistaa esimiesten johtamis- ja vuorovaikutusvalmiuksia, yhtenäistää johtamisen tapoja ja käytäntöjä sekä tukea heitä muutoksen johtamisessa. Koulutukseen osallistuvat kaikki konsernin esimiehet vuosien 2015–2016 aikana. Esimiehet osallistuivat lisäksi alkuvuonna työsuuhdekoulutukseen.

Vuonna 2015 toteutetussa työhyvinvointikyselyssä tulokset olivat kehittyneet myönteisesti edellisvuoteen verrattuna lähes kaikilla osa-alueilla. Tulosten käsittelyn yhteydessä huomio kiinnitettiin sekä onnistumisten tunnistamiseen että kehitystoimen-

piteiden määrittelyyn. Tärkeimmiksi kehityskohteiksi konsernitasolla nousivat fyysinen hyvinvointi, viestintä ja työn mielekkäys.

Apetit-konsernin johdossa tapahtui muutoksia vuonna 2015. Toimitusjohtaja Juha Vanhainen aloitti työnsä maaliskuussa ja Ruokaliiketoiminnan uusi johtaja Anu Ora elokuussa. Vuoden kuluessa on uudistettu konsernin johtamiskäytäntöjä ja -viestintää kohti yhtenäisempää Apetitia. Osavuosikatsausten yhteydessä toteutettiin koko henkilöstölle suunnatut toimitusjohtajan puhelut, joissa käsiteltiin koko yhtiön yhteisiä asioita.

Ruokaliiketoiminnassa Suomessa jatkettiin pitkän aikavälin kannattavuusohjelmien toteutusta sekä kalatuoteryhmässä että tuoretuotteet-tuoteryhmässä. Vuoden aikana Ruokaliiketoiminnassa tehtiin muutoksia toimipaikkarakenteeseen osana liiketoiminnan kannattavuuden ja tehokkuuden parantamista. Kalatuoteryhmässä toimintaa keskitettiin Kuopion yksikköön ja suljettiin Kustavin ja Turun toimipaikat. Lisäksi merkittävä osa Helsingin yksikön kalanjalostustoiminnasta siirrettiin Kuopioon. Muutoksista neuvoteltiin toimipaikkojen henkilöstön kanssa yhteistoimintaneuvotteluissa. Ohjelmiin sisältyvät toimipaikkoja koskevat muutokset toteutettiin vaiheittain vuoden 2015 syksyyn mennessä.

Henkilöstölle maksetut palkat ja palkkiot vuonna 2015 olivat 30,1 (30,0) miljoonaa euroa.

Henkilöstöön liittyvistä asioista kerrotaan tarkemmin henkilöstöraportissa, joka on ladattavissa konsernin internet-sivujen yritysvastuuosioista.

LIIKETOIMINTAKATSAUKSET

Ruokaliiketoiminta

Ruokaliiketoiminnan liikevaihto tammi-joulukuussa laski edellisvuodesta ja oli 166,2 (170,8) miljoonaa euroa. Myynti oli vertailukautta pienempi kalatuoteryhmässä Ruotsissa ja tuoretuotteet-tuoteryhmässä.

Ruokaliiketoiminnan liiketulos ilman kertaeriä laski vertailukaudesta ja oli -2,8 (0,6) miljoonaa euroa. Satokausituotannon edellisvuotta matalampi volyyymi vaikutti kausiluontoisesti liiketulokseen laskevasti -0,4 (0,5) miljoonaa euroa, kun kiinteitä kustannuksia aktivoitui varastoon vertailukautta vähemmän. Liiketulokseen sisältyy 0,3 miljoonan euron alaskirjaukset aineettomista oikeuksista ja käyttöomaisuudesta. Valuuttasuojauksen käyvän arvon muutoksen vaikutus liiketulokseen oli -0,5 (0,6) miljoonaa euroa. Osuus osakkuusyritys Taimenen tuloksesta oli 0,4 (0,3) miljoonaa euroa.

Raportoitu liiketulos oli -6,4 (-9,7) miljoonaa euroa. Kertaerät olivat -3,6 (-10,2) miljoonaa euroa. Apetit kertoi pörssitiedotteilla 9.4.2015 ja 30.9.2015 osakkuusyritys Taimen Oy:n omistuksien myynneistä. Myynneistä aiheutui vuodelle 2015 yhteensä -3,6 miljoonan euron tappio. Vertailukauden kertaerät sisältävät Ruokaliiketoimintaan arvonalennustestauksen perusteella tehdyn arvonalennuksen.

Ruokaliiketoiminnan henkilöstömäärä oli keskimäärin 627 (630) henkilöä.

Ruokaliiketoiminnan investoinnit olivat 5,9 (1,9) miljoonaa euroa. Merkittävimmät investoinnit kohdistuivat tuotannon tehokkuutta ja laatua parantaviin laite-, tietojärjestelmä-, ja kiinteistöinvestointeihin Säkylän kasvis- ja ruokapakaste-tehtaalla, Kuopion kalanjalostuslaitoksessa sekä Helsingin tuoretuote-tehtaalla.

Ruokaliiketoiminnan pitkän aikavälin kannattavuusohjelmat Ruokaliiketoiminnan pitkän aikavälin kannattavuusohjelmien tavoitteena oli saavuttaa toimenpiteiden toteuttamisen jälkeen yhteensä -4,5 miljoonan euron säästö vuosittain kustannuksissa. Ohjelmien toteutus tammi-joulukuussa eteni

suunnitelmien mukaisesti. Ohjelmien puitteissa kalatuoteryhmän ja tuoretuotteet-tuoteryhmän toimipaikkarakennetta, tuotevalikoimaa ja tuotantoprosesseja tehostettiin ja yksinkertaistettiin voimakkaasti. Kuopiosta kehitettiin kalatuoteryhmän tuotantokeskus siirtämällä sinne Kustavin ja Turun toimipisteiden toiminta sekä suurin osa Helsingin Kivikon toimipisteen kalanjalostustoiminnasta. Kannattavuusohjelmien viimeisenä vaiheena tehtiin prosessitehostukseen liittyvät investointipäätökset Kuopion ja Helsingin tuotantolaitoksissa.

Toimenpiteiden vaikutus toiminnan kustannustasoon kustannuksiin vuoden 2015 tammi-joulukuussa oli -2,1 miljoonaa euroa vertailukauteen verrattuna. Tavoitteeksi asetetun -4,5 miljoonan euron säästön toiminnan kustannuksissa arvioidaan toteutuvan vuonna 2016.

Vilja- ja öljykasviliiketoiminta

Vilja- ja öljykasviliiketoiminnan tammi-joulukuun liikevaihto oli 215,0 (214,2) miljoonaa euroa. Myynnin arvo ja volyyymi olivat vertailukauden tasolla sekä viljakaupassa että öljykasvituotteissa.

Liiketulos ilman kertaeriä laski edellisvuodesta ja oli 7,6 (7,8) miljoonaa euroa. Viljakaupan suhteellinen kannattavuus oli vertailukautta korkeammalla tasolla. Öljykasvituotteiden kannattavuus oli hyvä jääden kuitenkin vertailukauden erinomaisesta tasosta.

Kevään ja alkukesän epäsuotuisat sääolot vaikuttivat Suomessa viljojen satoihin jonkin verran. Luonnonvarakeskuksen (Luke) viimeisimmän ennakkosatotilaston mukaan Suomen viljasato syksyllä 2015 oli 3,7 miljoonaa tonnia eli noin 10 % edellisvuotta vähemmän. Kotimainen rypsi- ja rapsisato kasvoi edellisvuodesta yhteensä 83 000 (62 000) tonniin.

Vilja- ja öljykasviliiketoiminnan palveluksessa oli keskimäärin 88 (83) henkilöä. Henkilöstömäärän kasvu tulee viljakaupan ostotoiminnan vahvistamisesta erityisesti Baltian maissa.

Tilikauden investoinnit olivat 3,1 (0,5) miljoonaa euroa ja kohdistuivat pääosin kuluvan vuoden elokuussa käyttöön otetun Inkoon sataman viljavarastokapasiteetin ja satamainfrastruktuurin rakentamiseen sekä Kirkkonummen kasviöljyju-

ristamon kehittämiseen. Inkoon uudet viljasatamatoiminnot otettiin käyttöön elokuussa.

Tukes myönsi joulukuussa 2015 poikkeusluvan käyttää neonicotinoideja sisältävillä peittäusaineilla käsiteltyjä rypsin kylvösiemeniä kevään 2016 kylville, mikä varmistaa kotimaisen raaka-aineen saannin Vilja- ja öljykasviliiketoiminnan kasviöljynpuristuksen tarpeisiin tulevalla satokaudella. Neonicotinoideille ei ole tällä hetkellä korvaavia vaihtoehtoja. Joulukuussa 2015 julkaistun Luonnonvarakeskuksen (Luke) ja Elintarviketurvallisuusviraston toteuttaman Neomehi-tutkimushankkeen loppuraportin mukaan rypsin kylvösiementen peittäyksellä ei ole välitöntä vaikutusta mehiläisille Suomessa.

Muut toiminnot

Segmentin tammi-joulukuun liiketulos ilman kertaeriä laski edellisvuodesta ja oli -3,2 (-1,1) miljoonaa euroa. Kaudelle kohdistui 0,7 miljoonan euron myyntivoitto Länsi-Säkylän teollisuusalueella sijaitsevan kiinteistön myynnistä. Liiketulokseen sisältyy osakkuusyritys Sucroksen tulososuus -1,0 (1,9) miljoonaa euroa. Sen tulosta on laskenut sokerin laskenut markkinahintataso. Kertaerät olivat 0,0 (-2,9) miljoonaa euroa. Vertailukauden kertaerät muodostuivat Apetit Oyj:n ja Nordic Sugarin välisen osakassopimusriidan ratkaisusta.

Muut toiminnot -segmentin palveluksessa oli 10 (10) henkilöä.

Segmentin investoinnit olivat 0,1 (0,1) miljoonaa euroa.

TUTKIMUS JA KEHITYS

Konsernin tutkimus- ja kehitystoiminnan menot olivat 0,8 (0,8) miljoonaa euroa, mikä on 0,2 (0,2) prosenttia liikevaihdosta. Tutkimus- ja kehitystoiminta kohdistui lähinnä uusien tuotteiden kehittämiseen.

Apetit uudistaa tuotteitaan ja palveluitaan sekä kehittää täysin uusia tuotteita tarjotakseen ilahduttavia maku- ja palveluelämyksiä ihmisille, jotka arvostavat hyvän makuista, terveellistä ja vastuullisesti tuotettua ruokaa vaihtelevissa ruokailutilanteissa.

Tuotekehitystä ohjaa Ruokaliiketoiminnassa tuotepolitiikka.

Uudet tuotteet kehitetään vastaamaan suomalaisia makumieltymyksiä ja ravitsemussuosituksia sekä helpottamaan jokapäiväistä ruoanlaittoa. Erityisen tärkeäksi tekijäksi on noussut myös ruoan alkuperän ja kotimaisuuden korostaminen. Kasvispainotteisessa ruoassa kiinnitetään erityistä huomiota myös proteiini- ja energiapitoisuuteen. Kasvisten, kalan, kasviöljyjen ja täysjyväviljojen käyttö on oleellinen osa terveellistä ruokavaliota.

Eräs vuoden merkittävimmistä uusista tuotekehityshankkeista oli ammattikeittiöille suunnattu Apetit Järvikalapihvi, joka kehitettiin Pyhäjärvi-instituutin koordinoiman Järvikalaa Nam! -hankkeen yhteistyöverkostossa. Järvikala on raaka-aineena resurssitehokas ja ekologisesti kestävä, minkä lisäksi hoitokalastus parantaa vesistöjen tilaa. Tuotekehityksessä panostettiin erityisesti tuotteen hyvään makuun, soveltuvuuteen erilaisille ruokailijoille sekä ravitsemuksellisiin arvoihin.

Vuoden aikana Apetit kehitti ja toi markkinoille pakastetuoteryhmässä runsaasti kalaa sisältävät Lohifilee- ja Haukinuggetit sekä runsaasti proteiinia ja ravintoaineita sisältävän Papusekoituksen ja Kasvislisäkkeen lehtikaalilla. Pizzoja uudistettiin kehittämällä Papa Dennis Rafkin –pizat, joiden resepti ja maut on kehitetty yhteistyössä Dennis Rafkinin kanssa. Syyskuussa lanseeratut kolme pizzamakua ovat myyneet hyvin ja uudistaneet näkyvästi Apetit pizzavalikoimaa. Pizat valmistetaan Apetit Pudasjärven pizzatehtaalla.

Tuoretuotteet-tuoteryhmässä kehitystyö keskittyi normaalin tuotekehityksen lisäksi tutkimustyöhön, joka liittyy esikäsittelyjen kasvisten säilyvyyden hallintaan ja erinomaisen laadun tuottamisen edellytyksiin sekä uusien tuotantovalmiuksien luomiseen. Syksyllä tuotiin markkinoille kolme uutta annoslaattia Apetit-brändin alle.

Vilja- ja öljykasviliiketoiminnassa kartoitettiin kattavasti rypsin jatkojalostusmahdollisuuksia ja aloitettiin syvälinen tutkimus- ja kehitystoiminta. Sen tavoitteena on kehittää rypsiraukka-aineesta pitemmälle jalostettuja tuotteita ja nostaa tuntuvasti öljynpuristuksen jalostusastetta tulevina vuosina. Myöskin kotimaisten öljykasvien viljelyn jatkuvuutta edistettiin monin tavoin.

Apetit osallistuu Pyhäjärvi-instituutin Muovi-hankkeeseen,

jonka päätavoitteena on turvata satakuntalaisen avomaan vihannestuotannon tulevaisuus ennakoimalla viljelymenetelmien muutostarpeita ja tuomalla uusinta tietoa ja osaamista viljelijöiden käyttöön. Hankkeessa etsitään vaihtoehtoja kemiallisille torjunta-aineille sekä esitetään keinoja maan kasvuolosuhteiden parantamiseksi. Tällaisia testattavia keinoja ovat mm. optimoitu viljelykierto, katekalvojen ja hyönteisverkkojen käyttö, tihkukastelu ja –lannoitus sekä mekaaninen rikkakasvien torjunta.

YMPÄRISTÖ

Apetit-konsernin toimintaa ohjaa toimintapolitiikka, jonka päämääriin kuuluu ympäristökuormituksen vähentäminen. Ympäristöasioiden johtamisjärjestelmä kattaa ISO 14001 –standardin vaatimukset Ruokaliiketoiminnan pakastetuoteryhmässä sekä tuoretuotteet-tuoteryhmässä. Tavoitteena on tehokas ja turvallinen tuotanto, jonka on sopusoinnussa ympäristön kanssa. Konsernin merkittävimmät ympäristövaikutukset liittyvät tuotantoprosessissa syntyviin eloperäisiin jätteisiin, vesien käyttöön ja energian kulutukseen tuotannossa, varastoinnissa, kuljetuksissa ja kiinteistöissä. Apetit on sitoutunut ympäristöasioiden jatkuvan parantamiseen.

Elintarviketuotannon ympäristövaikutukset liittyvät energian ja veden käyttöön prosessissa sekä siinä syntyvien sivuvirtojen ja jätteiden käsittelyyn. Öljykasvien jalostuksessa kasviöljynpuristuksen tuotantotapa on mekaaninen ja kemikaaliton. Kasviöljynpuristuksessa ympäristövaikutuksia aiheuttavat lähinnä hajukaasujen poltto, raaka-aineiden vastaanotossa erotettava rikkakasvijäte ja prosessissa syntyvä valkaisuainejäte. Kaikissa toiminnoissa syntyy lisäksi jonkin verran pakkausjätettä. Apetit on mukana suomalaisen elinkeinoelämän energiatehokkuus-sopimusjärjestelmässä ja sitoutunut toteuttamaan siihen kuuluvaa Elintarviketeollisuuden toimenpideohjelmaa. Konkreettisenä energiankäytön tehostamistavoitteena elintarviketeollisuuden ohjelmassa on 9 prosenttia vuosien 2008–2016 sopimusjaksolla.

Kaikilla konsernin ympäristölupapalvelillisilla tuotantolai-

toksilla on voimassa oleva ympäristölupa. Länsi-Säkylän teollisuusalueen jätevedenpuhdistamon uusi ympäristölupapäätös saatiin tammikuussa 2014 mutta se ei astunut voimaan Apetit valitettua sen eräistä ehdoista Vaasan hallinto-oikeuteen. Uudessa ympäristöluvassa Apetit Suomi Oy velvoitettiin selvittämään yksin tai yhdessä muiden alueen puhdistamoiden kanssa vaihtoehtoinen purkupaikka jätevesille sekä hakemaan ympäristölupaa uudelle purkupaikalle.

Yhtiön tiedossa ei ole tilinpäätöshetkellä merkittäviä yksittäisiä ympäristöön liittyviä riskejä. Ympäristökulut olivat 1,1 (1,4) miljoonaa euroa eli 0,3 (0,3) % liikevaihdosta.

Ympäristöasioita esitellään yksityiskohtaisemmin ympäristöraportissa, joka on ladattavissa konsernin internet-sivujen yritysvaluuttasiosta.

TOIMINNAN KAUSILUONTEISUUS

IAS 2 -standardin mukaisesti vaihto-omaisuuden hankintamenoja luetaan mukaan systemaattisesti kohdistettu osuus valmistuksen kiinteistä yleismenoista. Satokausituotannossa raaka-aineista jalostetaan valmiita tuotteita pääosin vuoden viimeisen neljänneksen aikana, joten vaihto-omaisuuden määrät ja tasearvot ovat korkeimmillaan vuoden lopussa. Hankintamenoja luetaan mukaan valmistuksen kiinteiden yleismenojen kuluksi kirjautuminen lykkääntyy myyntiajankohtaan. Valmistuksen yleiskulujen kirjaamiskäytännöstä johtuen pääosa konsernin vuosituloksesta kertyy viimeisen vuosineljänneksen aikana. Tulokertymän kausiluonteisuus on satokausituotannosta johtuen voimakkainta Ruokaliiketoiminnan pakastetuoteryhmässä ja osakkuusyritys Sucroksen toiminnassa.

Satokaudet aiheuttavat kausivaihtelua myös sitoutuneen käyttöpääoman määrässä. Vilja- ja öljykasviliiketoimintaan sitoutunut käyttöpääoma on korkeimmillaan vuoden loppupuolella ja laskee alimmilleen kesällä ennen seuraavan satokauden alkua. Myös pakastetuotteiden satokausituotannon kausiluonteisuus nostaa sitoutuneen käyttöpääoman määrän liiketoiminnassa korkeimmilleen vuoden vaihteen tienoilla.

Kotimaassa kalatuotteiden myynti painottuu viikonloppui-

hin ja juhlapyyhiin. Merkittävä osa kalatuoteryhmän vuoden tuloksesta Suomessa riippuu joulusesongin onnistumisesta. Vilja- ja öljykasviliiketoiminnan liikevaihto vaihtelee vuosittain ja vuosineljänneksittäin merkittävästikin riippuen kysynnästä ja tarjonnasta sekä hintatasosta kotimaassa ja muilla markkinoilla.

RISKIT JA EPÄVARMUUSTEKIJÄT SEKÄ RISKIEN HALLINTA

Apetit Oyj:n hallitus on vahvistanut konsernin riskienhallintapolitiikan ja riskienhallintaperiaatteet. Kaikki konserniyhtiöt ja liiketoimintayksiköt arvioivat ja raportoivat säännöllisesti liiketoimintaansa liittyviä riskejä sekä tarvittavien kontrollimenetelmien ja riskienhallintakeinojen riittävyyttä. Näiden strategiatyötä ja päätöksentekoa tukevien riskiarviointien tarkoituksena on riittävien toimenpiteiden varmistaminen riskien hallitsemiseksi. Riskienhallinnan puitteita, politiikkoja ja periaatteita arvioidaan ja kehitetään säännöllisesti osana konsernin vuosisuunnittelua. Riskienhallintaa arvioidaan kokonaisuutena säännöllisin väliajoin ulkoisten asiantuntijoiden tukemana ja näin varmistetaan että periaatteet ja toimintamallit alan parhaiden käytänteiden mukaisia.

Apetit -konsernissa riskit luokitellaan strategisiin, operatiivisiin, taloudellisiin ja vahinkoriskeihin. Konsernin olennaisimmat strategiset riskit liittyvät liiketoimintaportfolion strategian mukaisen kehittämisen onnistumiseen sekä muutoksiin liiketoiminta-alueilla ja asiakkuuksissa. Merkittäviä asiakas keskittyymiä esiintyy kalaliiketoiminnassa Norjassa ja Suomessa.

Merkittävimmät operatiiviset riskit liittyvät raaka-aineiden saatavuuteen, hankinnan ja myynnin tai käytön eriaikaisuuteen sekä raaka-aineiden markkinahintojen vaihteluun.

Hintariskien hallinnalla on erityisen suuri merkitys Vilja- ja öljykasviliiketoiminnassa sekä Ruokaliiketoiminnassa kalassa ja tuoretuotteissa, joissa raaka-aineiden suhteellinen osuus liikevaihdosta on 65–85 prosenttia. Viljojen ja öljykasvien sekä keskeisten kalaraaka-aineiden hinnat muodostuvat kansainvä-

lisillä markkinoilla. Vilja- ja öljykasviliiketoiminnassa avoimille hintariskeille on määritelty limiitit.

Konserni toimii kansainvälisillä markkinoilla ja on siten alttiina valuuttakurssimuutoksista johtuvalle valuuttariskille. Merkittävimmät käytettävät ulkomaanvaluutat ovat Yhdysvaltain dollari sekä Norjan ja Ruotsin kruunut. Konsernin riskienhallintapolitiikan mukaisesti kaikki merkittävät avoimet valuuttapositiot suojataan lukuun ottamatta konsernin sisäisiä pitkäaikaisia lainoja. Rahoitusriskien hallinnasta kerrotaan tarkemmin tilinpäätöksen liitetiedossa 22.

Tulipalo, vakava konerikko, elintarviketurvallisuuteen vaikuttavat virheet raaka-aineissa tai lopputuotteissa saattavat aiheuttaa merkittäviä omaisuus- tai keskeytysvahinkoja, vastuuta tai muita epäsuoria haitallisia vaikutuksia yhtiön toimintaan. Konserniyhtiöt suojautuvat tällaisilta riskeiltä arvioimalla prosessejaan muun muassa omavalvontajärjestelmän avulla ja tekemällä tarvittaessa korjaavia toimenpiteitä. Vakuutuksilla katetaan kaikki ne riskit, jotka ovat taloudellisista tai muista syistä järkevä kattaa vakuuttamalla.

LÄHIAJAN RISKIT

Apetit-konsernin merkittävimmät lähiajan riskit liittyvät raaka-aineiden hintamuutosten ja valuuttakurssiriskien hallintaan, raaka-aineiden saatavuuteen, asiakkaiden maksukykyyn ja toimittajien ja palveluntuottajien toimituskykyyn, muutoksiin liiketoiminta-alueilla ja asiakkuuksissa.

SELVITYS HALLINTO- JA OHJAUSJÄRJESTELMÄSTÄ

Apetit Oyj:n hallituksen käsittelemä selvitys Apetit Oyj:n hallinto- ja ohjausjärjestelmästä 2015 julkistetaan toimintakertomuksesta erillisenä selvityksenä.

HALLINTO JA TILINTARKASTAJAT

Apetit Oyj:n hallintoneuvosto valitsi järjestäytymiskokouksessaan 16.4.2015 hallintoneuvoston puheenjohtajaksi Harri Eelan ja varapuheenjohtajaksi Marja-Liisa Mikola-Luodon.

Hallintoneuvosto päätti valita Apetit Oyj:n hallitukseen 6 jäsentä. Hallituksen jäseniksi valittiin Lasse Aho, Esa Härmälä, Aappo Kontu, Tuomo Lähdesmäki, Veijo Meriläinen ja Niko Simula. Hallituksen puheenjohtajaksi valittiin Veijo Meriläinen ja varapuheenjohtajaksi Aappo Kontu.

Hallituksen puheenjohtajalle päätettiin maksaa 39 060 euron, varapuheenjohtajalle 24 120 euron ja jäsenille 19 560 euron vuosipalkkio. Vuosipalkkiosta 50 % maksetaan rahana ja 50 % luovuttamalla yhtiön hallussa olevia omia osakkeita niiden luovutushetken käypään markkina-arvoon. Palkkiot suoritetaan neljänä yhtä suurena euromääräisenä eränä kesäkuussa, syyskuussa, joulukuussa ja maaliskuussa. Lisäksi hallituksen puheenjohtajalle päätettiin maksaa 510 euron ja jäsenille 300 euron kokouspalkkio.

Varsinaisen yhtiökokouksen 25.3.2015 valitsemina yhtiön tilintarkastajina toimivat Pasi Karppinen, KHT ja KHT-yhteisö PricewaterhouseCoopers Oy vastuullisena tilintarkastajana Jari Viljanen, KHT.

HALLITUKSEN VALTUUTUKSET

Yhtiökokous valtuutti 25.3.2015 hallituksen päättämään osakeannista, joka sisältää oikeuden antaa uusia tai luovuttaa yhtiön hallussa olevia omia osakkeita. Valtuutus käsittää enintään 761 757 osaketta, joista uusia osakkeita voi olla enintään 635 470 kappaletta ja yhtiön hallussa olevia omia osakkeita 126 287 kappaletta.

Uuden osakkeen merkintähinta on vähintään osakkeen nimellisarvo eli kaksi (2) euroa. Oman osakkeen luovutushinta on vähintään sen luovutushetken mukainen käypä arvo, joka määräytyy Nasdaq Helsinki Oy:n järjestämässä julkisessa kaupankäynnissä määräytyvän kaupankäyntikurssin perusteella. Hallituksella on oikeus antaa osakkeita myös muuta kuin raha-

vastiketta vastaan. Osakepohjaisten kannustinjärjestelmien toteuttamisessa osakkeita voidaan antaa myös vastikkeetta.

Valtuutus käsittää oikeuden poiketa osakkeenomistajien etuoikeudesta (suunnattu osakeanti), jos siihen on yhtiön kannalta painava taloudellinen syy, kuten yhtiön pääomarakenteen kehittäminen, yrityskaupan ja muiden järjestelyjen rahoittaminen ja toteuttaminen tai osakepohjaisen kannustin- tai palkkiojärjestelmän toteuttaminen.

Valtuutus on voimassa vuoden 2018 varsinaiseen yhtiökokoukseen saakka. Valtuutus kumoaa aikaisemman 28.3.2012 annetun osakeantivaltuutuksen ja samana päivänä annetun valtuutuksen omien osakkeiden luovuttamiseen.

HALLITUKSEN VALTUUKSIEN KÄYTTÖ

Yhtiökokous myönsi 28.3.2012 Apetit Oyj:n hallitukselle valtuutuksen uusien osakkeiden antamiseen ja yhtiön hallussa olevien omien osakkeiden luovuttamiseen. Hallituksen palkkioita koskevan päätöksen mukaisesti hallituksen jäsenille luovutettiin 3.3.2015 yhteensä 991 kappaletta yhtiön hallussa olevia osakkeita.

Yhtiökokous myönsi 25.3.2015 Apetit Oyj:n hallitukselle valtuutuksen uusien osakkeiden antamiseen ja yhtiön hallussa olevien omien osakkeiden luovuttamiseen. Hallituksen palkkioita koskevan päätöksen mukaisesti hallituksen jäsenille luovutettiin 2.6.2015 yhteensä 1 295 kappaletta, 2.9.2015 yhteensä 1 337 ja 2.12.2015 yhteensä 1 366 kappaletta yhtiön hallussa olevia omia osakkeita.

OSAKKEET, OSAKEPÄÄOMA JA KAUPANKÄYNTI

Apetit Oyj:n osakkeet ovat yhtä sarjaa. Kaikilla osakkeilla on sama ääni- ja osinko-oikeus. Yhtiöjärjestyksen määräyksellä osakkeenomistajan äänimäärä on rajattu yhteen kymmenesosaan yhtiökokouksessa edustetusta äänimäärästä. Yhtiön osakkeen nimellisarvo on kaksi (2) euroa. Yhtiön liikkeelle laskevien osakkeiden kokonaismäärä oli tilikauden alussa ja lopussa

6 317 576 kappaletta ja rekisteröity ja maksettu osakepääoma 12 635 152 euroa. Osakepääoman vähimmäismäärä on 10 miljoonaa euroa ja enimmäismäärä 40 miljoonaa euroa.

Omat osakkeet

Tilikauden päättyessä yhtiön hallussa oli omia osakkeita yhteensä 122 289 (127 278) kappaletta nimellisarvoltaan yhteensä 0,24 (0,25) miljoonaa euroa. Yhtiön hallussa olevat omat osakkeet edustavat 1,9 prosenttia yhtiön osake- ja äänimäärästä. Omilla osakkeilla ei ole ääni- eikä osinko-oikeutta.

Osakevaihto

Yhtiön osakkeita vaihdettiin pörssissä tilikauden aikana 695 995 (1 030 508) kappaletta, mikä oli 11,0 (16,3) prosenttia koko osakemäärästä. Osakkeen ylin kurssi oli 16,80 (21,63) euroa ja alin 12,61 (13,56) euroa. Vaihdetujen osakkeiden keskihinta oli 14,12 (16,42) euroa. Kauden osakevaihto oli 9,8 (16,9) miljoonaa euroa. Vuoden päätöskurssi oli 12,65 (13,59) euroa ja koko osakekannan markkina-arvo 79,9 (85,9) miljoonaa euroa.

Muut osakekohtaiset tunnusluvut esitetään konsernitilinpäätöksen liitetiedossa 27.

Osakkeiden omistuksen jakautuminen

Osakkeiden omistuksen sektorijakauma, suurimmat osakkeenomistajat ja johdon omistus esitetään tilinpäätöksen liitetiedossa 29.

ARVIO TODENNÄKÖISESTÄ TULEVASTA KEHITYKSESTÄ

Suomen päivittäistavarakaupan markkinatilanteen arvioidaan jatkuvan haastavana. Suomen talouden kasvunäkymät ovat heikot. Vilja- ja öljykasvimarkkinoiden näkymät arvioidaan vakaiksi.

Konsernin koko vuoden operatiivisen liiketuloksen^{*)} arvioidaan olevan vertailukautta parempi (vuonna 2015: 2,6 miljoonaa euroa). Toiminnan kausiluontoisuuden johdosta

tuloskertymä painottuu jälkimmäiselle vuosipuoliskolle.

Kannattavuuden positiivista kehitystä tukevat Ruokaliiketoiminnan kustannustehokkuuden parantuminen vertailuvuodesta sekä tuoteiston uudistaminen ja jalostusarvon nostaminen.

Johtuen kansainvälisten viljamarkkinoiden hintatason vaihteluiden suuresta vaikutuksesta koko konsernin liikevaihtoon Apetit ei anna arvioita koko vuoden liikevaihdon kehityksestä.

^{*) Euroopan arvopaperi- ja markkinaviranomaisen (ESMA) tulevien säännösmuutosten vuoksi Apetit luopuu liiketulos ilman kertaluonteisia eriä -tunnusluvun käytöstä ja siirtyy vuodesta 2016 lähtien käyttämään operatiivinen liiketulos -tunnuslukua. Operatiivinen liiketulos ei sisällä uudelleenjärjestelykuluja, merkittäviä liikearvojen tai muiden tase-erien alaskirjauksia tai palautuksia, Sucroksen osakkuusyritystulosta tai muita poikkeuksellisia ja olennaisia eriä.}

HALLITUKSEN EHDOTUS VOITTOA KOSKEVIKSI TOIMENPITEIKSI JA EHDOTUS MUUN VAPAAN OMAN PÄÄOMAN JAKAMISESTA

Apetit Oyj:n hallituksen tavoitteena on, että yhtiön osake on omistajalleen hyvätuottoinen ja arvonsa säilyttävä sijoitus. Osinkopolitiikan mukaan yhtiö jakaa osinkona vähintään 40 prosenttia emoyhtiön omistajille kuuluvasta tilikauden voitosta.

Emoyhtiön voitonjakokelpoiset varat 31.12.2015 ovat tilikauden tappion, -1 741 846,59 euroa, vähentämisen jälkeen 67 285 239,77 euroa.

Hallituksen ehdottaa yhtiökokoukselle, että osinkoa maksetaan 0,70 euroa osaketta kohden. Hallitus ehdottaa, että osinkoina jaetaan yhteensä 4 336 700,90 euroa ja omaan pääomaan jätetään 62 948 538,87 euroa. Yhtiön taloudellisessa asemassa ei tilikauden päättymisen jälkeen ole tapahtunut olennaisia muutoksia. Yhtiön maksuvalmius on hyvä, eikä ehdotettu osingonjako vaaranna hallituksen näkemyksen mukaan yhtiön maksukykyä.

Yhtiön hallussa oleville omille osakkeille ei makseta osinkoa.

Konsernitilinpäätös, IFRS

KONSERNIN TULOSLASKELMA

Milj. euroa	Liitetieto	2015	2014
Liikevaihto	(2)	380,8	384,7
Liiketoiminnan muut tuotot	(3)	2,2	2,1
Materiaalit ja palvelut	(6)	-299,9	-302,2
Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut	(4,25)	-36,6	-36,5
Poistot	(2,7)	-6,0	-6,4
Arvon alentumiset	(2,7)	-0,3	-10,4
Liiketoiminnan muut kulut	(3,5)	-41,7	-39,4
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta	(2)	-0,6	2,2
Liiketulos	(2)	-2,0	-5,9
Rahoitustuotot	(8)	0,1	0,1
Rahoituskulut	(8)	-1,7	-2,3
Tulos ennen veroja		-3,5	-8,1
Tuloverot	(9)	-1,1	-0,7
Tilikauden tulos		-4,6	-8,7
Jakautuminen			
Emoyrityksen omistajille	(10)	-4,3	-8,0
Määräysvallattomille omistajille		-0,3	-0,7
Emoyhtiön omistajille kuuluvasta tuloksesta laskettu laimennettu ja laimentamaton osakekohtainen tulos, euroa	(10)	-0,69	-1,29

KONSERNIN LAAJA TULOSLASKELMA

Milj. euroa	2015	2014
Tilikauden tulos	-4,6	-8,7
Muut laajan tuloslaskelman erät		
Erät jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi:		
Rahavirran suojaukset	0,0	0,5
Verot liittyen rahavirran suojaukseen	0,0	-0,1
Muuntoerot	0,1	-0,1
Tilikauden laaja tulos	-4,5	-8,5
Tilikauden laajan tuloksen jakautuminen		
Emoyhtiön omistajille	-4,1	-7,7
Määräysvallattomille omistajille	-0,3	-0,7

KONSERNITASE

Milj. euroa	Liitetieto	31.12.2015	31.12.2014
VARAT			
PITKÄAIKAISET VARAT			
Aineettomat hyödykkeet	(11)	8,1	8,4
Liikearvo	(11)	0,4	0,4
Aineelliset hyödykkeet	(11)	43,8	41,1
Osuudet osakkuusyrityksissä	(12)	22,6	34,9
Myytavissä olevat rahoitusvarat	(13)	0,1	0,1
Saamiset	(14)	1,2	0,4
Laskennalliset verosaamiset	(9)	2,9	3,1
Pitkäaikaiset varat yhteensä		79,1	88,5
LYHYTAIKAISET VARAT			
Vaihto-omaisuus	(16)	74,8	53,8
Tilikauden verotettavaan tuloon perustuvat verosaamiset		0,3	0,1
Myyntisaamiset ja muut saamiset	(15)	30,2	29,6
Rahavarat	(17)	13,4	13,7
Lyhytaikaiset varat yhteensä		118,8	97,2
Varat yhteensä	(2)	197,9	185,7

Milj. euroa	Liitetieto	31.12.2015	31.12.2014
OMA PÄÄOMA JA VELAT			
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma			
Osakepääoma		12,6	12,6
Ylikurssirahasto		23,4	23,4
Omat osakkeet		-1,7	-1,7
Arvonmuutosrahasto ja muut rahastot		7,1	7,0
Kertyneet voittovarot		84,1	95,6
Tilikauden tulos		-4,6	-8,7
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma yhteensä		121,0	128,1
Määräysvallattomien omistajien osuudet		-	1,2
Oma pääoma yhteensä	(18)	121,0	129,4
PITKÄAIKAISET VELAT			
Laskennalliset verovelat	(9)	4,3	4,7
Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma	(20)	1,2	2,6
Pitkäaikaiset varaukset	(19)	0,2	0,4
Muut velat	(21)	0,2	2,7
Pitkäaikaiset velat yhteensä		5,9	10,5
LYHYTAIKAISET VELAT			
Lyhytaikaiset korolliset velat	(20)	35,3	9,4
Tilikauden verotettavaan tuloon perustuvat verovelat		0,0	0,6
Lyhytaikaiset varaukset	(19)	0,3	0,1
Ostovelat ja muut velat	(21)	35,5	35,7
Lyhytaikaiset velat yhteensä		71,0	45,9
Velat yhteensä	(2)	76,9	56,3
Oma pääoma ja velat yhteensä		197,9	185,7

KONSERNIN RAHAVIRTALASKELMA

Milj. euroa	Liitetieto	2015	2014
Tilikauden tulos		-4,6	-8,7
Oikaisut tilikauden tulokseen*)		12,8	18,1
Käyttöpääoman muutos		-21,4	9,8
Maksetut korot liiketoiminnasta		-1,7	-1,1
Saadut korot liiketoiminnasta		0,1	0,1
Maksetut verot liiketoiminnasta		-2,2	-0,1
Liiketoiminnan rahavirta		-17,1	18,1
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	(11)	-9,1	-2,5
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutustulot		1,2	0,1
Ostetut osakkuusyritykset		-0,1	-
Myydyt osakkuusyritykset		3,8	-
Investoinnit muihin sijoituksiin		-0,7	-
Muiden sijoitusten luovutustulot		0,1	-
Saadut osingot investoinneista		1,9	5,0
Investointien rahavirta		-3,0	2,6
Lyhytaikaisten lainojen nostot ja takaisinmaksut		25,5	-2,3
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut		-1,4	-1,4
Rahoitusleasingvelkojen takaisinmaksut		-	-0,1
Maksetut osingot		-4,3	-6,2
Rahoituksen rahavirta		19,8	-9,9
Rahavarojen muutos		-0,3	10,8
Rahavarat kauden alussa		13,7	2,8
Rahavarat kauden lopussa		13,4	13,7

Milj. euroa	Liitetieto	2015	2014
*) Liiketoiminnan rahavirran oikaisut:			
Poistot ja arvonalentumiset	(11)	6,3	16,8
Pysyvien vastaavien myyntivoitot ja -tappiot		2,8	0,0
Osuudet osakkuusyritysten tuloksista		0,6	-2,2
Rahoitustuotot ja -kulut	(8)	1,5	2,2
Tuloverot	(9)	1,1	0,7
Muut oikaisut		0,6	0,6
Yhteensä		12,8	18,1

LASKELMA KONSERNIN OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSISTA

Milj. euroa	Osake- pääoma	Ylikurssi- rahasto	Arvon- muutos- rahasto	Muut rahastot	Omat osakkeet	Muunto- erot	Kertyneet voittovarot	Emoyhtiön osakkeen omistajille kuuluva oma pääoma	Määräys- vallattomien omistajien osuudet	Oma pääoma yhteensä
Oma pääoma 1.1.2015	12,6	23,4	0,2	7,2	-1,7	-0,5	86,8	128,1	1,2	129,4
Osingonjako	-	-	-	-	-	-	-4,3	-4,3	-	-4,3
Transaktiot määräysvallattomien omistajien kanssa	-	-	-	-	-	-	0,9	0,9	-0,9	-
Muut muutokset	-	-	-	-	0,1	-	0,3	0,4	-	0,4
Tilikauden laaja tulos	-	-	0,0	-	-	0,1	-4,3	-4,1	-0,3	-4,5
Oma pääoma 31.12.2015	12,6	23,4	0,2	7,2	-1,7	-0,4	79,5	121,0	-	121,0
Oma pääoma 1.1.2014	12,6	23,4	-0,2	7,2	-1,8	-0,3	100,7	141,7	1,9	143,6
Osingonjako	-	-	-	-	-	-	-6,2	-6,2	-	-6,2
Muut muutokset	-	-	-	-	0,0	-	0,3	0,4	0,0	0,4
Tilikauden laaja tulos	-	-	0,4	-	-	-0,1	-8,0	-7,7	-0,7	-8,5
Oma pääoma 31.12.2014	12,6	23,4	0,2	7,2	-1,7	-0,5	86,8	128,1	1,2	129,4

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

1. Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Yrityksen perustiedot

Apetit Oyj on suomalainen, Suomen lakien mukaan perustettu julkinen osakeyhtiö, jonka kotipaikka on Säköylä. Yhtiön rekisteröity osoite on PL 100, 27801 Säköylä. Yhtiön Y-tunnus on 0197395-5. Yhtiön toiminimi on Apetit Oyj, ruotsiksi Apetit Abp ja englanniksi Apetit Plc.

Apetit Oyj:n hallitus on 16.2.2016 hyväksynyt tilinpäätöksen julkistettavaksi.

Päätoiminnot

Apetit Oyj on NASDAQ OMX Helsinki Oy:ssä noteerattu elintarviketeollisuusyhtiö. Osakkeen kaupankäyntitunnus on APETI.

Apetitin raportoivat segmentit ovat Ruokaliiketoiminta, Vilja- ja öljykasviliiketoiminta sekä Muut toiminnot. Yhtiön päämarkkina-alue on Suomi.

LIIKETOIMINTARYHMÄT

Ruokaliiketoiminta

Apetit Ruoka Oy
Apetit Kala Oy
Maritim Food AS, Norja
Maritim Food Sweden AB, Ruotsi
Sandanger AS, Norja
Caternet Finland Oy
Kiinteistöosakeyhtiö Kivikonlaita
Apetit Suomi Oy

Vilja- ja öljykasviliiketoiminta

Avena Nordic Grain Oy
ZAO Avena St. Petersburg, Venäjä
UAB Avena Nordic Grain, Liettua
OÜ Avena Nordic Grain, Viro
TOO Avena Astana, Kazakstan
OOO Avena-Ukraina, Ukraina
SIA Avena Nordic Grain, Latvia
Mildola Oy

Muut toiminnot

Apetit Oyj

Osakkuusyritykset:
Sucros-konserni
Foison Oy

TUOTTEET JA PALVELUT

Pakasteet
Kalajalosteet ja palvelumyynti
Äyriäis- ja kalatuotteet
Äyriäistuotteet
Kalajalosteet
Tuorekala-, vihannes- ja hedelmätuotteiden valmistus ja myynti
Caternet -liiketilöjen omistusyhtiö
Apetit myynti ja markkinointi, HR, IT, talous- ja ympäristöhallinto

Vilja-, öljykasvi- sekä rehuraaka-aineiden kauppa
Vilja-, öljykasvi- sekä rehuraaka-aineiden kauppa
Vilja-, öljykasvi- sekä rehuraaka-aineiden kauppa
Vilja-, öljykasvi- sekä rehuraaka-aineiden kauppa
Vilja-, öljykasvi- sekä rehuraaka-aineiden kauppa
Vilja-, öljykasvi- sekä rehuraaka-aineiden kauppa
Vilja-, öljykasvi- sekä rehuraaka-aineiden kauppa
Kasviöljyjen ja valkuaisrehujen valmistus

Konsernihallinto, konsernin rakenteen kehittäminen, osake- ja kiinteistöomistusten hallinnointi

Sokerin valmistus, markkinointi ja myynti
Avena Nordic Grain Oy:n omistus

LAATIMISPERIAATTEET

Laatimisperusta

Konsernitilinpäätös on laadittu EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti ja sitä laadittaessa on noudatettu 31.12.2015 voimassaolevia IAS- ja IFRS-standardeja sekä SIC- ja IFRIC-tulkintoja. Kansainvälisillä tilinpäätösstandardeilla tarkoitetaan Suomen kirjanpito-laissa ja sen nojalla annetuissa säännöksissä EU:n asetuksessa (EY) N:o 1606/2002 säädetyn menettelyn mukaisesti EU:ssa sovellettaviksi hyväksytyjä standardeja ja niistä annettuja tulkintoja. Konsernitilinpäätöksen liitetiedot ovat myös suomalaisen kirjanpito- ja yhteisölaainsäädännön mukaiset. Konsernitilinpäätös on laadittu alkuperäisiin hankintamenoihin perustuen lukuun ottamatta käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavia rahoitusvaroja ja -velkoja sekä johdannaissovimuksia, jotka on arvostettu käypään arvoon.

Tilinpäätöksen laatiminen IFRS-standardien mukaisesti edellyttää konsernin johdolta tiettyjen arvioiden tekemistä, samoin kuin harkintaa laatimisperiaatteiden soveltamisessa. Tietoa harkinnasta, jota johto on käyttänyt konsernin noudattamia tilinpäätöksen laatimisperiaatteita soveltaessaan, ja jolla on eniten vaikutusta tilinpäätöksessä esitettäviin lukuihin, on esitetty kohdassa 'Johdon harkintaa edellyttävät laatimisperiaatteet ja arvioihin liittyvät keskeiset epävarmuustekijät'.

Konsolidointiperiaatteet

Tytäryritykset ovat yrityksiä, joissa konsernilla on määräysvalta. Määräysvalta syntyy, kun konserni omistaa yli puolet äänivallasta tai sillä on muutoin määräysvalta tai sillä on oikeus määrätä yrityksen talouden ja liiketoiminnan periaatteista. Keskinäinen osakkeenomistus on eliminoitu hankintameno- menetelmällä. Luovutettu vastike, mukaan lukien ehdollinen kauppahinta sekä hankitun yrityksen yksilöitävissä olevat varat ja velat, on arvostettu käypään arvoon hankintahetkellä. Hankintaan liittyvät menot on kirjattu kuluksi. Määräysvallattomien omistajien osuus yrityshankinnan kohteesta arvostetaan joko käypään arvoon tai suhteelliseen omistusosuuteen hankinnan

kohteen yksilöitävissä olevasta nettovarallisuudesta. Arvostamisperiaate määrittää erikseen jokaisen yrityshankinnan kohdalla. Hankitut tytäryritykset yhdistellään konsernitilinpäätökseen siitä hetkestä lähtien, kun konserni on saanut määräysvallan ja luovutetut tytäryritykset siihen saakka, jolloin määräysvalta lakkaa. Kaikki konsernin sisäiset liiketapahtumat, saamiset, velat ja voitot eliminoidaan konsernitilinpäätöstä laadittaessa. Realisoitumattomia tappioita ei eliminoida siinä tapauksessa, että tappio johtuu arvon alentumisesta.

Tilikauden voiton tai tappion jakautuminen emoyhtiön osakkeenomistajille ja määräysvallattomille omistajille esitetään tuloslaskelmassa. Laajan tuloksen jakautuminen emoyhtiön osakkeenomistajille ja määräysvallattomille omistajille esitetään laajan tuloslaskelman yhteydessä. Määräysvallattomien omistajien osuus omasta pääomasta esitetään konsernitaseessa omana eränä osana taseen omaa pääomaa.

Osakkuusyritykset ovat yrityksiä, joissa konsernilla on huomattava vaikutusvalta. Huomattava vaikutusvalta toteutuu, kun konserni omistaa yli 20 % yrityksen äänivallasta tai kun konsernilla on muutoin huomattava vaikutusvalta, mutta ei määräysvaltaa. Osakkuusyritykset on yhdistelty konsernitilinpäätökseen pääomaosuusmenetelmää käyttäen. Jos konsernin osuus osakkuusyrityksen tappioista ylittää sijoituksen kirjanpitoarvon, sijoitus merkitään taseeseen nolla-arvoon eikä kirjanpitoarvon ylittäviä tappioita yhdistellä, ellei konserni ole sitoutunut osakkuusyritysten velvoitteiden täyttämiseen. Realisoitumattomat voitot konsernin ja osakkuusyrityksen välillä on eliminoitu konsernin omistusosuuden mukaisesti. Osakkuusyrityssijoitus sisältää sen hankinnasta syntyneen liikearvon.

Valuuttamääräiset erät

Konsernin yksiköiden tulosta ja taloudellista asemaa koskevat luvut mitataan siinä valuutassa, joka on kunkin yksikön pääasiallisen toimintaympäristön valuutta ("toimintavaluutta"). Konsernitilinpäätös on esitetty euroina, joka on konsernin emoyhtiön toiminta- ja esittämismuuttu. Valuuttamääräiset liiketapahtumat merkitään toimintavaluutan määräisinä käytäen tapahtumapäivän kurssia. Tilinpäätöshetkellä monetaa-

riset saamiset ja velat muunnetaan tilinpäätöspäivän kurssiin. Muuntamisesta syntyneet kurssierot kirjataan tuloslaskelmaan. Liiketoiminnan kurssivoitot ja -tappiot sisältyvät vastaaviin eriin liikevoiton yläpuolella.

Ulkomaisten tytäryhtiöiden tuloslaskelmat on muunnettu euroiksi tilikauden keskipäivän mukaan ja taseet tilinpäätöspäivän kurssin mukaan. Kurssiero, joka johtuu tuloslaskelmaerien muuntamisesta keskipäivän mukaan ja taseerien muuntamisesta tilinpäätöspäivän kurssin mukaan, on kirjattu omana eränä omaan pääomaan.

Konsernitilinpäätöstä laadittaessa on kurssimuutoksista johtuva muuntoero tytäryhtiöiden ja osakkuusyritysten oman pääoman osalta kirjattu omana eränä konsernin oman pääoman muuntoeroihin. Kun ulkomainen tytär- tai osakkuusyritys myydään, kertynyt muuntoero kirjataan tuloslaskelmaan myyntivoiton tai -tappion osaksi.

Liikevaihto ja tuloutusperiaatteet

Tuotot kirjataan saadun tai saatavan vastikkeen käyvän arvon perusteella. Tuloutus tapahtuu, kun omistukseen liittyvät riskit ja edut siirtyvät ostajalle. Yleensä tuloutus tapahtuu luovutettaessa suorite. Liikevaihtoa laskettaessa myyntituotoista on vähennetty mm. välilliset verot ja alennukset.

Korkotuotot kirjataan efektiivisen koron menetelmällä ja osinkotuotot, kun oikeus osinkoon on syntynyt.

Eläkevastuut

Maksupohjaisella järjestelyllä tarkoitetaan eläkejärjestelyä, jonka mukaan tehdään kiinteitä maksusuorituksia erilliselle yksikölle ja konsernilla ei ole oikeudellisia eikä tosiasiallisia velvoitteita lisämaksujen suorittamiseen, jos rahastolla ei ole riittävästi varoja kaikkien nykyisen ja aiempien tilikausien työsuorituksen perustuvien etuuksien maksamiseen kaikille työntekijöille. Muut kuin maksupohjaiset eläkejärjestelyt ovat etuusperusteisia.

Etuusperusteisissa järjestelyissä tyypillisesti määritellään eläke-etuus, jonka työntekijä saa eläkkeelle jäädessään, ja etuuden määrä riippuu yhdestä tai useammasta tekijästä, kuten iästä, palvelusvuosista ja palkkatasosta.

Etuspohjaisista eläkejärjestelyistä merkitään taseeseen velaksi veloitteen raportointikauden päättymispäivän nykyarvo, josta vähennetään järjestelyyn kuuluvien varojen käypä arvo. Etuspohjaisen veloitteen määrä perustuu riippumattomien vakuutusmatemaatikkojen vuosittaisiin laskelmiin, joissa käytetään ennakoitua etuus oikeusyksikköön perustuvaa menetelmää (projected unit credit method). Veloitteen nykyarvo määritetään diskonttaamalla arvioidut vastaiset rahavirrat korolla, joka vastaa yritysten liikkeeseen laskemien korkealaatuisten joukkovelkakirjalainojen korkoa. Lainat, joiden korkoa käytetään, on laskettu liikkeeseen samassa valuutassa kuin maksettavat etuudet ja erääntyvät suunnilleen samaan aikaan kuin vastaava eläkevelvoite. Maissa, joissa tällaisille joukkovelkakirjalainoille ei ole syviä markkinoita, käytetään valtion joukkolainojen markkinakorkoja.

Kokemuserusteisista tarkistuksista ja vakuutusmatemaattisten oletusten muutoksista johtuvat vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot kirjataan muiden laajan tuloksen erien kautta oman pääoman hyvitykseksi tai veloitukseksi sillä kaudella, jonka aikana ne syntyvät.

Aiempaan työsuoritukseen perustuvat menot kirjataan välittömästi tulosvaikutteisesti.

Maksupohjaisissa järjestelyissä konserni suorittaa julkisesti tai yksityisesti hallinnoitaviin eläkevakuutuksiin maksuja, jotka ovat pakollisia, sopimukseen perustuvia tai vapaaehtoisia. Konsernilla ei ole näiden suoritusten lisäksi muita maksuvelvoitteita. Suoritetut maksut kirjataan henkilöstökuluiksi, kun ne erääntyvät maksettaviksi. Etukäteen suoritetut maksut merkitään varoiksi taseeseen siltä osin kuin ne ovat saatavissa takaisin palautuksina tai tulevien maksujen vähennyksinä.

Varaukset

Varaus kirjataan, kun konsernilla on aikaisempaan tapahtumaan perustuva oikeudellinen tai tosiasiallinen velvoite ja on todennäköistä, että veloitteen täyttäminen edellyttää maksusuoritusta, ja veloitteen määrä voidaan luotettavasti arvioida. Varaukset arvostetaan veloitteen kattamiseksi vaadittavien menojen nykyarvoon.

Varaukset liittyvät toimintojen uudelleenjärjestelyihin, tappiollisiin sopimuksiin, oikeudenkäynteihin sekä ympäristö- ja veroriskeihin. Uudelleenjärjestelyvaraus kirjataan, kun sitä koskeva yksityiskohtainen ja asianmukainen suunnitelma on laadittu ja on annettu riittävä peruste odottaa, että uudelleenjärjestely toteutetaan ja järjestelystä on tiedotettu.

Tuloverot

Konsernin tuloslaskelman veroihin kirjataan konserniyhtiöiden tilikauden tuloksia vastaavat suoriteperusteiset verot perustuen kunkin yhtiön paikallisen verosäännösten mukaisesti laskettavaan verotettavaan tuloon sekä aikaisempien tilikausien verojen oikaisu samoin kuin laskennallisten verojen muutokset.

Laskennalliset verosaamiset ja -velat kirjataan väliaikaisista eroista omaisuus- ja velkaerien verotusarvojen sekä kirjanpitoarvojen väliltä velkamenetelmän mukaisesti. Laskennallinen vero on kirjattu tilinpäätöspäivään mennessä säädetyillä verokannoilla.

Merkittävimmät väliaikaiset erot syntyvät käyttöomaisuudesta, tilinpäätössiirroista, vaihto-omaisuudesta, käyttämättömistä verotuksellisista tappioista ja johdannaissopimusten arvostuksista. Laskennallinen verosaaminen kirjataan siihen määrään asti, kun on todennäköistä, että se voidaan hyödyntää tulevaisuudessa syntyvää verotettavaa tuloa vastaan. Laskennallista veroa ei kirjata liikearvosta, joka ei ole verotuksessa vähennykelpoista.

Suojauslaskennan piirissä olevien johdannaissopimusten ja myytävissä olevien rahoitusvarojen osalta suoraan laajaan tuloslaskelmaan kirjattuihin arvonmuutoksiin liittyvät laskennalliset verot on kirjattu suoraan laajaan tuloslaskelmaan.

Rahavarat

Taseen ja rahavirtalaskelman mukaiset rahavarat koostuvat käteisestä rahasta, vaadittaessa nostettavissa olevista pankkitalletuksista ja muista lyhytaikaisista, erittäin likvideistä sijoituksista. Rahavarioihin luokitelluilla erillä on enintään kolmen kuukauden maturiteetti hankinta-ajankohdasta lukien.

Vieraan pääoman menot

Vieraan pääoman menot kirjataan kuluksi sillä kaudella, jonka aikana ne ovat syntyneet. Tietyt ehdot täyttävän hyödykkeen, kuten tuotantolaitoksen, hankintamenoon sisällytetään välittömästi kyseisen hyödykkeen hankkimisesta, rakentamisesta tai valmistamisesta johtuvat vieraan pääoman menot. Lainojen hankinnasta välittömästi johtuvat transaktiomenot, jotka liittyvät selkeästi tiettyyn lainaan, sisällytetään lainan alkuperäiseen jaksotettuun hankintamenoon ja jaksotetaan korkokuluksi efektiivisen koron menetelmää käyttäen.

Avenan avainhenkilöiden osakeomistuksia Foison Oy:ssä käsitellään konsernitaseessa velkainstrumenttina johtuen tietyin kriteerein sovitusta osakkeiden takaisinostovelvoitteesta. Foison Oy omistaa 20 % vähemmistön Avena Nordic Grain Oy:n osakekannasta. Avainhenkilöiden osinko-oikeudesta Avena-konsernin tulokseen perustuen kirjataan konsernissa rahoituskulua.

Tutkimus- ja kehittämismenot

Tutkimus- ja kehittämismenot on kirjattu kuluksi tuloslaskelmaan sillä tilikaudella, jonka aikana ne ovat syntyneet. Uusien tuotteiden ja prosessien kehitystoimintaan liittyviä kuluja ei ole merkitty taseeseen, koska kyseisiä menoja ei ole toteutunut merkittävästi aikavälillä, joka sijoittuu tuotteen markkinoille tulon ja sen kehitysvaiheen välille, jossa tuote on jo teknisesti toteutettavissa ja kaupallisesti hyödynnettävissä. Tilinpäätöshetkellä konsernin taseeseen ei ole merkitty kehitysmenoja.

Aineettomat hyödykkeet Liikearvo

Liikearvo vastaa sitä osaa hankintamenoista, joka ylittää hankitun yrityksen yksilöitävissä olevien varojen, velkojen ja ehdollisten velkojen nettomääräisen käyvän arvon hankinta-ajankohdasta. Liikearvo testataan vuosittain mahdollisen arvonalentumisen varalta. Tätä tarkoitusta varten liikearvo on kohdistettu rahavirtaa tuottaville yksiköille. Liikearvo arvostetaan alkuperäiseen hankintamenoon vähennettynä arvonalentumisilla. Osakkuusyritysten osalta liikearvo sisällytetään

osakkuusyrityksen investoinnin arvoon. Ulkomaisen yksikön hankinnasta syntynyttä liikearvoa käsitellään ulkomaisen yksikön valuutan määräisenä ja se muunnetaan tilinpäätöspäivän kurssiin.

Muut aineettomat hyödykkeet

Aineeton hyödyke merkitään taseeseen alkuperäiseen hankintamenoon siinä tapauksessa, että hankintameno on määriteltävissä luotettavasti ja on todennäköistä, että hyödykkeestä johtuva odotettavissa oleva taloudellinen hyöty koituu yrityksen hyväksi.

Patentit, tavaramerkit ja muut aineettomat hyödykkeet, joilla on rajallinen taloudellinen vaikutusaika, merkitään taseeseen ja kirjataan tasapoistoina kuluksi tuloslaskelmaan niiden taloudellisen vaikutusajan kuluessa. Aineettomiin hyödykkeisiin ei ole sisällytetty hyödykkeitä, joiden taloudellinen vaikutusaika olisi arvioitu rajattomaksi.

Aineettomien hyödykkeiden poistoajat:

Asiakassuhteet	15 vuotta
Tavaramerkit	15 vuotta
Muut aineettomat oikeudet	5–10 vuotta

Hyödykkeiden hankintameno sisällytetään hyödykkeet, joiden taloudellinen pitoaika ei ole vielä päättynyt sekä loppuun poistetut aineettomat hyödykkeet, jotka ovat edelleen liiketoiminnan käytössä. Kertyneisiin poistoihin sovelletaan vastaavia periaatteita.

Aineettomiin hyödykkeisiin liittyvät myöhemmin toteutuvat menot aktivoidaan vain siinä tapauksessa, jos niiden vaikutuksesta yritykselle koitua taloudellinen hyöty lisääntyy yli alun perin arvioidun suoritusasteen. Muussa tapauksessa menot kirjataan kuluksi niiden syntymishetkellä.

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet arvostetaan poistoilla ja arvonalentumisilla vähennettynä alkuperäiseen hankintameno. Hyödykkeistä tehdään tasapoistot arvioidun taloudel-

lisen vaikutusajan kuluessa. Hyödykkeiden jäännösarvo ja taloudellinen vaikutusaika arvioidaan ja tarvittaessa oikaistaan kuvastamaan taloudellisen hyödyn odotuksissa tapahtuneita muutoksia. Maa-alueista ei tehdä poistoja.

Arvioidut taloudelliset vaikutusajat ovat seuraavat:

Rakennukset ja rakennelmat	10–40 vuotta
Koneet ja kalusto	5–15 vuotta

Aineellisen käyttöomaisuushyödykkeen poistot lopetetaan silloin, kun aineellinen käyttöomaisuushyödyke luokitellaan myytävänä olevaksi.

Hyödykkeiden hankintameno sisällytetään hyödykkeet, joiden taloudellinen pitoaika ei ole vielä päättynyt sekä loppuun poistetut aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet, jotka ovat edelleen liiketoiminnan käytössä. Kertyneisiin poistoihin sovelletaan vastaavia periaatteita. Aineellisen käyttöomaisuuden korjaus- ja kunnossapitomenot kirjataan tulosvaikutteisesti, kun ne ovat toteutuneet.

Julkiset avustukset

Käyttöomaisuushyödykkeiden hankintaan saadut julkiset avustukset on kirjattu aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden kirjanpitoarvojen vähennyksiksi. Avustukset tuloutuvat pienempien poistojen muodossa hyödykkeen käyttöaikana.

Vuokrasopimukset

Vuokrasopimukset, joissa yhtiölle siirtyvät olennaisilta osin hyödykkeen omistamiselle ominaiset riskit ja edut, luokitellaan rahoitusleasingisopimuksiksi. Rahoitusleasingisopimukset on merkitty taseeseen vuokra-ajan alkamisajankohtana käypään arvoon tai sitä alempaan vähimmäisvuokrien nykyarvoon. Rahoitusleasinghyödykkeiden vuokravoihteet sisältyvät diskontattuina korollisiin velkoihin.

Rahoitusleasingisopimuksilla hankituista hyödykkeistä tehdään suunnitelman mukaiset poistot ja kirjataan mahdolliset arvonalentumistappiot. Poistot tehdään konsernin käyttöomaisuushyödykkeiden poistoajoin mukaisesti tai sitä

lyhemmän vuokra-ajan aikana. Maksettavat leasingvuokrat jaetaan rahoitusmenoon ja velan vähennykseen vuokra-aikana siten, että tilikausittain jäljellä olevalle velalle muodostuu saman suuruinen korkoprosentti. Vuokravoihteet sisältyvät korollisiin velkoihin. Päätyneellä tilikaudella ei ollut tilanteita, joissa konserni olisi ollut rahoitusleasinghyödykkeen vuokralle antajana.

Vuokrasopimukset, joissa omistamiselle ominaiset riskit ja edut jäävät vuokralle antajalle, käsitellään muina vuokrasopimuksina. Muiden vuokrasopimusten perusteella suoritettavat vuokrat kirjataan kuluksi tuloslaskelmaan tasaerinä vuokra-ajan kuluessa.

Arvonalentumiset

Omaisuserien kirjanpitoarvoja arvioidaan mahdollisten arvonalentumisen viitteiden havaitsemiseksi. Jos viitteitä havaitaan, arvio omaisuserästä kerrytettävissä olevasta rahamäärästä määritetään. Arvonalentumistappio kirjataan, jos omaisuserän tai rahavirtaa tuottavan yksikön tasearvo ylittää kerrytettävissä olevan rahamäärän. Arvonalentumistappiot kirjataan tuloslaskelmaan.

Rahavirtaa tuottavan yksikön arvonalentumistappio kohdistetaan ensin vähentämään rahavirtaa tuottavalle yksikölle kohdistettua liikearvoa ja sen jälkeen vähentämään tasasuhteisesti muita yksikön omaisuseriä.

Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden kerrytettävissä oleva rahamäärä määritetään joko niin, että se on käypä arvo vähennettynä myynnistä aiheutuville menoilla tai tätä korkeampi käyttöarvo. Käyttöarvoa määritettäessä arvioidut vastaiset rahavirrat diskontataan nykyarvoonsa perustuen diskonttauskorkoihin, jotka kuvastavat kyseisen rahavirtaa tuottavan yksikön keskimääräistä pääomakustannusta ennen veroja. Käytetyt diskonttauskorot on määritelty ennen veroja ja niissä on otettu huomioon myös kyseisten rahavirtaa tuottavien yksiköiden erityinen riski.

Aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin sekä muihin aineettomiin hyödykkeisiin paitsi liikearvoon liittyvä arvonalentumistappio peruutetaan, jos omaisuserästä kerrytettä-

vissä olevaa rahamäärää määritettäessä käytetyissä arvioissa on tapahtunut muutos. Arvonalentumistappio peruutetaan korkeintaan siihen määrään asti, joka omaisuuserälle olisi määritetty kirjanpitoarvoksi (poistoilla vähennettynä), jos siitä ei olisi aikaisempina vuosina kirjattu arvonalentumistappiota. Liikearvosta kirjattua arvonalentumistappiota ei peruuteta.

Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuus on arvostettu hankintamenoon tai sitä alempaan nettorealisointiarvoon. Nettorealisointiarvo on tavanomaisessa liiketoiminnassa saatava arvioitu myyntihinta, josta on vähennetty arvioidut valmiiksi saattamisesta johtuvat menot sekä arvioidut myynnin toteutumiseksi välttämättömät menot.

Vaihto-omaisuuden arvo on määritetty painotetun keskihinnan menetelmää käyttäen ja se sisältää kaikki hankinnasta aiheutuneet välittömät menot sekä muut välilliset kohdistettavat menot. Valmistetun vaihto-omaisuuden hankintamenoon luetaan materiaalien ostomenon, välittömän työn ja muiden välittömien menojen lisäksi myös osuus tuotannon yleiskustannuksista, mutta ei myynnin tai rahoituksen kustannuksia. Vaihto-omaisuuden arvoa on alennettu epäkurantin omaisuuden osalta.

Rahoitusinstrumentit

Konsernin rahoitusvarat luokitellaan kolmeen luokkaan: käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat, lainat ja muut saamiset sekä myytävissä olevat rahoitusvarat. Luokittelu tapahtuu rahoitusvarojen hankinnan tarkoituksen perusteella, ja ne luokitellaan alkuperäisen hankinnan yhteydessä.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat sisältävät kaupankäyntitarkoituksessa pidettäviä varoja. Kaupankäyntitarkoituksessa pidettäviä rahoitusvaroja on hankittu pääasiassa voiton saamiseksi lyhyen aikavälin markkinahintojen muutoksista. Käyvän arvon muutoksista johtuvat sekä realisoitumattomat että realisoituneet voitot ja tappiot kirjataan tuloslaskelmaan sillä kaudella, jonka aikana ne syntyvät.

Lainat ja muut saamiset ovat johdannaisvaroihin kuuluvia varoja, joihin liittyvät maksut ovat kiinteitä tai määritettävissä ja joita ei noteerata toimivilla markkinoilla, eikä yritys pidä niitä kaupankäyntitarkoituksessa. Niiden arvostusperuste on jaksotettu hankintameno.

Myytävissä olevat rahoitusvarat ovat johdannaisvaroihin kuuluvia varoja, jotka sisältyvät pitkäaikaisiin varoihin, koska niitä on tarkoitus pitää yli 12 kk tilinpäätöspäivästä lähtien. Käyvän arvon muutokset kirjataan laajaan tuloslaskelmaan, kunnes sijoitus myydään tai muutoin luovutetaan, jolloin käyvän arvon muutokset kirjataan tuloslaskelmaan. Omaisuuserien pysyvät arvon alentumiset kirjataan tuloslaskelmaan. Noteeraamattomat osakkeet esitetään hankintahintaan, jos niiden käypää arvoa ei ole luotettavasti määritettävissä.

Konsernin velat arvostetaan jaksotettuun hankintameno lukuun ottamatta johdannaisvelkoja. Rahoitusvelkoja sisältyy pitkä- ja lyhytaikaisiin velkoihin, ja ne voivat olla korollisia tai korottomia. Erään sisältyy esimerkiksi ostovelat ja lainat.

Kaikki rahoitusvarat ja -velat kirjataan taseeseen alun perin käypää arvoa vastaavaan hankintahintaan. Transaktiomenot on sisällytetty rahoitusvarojen ja -velkojen alkuperäiseen kirjanpitoarvoon, kun kyseessä on erä, jota ei arvosteta käypään arvoon tulosvaikutteisesti. Kaikki rahoitusvarojen ostot ja myynnit kirjataan kaupantekopäivänä.

Käyvät arvot määritetään käyttämällä julkisesti noteerattuja hintoja. Konsernilla näitä instrumentteja ovat sijoitukset rahastoihin ja pääsääntöisesti kaikki hyödykejohdannaiset. Mikäli julkisesti noteerattua käypää arvoa ei ole saatavilla, käypä arvo lasketaan pohjautuen diskontattuihin rahavirtoihin sekä vastapuolen hintanoteerausta hyväksikäyttäen. Konsernilla näitä instrumentteja ovat pääsääntöisesti valuuttajohdannaiset. Lyhytaikaisia saamia tai velkoja ei diskontata.

Konserni arvioi, onko olemassa objektiivista näyttöä yksittäisen rahoitusvaroihin kuuluvan erän tai rahoitusvarojen ryhmän arvon alentumisesta. Näyttöä arvon alentumisesta voivat olla esimerkiksi velallisen tai velallisyryhmän merkittävät taloudelliset vaikeudet, koronmaksun tai lyhennysten laiminlyönti, konkurssin tai muun taloudellisen uudelleenjärjestelyn toden-

näköisyys tai todettavissa oleva tieto, joka osoittaa arvioitujen vastaisten rahavirtojen määritettävissä olevaa vähentymistä. Näitä ovat esimerkiksi muutokset maksujen myöhästymisessä ja laiminlyöntien kanssa korreloiva velallisen heikentynyt taloudellinen tilanne. Konserni kirjaa arvonalentumistappion, kun on olemassa objektiivista näyttöä siitä, että saamista ei saada perityksi täysimääräisesti. Arvonalentumistappio peruutetaan, mikäli myöhemmin syntyvä lisäys kerrytettävissä olevaan rahamäärään voidaan luotettavasti liittää arvonalentumistappion kirjaamisen jälkeiseen tapahtumaan.

Johdannaissovimukset merkitään kirjanpitoon alun perin käypään arvoon sinä päivänä kun konsernista tulee sopimusosapuoli ja ne arvostetaan myöhemmin edelleen käypään arvoon. Yhtiö soveltaa rahavirran suojauslaskentaa osaan koronvaihtosopimuksista, valuuttatermiineistä ja hyödykejohdannaisista. Suojatun rahavirran täytyy olla todennäköinen ja rahavirran täytyy viime kädessä vaikuttaa tuloslaskelmaan. Suojauksen täytyy olla tehokas sekä etu- että jälkikäteen tarkasteltaessa. Niiden suojausten osalta, jotka täyttävät suojauslaskennan ehdot, kirjataan suojaus käyvän arvon muutoksen tehokas osa laajaan tuloslaskelmaan, kunnes suojattava liiketapahtuma vaikuttaa tuloslaskelmaan. Mahdollinen tehoton osa kirjataan tulosvaikutteisesti valuuttajohdannaisten osalta rahoituseriin ja hyödykejohdannaisten osalta liiketoiminnan muihin tuottoihin ja kuluihin. Kumulatiivinen käyvän arvon muutos, joka on kirjattu laajaan tuloslaskelmaan, kirjataan ostoihin tai myynteihin tai rahoitustuottoihin tai -kuluihin luonteensa mukaisesti sillä hetkellä, kun suojattava liiketapahtuma vaikuttaa tuloslaskelmaan. Kun suojausinstrumentti erääntyy tai myydään tai kun suojaus ei enää täytä suojauslaskennan soveltamisen ehtoja, omaan pääomaan sillä hetkellä sisältyvät kertyneet voitot tai tappiot jäävät omaan pääomaan, ja ne siirretään tuloslaskelmaan vasta, kun ennakoitu liiketoimi merkitään tuloslaskelmaan. Jos ennakoitua liiketoimintaa ei enää odoteta toteutuvan, omassa pääomassa esitetty kertynyt voitto tai tappio siirretään välittömästi tuloslaskelmaan liiketoiminnan muihin tuottoihin tai kuluihin tai rahoitustuottoihin ja -kuluihin luonteensa mukaisesti.

Siitä huolimatta, että eräät suojaussuhteet täyttävät konsernin riskienhallinnan asettamat tehokkaan suojauksen vaatimukset, niihin ei sovelleta suojauslaskentaa. Näiden johdannaisten käyvän arvon muutokset kirjataan luonteensa mukaisesti joko liiketoiminnan muihin tuottoihin tai kuluihin tai rahoituseriin.

Oma pääoma

Omien osakkeiden hankinta vähennetään yhtiön omistajille kuuluvasta omasta pääomasta, kunnes osakkeet mitätöidään tai lasketaan uudelleen liikkeeseen.

Osingonjako yhtiön osakkeenomistajille merkitään velaksi konsernitaseeseen sillä kaudella, jonka aikana osingot hyväksytään yhtiökokouksessa.

Johdon harkintaa edellyttävät laatimisperiaatteet ja arvioihin liittyvät keskeiset epävarmuustekijät

Laadittaessa konsernitilinpäätöstä kansainvälisen tilinpäätöskäytännön mukaisesti, yhtiön johto joutuu tekemään arvioita ja oletuksia, jotka vaikuttavat kirjattavien varojen, velkojen, tuottojen ja kulujen määriin sekä esitettyihin ehdollisiin eriin. Nämä arviot ja oletukset perustuvat historialliseen kokemukseen ja muihin perusteltavissa oleviin oletuksiin, joiden uskotaan olevan järkeviä olosuhteissa, jotka muodostavat perustan tilinpäätökseen merkittyjen erien arvioinneissa. Toteumat voivat poiketa näistä arvioista.

Konsernissa testataan vuosittain liikearvo mahdollisen arvonalentumisen varalta sekä arvioidaan viitteitä arvonalentumisesta. Rahavirtaa tuottavien yksiköiden kerrytettävissä olevat rahamäärät on määritetty käyttöarvoon perustuvina laskelmina. Nämä laskelmat edellyttävät arvioiden käyttämistä.

Yritysten yhteenliittymissä hankittujen aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden käyvän arvon määrittäminen edellyttää johdolta arvioiden käyttämistä ja perustuu usein arvioihin hyödykkeisiin liittyvistä rahavirroista.

Muut arviot liittyvät pääosin uudelleenjärjestelysuunnitelmiin, epäkurantin vaihto-omaisuuden määrään, ympäristö-, oikeudenkäynti- ja veroriskeihin sekä laskennallisten verosäämisten hyödyntämiseen tulevaisuudessa syntyvää verotettavaa tuloa vastaan.

Uuden ja uudistetun IFRS-normiston soveltaminen

Konserni ei ole tässä tilinpäätöksessä soveltanut seuraavia tilinpäätöshetken mennessä julkaistuja standardeja, standardien muutoksia tai tulkintoja, joiden soveltaminen ei vielä tässä vaiheessa ole ollut pakollista.

Seuraavilla vuonna 2016 voimaan tulevilla uusilla standardeilla ja tulkinnoilla ei tule olemaan olennaista vaikutusta konsernin tilinpäätökseen:

- IFRS 10 Konsernitilinpäätös – Standardin muutos
- IFRS 11 Yhteisjärjestelyt – Standardin muutos
- IFRS 12 Tilinpäätöksessä esittävät tiedot osuuksista muissa yhteisöissä – Standardin muutos
- IFRS 14 Regulatory Deferral Accounts – Standardi
- IAS 1 Tilinpäätöksen esittäminen – Standardin muutos
- IAS 16 Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet – Standardin muutos ^{*)}
- IAS 19 Työsuhde-etuudet – Standardin muutos
- IAS 27 Erillistilinpäätös – Standardin muutos
- IAS 28 Sijoituksen osakkuusrytiksiin – Standardin muutos
- IAS 38 Aineettomat oikeudet – Standardin muutos
- IAS 41 Maatalous – Standardin muutos
- IASB:n vuosittaiset päivitykset eri standardeihin

Konserni ottaa käyttöön vuonna 2017 tai sen jälkeen seuraavat standardit ja tulkinnat:

- IFRS 9 Rahoitusinstrumentit – Standardi ^{*)}
- IFRS 15 Myyntituotot asiakassopimuksista – Standardi ^{*)}
- IFRS 16 Leases – Standardi ^{*)}
- IAS 12 Tuloverot – Standardin muutos
- IAS 41 Maatalous – Standardin muutos
- IASB:n vuosittaiset päivitykset eri standardeihin

Konserni on selvittämässä vuonna 2017 ja sen jälkeen käyttöön otettavien standardimuutosten vaikutusta konsernin tilinpäätökseen.

^{*)} ei ole vielä hyväksytty sovellettavaksi EU:ssa.

2. Toimintasegmentit

Konsernilla on kolme raportoitavaa segmenttiä. Liiketoimintayksiköt tuottavat erilaisia tuotteita ja palveluita ja niitä johdetaan erillisinä yksikköinä.

Konsernin segmentti-informaatio perustuu konsernin johtamisrakenteeseen ja johdon raportointiin. Raportoivat segmentit ovat:

Ruokaliiketoiminta
Vilja- ja öljykasviliiketoiminta
Muut toiminnot

Segmenttien välinen myynti tapahtuu käypään markkinahintaan. Segmentin varat ja velat ovat sellaisia liiketoiminnan eriä, joita segmentti käyttää liiketoiminnassaan tai jotka ovat järkevällä perusteella kohdistettavissa segmenteille. Kohdistamattomia ovat vero- ja rahoituserät sekä koko konsernille yhteiset erät. Raportoivat luvut perustuvat IFRS -standardeihin.

TOIMINTASEGMENTIT 1–12/2015

Milj. euroa	Ruokaliiketoiminta	Vilja- ja öljykasviliiketoiminta	Muut toiminnot	Yhteensä
Segmentin myynti yhteensä	166,2	215,0	–	381,2
Segmenttien välinen myynti	–0,2	–0,2	–	–0,4
Liikevaihto	166,0	214,8	–	380,8
Liiketulokseen sisältyvä osuus osakkuusyritysten tuloksesta	0,4	–	–1,0	–0,6
Liiketulos	–6,4	7,6	–3,2	–2,0
Varat	83,1	70,5	27,6	181,2
Kohdistamattomat				16,6
Varat yhteensä				197,9
Velat	21,3	11,1	3,8	36,1
Kohdistamattomat				40,8
Velat yhteensä				76,9
Bruttoinvestoinnit käyttöomaisuuteen	5,9	3,1	0,1	9,1
Yritysostot ja muut osakeinvestoinnit	–	–	0,1	0,1
Poistot	5,0	0,7	0,3	6,0
Arvonlentumiset	0,3	–	0,0	0,3
Henkilöstö keskimäärin	627	88	10	725

TOIMINTASEGMENTIT 1–12/2014

Milj. euroa	Ruoka- liiketoiminta	Vilja- ja öljykasvi- liiketoiminta	Muut toiminnot	Yhteensä
Segmentin myynti yhteensä	170,8	214,2	–	385,0
Segmenttien välinen myynti	–0,2	–0,1	–	–0,3
Liikevaihto	170,6	214,1	–	384,7
Liiketulokseen sisältyvä osuus osakkuusyritysten tuloksesta	0,3	–	1,9	2,2
Liiketulos	–9,7	7,8	–4,0	–5,9
Varat	90,3	49,0	29,6	168,8
Kohdistamattomat				16,9
Varat yhteensä				185,7
Velat	20,9	11,2	6,8	39,0
Kohdistamattomat				17,4
Velat yhteensä				56,3
Bruttoinvestoinnit käyttöomaisuuteen	1,9	0,5	0,1	2,5
Yritysosot ja muut osakeinvestoinnit	–	–	0,0	0,0
Poistot	5,4	0,7	0,3	6,4
Arvon alentumiset	10,4	–	–	10,4
Henkilöstö keskimäärin	630	83	10	723

MAANTIETEELLISIÄ ALUEITA
KOSKEVAT TIEDOT

Milj. euroa	Tuotot 2015	Tuotot 2014	Pitkä- aikaiset varat 2015	Pitkä- aikaiset varat 2014
Suomi	238,8	235,7	70,6	79,4
Norja	33,0	27,0	4,6	4,8
Saksa	15,2	12,9	–	–
Ruotsi	20,2	29,8	1,0	1,1
Muut maat yhteensä	73,6	79,4	0,0	0,0
Konserni yhteensä	380,8	384,7	76,2	85,4

Konsernin tuotot yhdeltä asiakkaalta olivat noin 102,1 (96,4) miljoonaa euroa, mikä on 26,8 (25,0) % konsernin liikevaihdosta. Tuotot tältä asiakkaalta muodostuivat kaikista segmenteistä lukuun ottamatta Muut toiminnot -segmenttiä.

3. Liiketoiminnan muut tuotot ja kulut

Milj. euroa	2015	2014
LIIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT		
Julkiset avustukset	0,2	0,1
Aineellisten käyttöomaisuus- hyödykkeiden myyntivoitot	0,8	0,0
Sijoitusten myyntivoitot	0,1	–
Vuokratuotot	0,3	0,4
Valuutta- ja hyödyke johdannaisten arvonmuutokset, ei suojauslaskenta	0,0	0,7
Muut liiketoiminnan tuotot	0,7	0,8
Yhteensä	2,2	2,1
LIIKETOIMINNAN MUUT KULUT		
Vuokrat	3,3	3,7
Hallinnon kulut	4,2	7,4
Tietoliikenne- ja puhelinkulut	2,4	2,2
Myynti- ja markkinoinnin kulut	18,0	17,4
Kunnossapitokulut	5,9	5,5
Valuutta- ja hyödyke johdannaisten arvonmuutokset, ei suojauslaskenta	0,5	–
Osakkuusyrittösten myyntitappio	3,6	–
Muut liiketoiminnan kulut	3,8	3,3
Yhteensä	41,7	39,4

Konsernin tilintarkastuspalkkiot sen riippumattomalle päätilintarkastajalle PriceWaterhouseCoopersille. Tilintarkastuspalkkiot liittyvät vuositilinpäätösten tilintarkastukseen ja niihin läheisesti liittyviin lakimääräisiin toimintoihin. Palkkiot tilintarkastuksen oheispalveluista aiheutuvat sellaisista palveluista, jotka liittyvät tilintarkastukseen ja joilla pyritään varmentamaan tilinpäätöksen oikeellisuutta sekä muista neuvontapalveluista.

TILINTARKASTUSPALKKIOT JA PALVELUT

Milj. euroa	2015	2014
Tilintarkastuspalkkiot	0,2	0,2
Palkkiot oheispalveluista	0,0	0,0
Yhteensä	0,2	0,2

4. Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut

Milj. euroa	2015	2014
Palkat ja palkkiot	30,0	29,4
Irtisanomisen yhteydessä suoritetut etuudet	0,1	0,6
Eläkekulut	5,3	5,2
Muut henkilösivukulut	1,2	1,3
Yhteensä	36,6	36,5

Tiedot johdon työsuhde-etuuksista ja lainoista esitetään liitetiedossa 25 "Lähipiiritapahtumat". Tiedot eläkekuluihin sisällyttävistä etuuspohjaisista eläkejärjestelyistä esitetään liitetiedossa 19 "varaukset".

Työsuhteen päättymisen jälkeiset etuudet

Eläketurva konserniyhtiöissä perustuu kunkin maan paikallisiin säännöksiin ja käytäntöihin.

TyEL-järjestelmään sisältyvä työkyvyttömyyseläke käsitellään Suomessa maksupohjaisena järjestelyinä. Apetit Oy:llä ja Apetit Ruoka Oy:llä on etuuspohjaisia eläkejärjestelyjä.

5. Tutkimus- ja kehittämismenot

Konsernin tuotekehitystoiminnan kulut olivat 0,8 (0,8) miljoonaa euroa mikä oli 0,2 (0,2) % liikevaihdosta.

6. Materiaalit ja palvelut

Milj. euroa	2015	2014
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	289,4	287,0
Varaston muutos	-4,4	1,7
Ulkopuoliset palvelut	14,9	13,5
Yhteensä	299,9	302,2

Materiaalit ja palvelut sisältävät ostovelkojen valuuttakurssivoittoja ja -tappioita 0,5 (0,0) miljoonaa euroa.

Liikevaihto sisältää myyntisaamisten valuuttakurssivoittoja ja -tappioita -0,1 (0,0) miljoonaa euroa.

Suojauslaskennan piirissä olevien johdannaisten tehottoman osuuden tulosvaikutus on 0,0 (0,0) miljoonaa euroa.

7. Poistot ja arvonalentumiset

Milj. euroa	2015	2014
POISTOT		
Aineettomat hyödykkeet	1,3	1,2
Rakennukset	2,2	2,7
Koneet ja kalusto	2,4	2,5
Muut aineelliset hyödykkeet	0,1	0,1
Yhteensä	6,1	6,4
ARVONALENTUMISET		
Liikearvo	-	9,4
Aineettomat hyödykkeet	0,0	0,3
Aineelliset hyödykkeet	0,2	0,7
Yhteensä	0,2	10,4

8. Rahoitustuotot ja -kulut

Milj. euroa	2015	2014
RAHOITUSTUOTOT		
Korkotuotot	0,0	0,0
Valuuttakurssivoitot	0,1	0,0
Muut rahoitustuotot	0,0	0,0
Yhteensä	0,1	0,1
RAHOITUSKULUT		
Korkokulut	-0,4	-0,4
Valuuttakurssitappiot	-0,4	-0,9
Avena Nordic Grain Oy:n vähemmistöosakkaiden osinko-oikeus	-0,8	-0,9
Muut rahoituskulut	-0,1	-0,1
Yhteensä	-1,7	-2,3

9. Tuloverot

Milj. euroa	2015	2014
Välittömät verot	-1,4	-1,6
Aikaisempien tilikausien verot	0,0	0,0
Laskennalliset verot	0,3	1,0
Yhteensä	-1,1	-0,7
TULOVEROJEN TÄSMÄYTYS		
Tulos ennen veroja	-3,5	-8,1
Verot laskettuna emoyhtiön 20 %:n verokannalla	0,7	1,6
Avena Nordic Grain Oy:n vähemmistöosakkaiden osinko-oikeuden vaikutus	-0,2	-0,2
Osakkuusyritysten tuloksen vaikutus	-0,3	0,4
Liikearvon arvonalennus	-	-1,9
Taimen osakekannan myynti	-0,6	-
Kirjaamattomat laskennalliset verosaamiset verotuksellisista tappioista	-0,8	-0,7
Muut erät	0,1	0,0
Verokulu tuloslaskelmassa	-1,1	-0,7

LASKENNALLISTEN VEROSAAMISTEN JA -VELKOJEN TÄSMÄYTYS
TASEESEEN 2015

Milj.euroa	1.1.2015	Kirjattu tulos- laskelmaan	Kirjattu laajaan tuloslaskelmaan	31.12.2015
LASKENNALLISET VEROSAAMISET				
Vahvistetut ja vahvistettavat tappiot	2,5	-0,2	0,0	2,3
Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet	0,2	0,0	-	0,2
Hyllypoistot	0,3	0,0	-	0,3
Muut	0,1	0,0	-0,1	0,1
Yhteensä	3,1	-0,1	-0,1	2,9

LASKENNALLISET VEROVELAT

Kertyneet poistoerot	-1,4	-0,1	-	-1,4
Mildola Oy:n hankinnan käypiin arvoihin arvostaminen (netottuu Mildolan poistoeron kanssa)	0,6	0,0	-	0,5
Muiden hankintojen käypiin arvoihin arvostaminen	-2,2	0,2	0,0	-1,9
Vaihto-omaisuus	-0,7	0,1	-	-0,6
Johdannaiset	-0,3	0,1	0,0	-0,2
Liikearvo	-0,1	-	-	-0,1
Aineelliset hyödykkeet	-0,5	-	-	-0,5
Muut	-0,2	0,1	0,0	-0,2
Yhteensä	-4,7	0,4	0,0	-4,3

Konsernilla oli 31.12.2015 2,1 miljoonaa euroa kirjaamattomia verosaamisia liittyen vahvistetuihin tai vahvistettaviin verotuksellisiin tappioihin. Kyseiset tappiot vanhenevat vuosina 2020 - 2025. Kirjatuista verotuksellisten tappioiden verosaamisista 1,3 miljoonaa euroa vanhenee vuosina 2020 - 2025. Muut verotukselliset tappiot eivät vanhene.

LASKENNALLISTEN VEROSAAMISTEN JA -VELKOJEN TÄSMÄYTYS
TASEESEEN 2014

Milj.euroa	1.1.2014	Kirjattu tulos- laskelmaan	Kirjattu laajaan tuloslaskelmaan	31.12.2014
LASKENNALLISET VEROSAAMISET				
Vahvistetut ja vahvistettavat tappiot	2,1	0,5	-0,1	2,5
Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet	0,1	0,2	-	0,2
Hyllypoistot	0,2	0,1	-	0,3
Muut	0,1	0,0	0,0	0,1
Yhteensä	2,5	0,7	-0,1	3,1

LASKENNALLISET VEROVELAT

Kertyneet poistoerot	-1,5	0,2	-	-1,4
Mildola Oy:n hankinnan käypiin arvoihin arvostaminen (netottuu Mildolan poistoeron kanssa)	0,6	0,0	-	0,6
Muiden hankintojen käypiin arvoihin arvostaminen	-2,4	0,2	0,0	-2,2
Vaihto-omaisuus	-0,9	0,1	0,0	-0,7
Johdannaiset	0,0	-0,2	-0,1	-0,3
Liikearvo	-0,1	-	-	-0,1
Aineelliset hyödykkeet	-0,5	-	-	-0,5
Muut	-0,1	-0,1	0,0	-0,2
Yhteensä	-5,0	0,2	0,0	-4,7

Konsernilla oli 31.12.2014 1,4 miljoonaa euroa kirjaamattomia verosaamisia liittyen vahvistettuihin tai vahvistettaviin verotuksellisiin tappioihin. Kyseiset tappiot vanhenevat vuosina 2020 - 2024. Kirjatuista verotuksellisten tappioiden verosaamisista 1,3 miljoonaa euroa vanhenee vuosina 2020 - 2024. Muut verotukselliset tappiot eivät vanhene.

10. Osakekohtainen tulos

Laimentamaton osakekohtainen tulos lasketaan jakamalla emoyhtiön osakkeiden omistajille kuuluva tilikauden tulos ulkona olevien osakkeiden määrän painotetulla keskiarvolla tilikauden aikana. Ulkona olevat osakkeet eivät sisällä takaisinostettuja omia osakkeita.

Laimennettu osakekohtainen tulos lasketaan jakamalla emoyhtiön osakkeiden omistajille kuuluva laimennettu tilikauden tulos ulkona olevien osakkeiden laimennetun määrän painotetulla keskiarvolla tilikauden aikana.

Yhtiöllä ei ole sellaisia instrumentteja, jotka aiheuttaisivat laimennusvaikutusta osakekohtaiseen tulokseen.

Milj.euroa	2015	2014
Emoyhtiön omistajille jakautuva tilikauden tulos, laimennettu ja laimentamaton	-4,3	-8,0
Ulkona olevien osakkeiden painotettu keskiarvo (1 000 kpl)	6 192	6 188
Osakkeiden lukumäärän painotettu keskiarvo laimennusvaikutuksella oikaistun osakekohtaisen tuloksen laskemiseksi (1 000 kpl)	6 192	6 188
Laimennettu ja laimentamaton oikaistu osakekohtainen tulos (EUR/osake)	-0,69	-1,29

11. Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet

Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden hankintamenuon sisällytetään hyödykkeet, joiden pitoaika ei ole vielä päättynyt sekä loppuunpoistetut aineettomat ja aineelliset hyödykkeet, jotka ovat edelleen liiketoiminnan käytössä. Kertyneisiin poistoihin sovelletaan vastaavia periaatteita.

AINEETTOMAT HYÖDYKKEET 2015

Milj. euroa	Liikearvo	Asiakas-suhteet	Muut aineettomat oikeudet	Ennakkomaksut	Yhteensä
Hankintamenu 1.1.	20,2	10,7	7,2	0,6	38,7
Lisäykset	-	-	0,7	0,3	1,0
Vähennykset	-	-	-	-	-
Muuntoero ja muut muutokset	0,0	-0,1	0,1	-	0,0
Siirrot erien välillä	-	-	0,6	-0,6	-
Hankintamenu 31.12.	20,2	10,7	8,5	0,3	39,7
Kertyneet poistot 1.1.	-19,9	-3,7	-6,3	-	-29,9
Vähennysten kertyneet poistot	-	-	0,0	-	0,0
Tilikauden poisto	-	-0,7	-0,5	-	-1,2
Arvon alentumiset	-	-0,2	0,0	-	-0,2
Kertyneet poistot 31.12.	-19,9	-4,6	-6,8	-	-31,2
Kirjanpitoarvo 31.12.2015	0,4	6,1	1,7	0,3	8,5

AINEETTOMAT HYÖDYKKEET 2014

Milj. euroa	Liikearvo	Asiakas- suhteet	Muut aineet- tomat oikeudet	Ennako- maksut	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	20,2	10,8	6,8	0,3	38,1
Lisäykset	–	–	0,1	0,5	0,6
Vähennykset	–	–	–0,1	0,0	–0,1
Muuntoero ja muut muutokset	0,1	–0,1	0,2	–	0,2
Siirrot erien välillä	–	–	0,2	–0,2	–
Hankintameno 31.12.	20,2	10,7	7,2	0,6	38,7
Kertyneet poistot 1.1.	–10,5	–2,8	–5,8	–	–19,1
Vähennysten kertyneet poistot	–	–	0,1	–	0,1
Tilikauden poisto	–	–0,7	–0,6	–	–1,2
Arvonalentumiset	–9,4	–0,3	0,0	–	–9,7
Kertyneet poistot 31.12.	–19,9	–3,7	–6,3	–	–29,9
Kirjanpitoarvo 31.12.2014	0,4	7,0	0,9	0,6	8,8

LIIKEARVOTESTAUS

Liikearvoa sisältävien rahavirtaa tuottavien yksikköjen tai yksikköryhmien arvonalentumistestaus

Seuraaville rahavirtaa tuottaville yksiköille tai yksikköjen ryhmille on kohdistettu liikearvoa:

Milj. euroa	2015	2014
Pakastetuotteet	0,4	0,4
Yhteensä	0,4	0,4

Liiketoiminnasta kerrytettävissä oleva rahamäärä on arvonalentumistestauksessa määritetty käyttöarvon avulla. Rahavirtaennusteet pohjautuvat johdon hyväksymiin ennusteisiin. Rahavirtaennusteet on tehty viiden vuoden ajanjaksolle ja ennustejakson jälkeiset rahavirrat on ekstrapoloitu käyttämällä 1 - 2 %:n kasvutekijää.

Käyttöarvon laskennassa käytetyt keskeiset muuttujat ovat budjetoitu myyntikate, liikevaihto ja diskonttaus korko. Laskelmissa käytetty diskonttokorko ennen veroja pakastetuotteissa on 7,0 (7,0) %. Pakastetuotteissa käyttöarvo ylitti huomattavasti testattavien varojen kirjanpitoarvon ja minkään laskelmassa käytetyn muuttujan merkittäväkään muutos negatiiviseen suuntaan ei johda alaskirjaukseen.

Vertailukauden 2014 aikana toteutettujen arvonalennustes- tausten perusteella kirjattiin Ruokaliiketoimintaan kohdistu- via arvonalennuksia -10,2 miljoonaa euroa. Yhtiön näkemys Ruokaliiketoiminnan tulevista kassavirroista oli heikentynyt ka- latuoteryhmän ja tuoretuotteet-tuoteryhmän osalta. Kalatuote- ryhmässä muuttunut näkemys perustui alentuneisiin odotuksiin Norjassa ja Ruotsissa saavutettavissa olevista myyntikateta- soista ja tuoretuotteet-tuoteryhmässä kotimaisen ammatti- keittiösektorin alentuneisiin odotuksiin myynnin kehityksestä sekä heikentyneisiin näkemyksiin lähivuosien suhdanteista. Liikearvotestauksen perusteella kalatuoteryhmässä Norjassa ja Ruotsissa päädyttiin -6,4 miljoonan euron arvonalennukseen ja tuoteryhmään Norjassa ja Ruotsissa kohdistunut liikearvo kirjattiin kokonaisuudessaan alas. Tuoretuotteet-tuoteryhmässä kirjattiin arvonalennus koko jäljellä olleesta liikearvosta, -3,0 miljoonaa euroa, sekä -0,8 miljoonaa euroa aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä.

AINEELLISET HYÖDYKKEET 2015

Milj. euroa	Maa- ja vesialueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Keskeneräiset hyödykkeet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	3,4	51,7	46,7	0,8	0,5	103,1
Lisäykset	-	2,3	3,5	0,2	2,3	8,2
Vähennykset	-0,1	-2,3	-2,0	-	-	-4,3
Muuntoero ja muut muutokset	-	0,1	0,3	-	-	0,3
Siirrot erien välillä	-	0,1	0,9	0,2	-1,1	-
Hankintameno 31.12.	3,3	51,8	49,4	1,1	1,6	107,2
Kertyneet poistot 1.1.	-0,2	-24,5	-36,8	-0,5	-	-62,3
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	-	1,9	1,6	-	-	3,5
Tilikauden poisto	-	-2,2	-2,5	-0,1	-	-4,8
Arvon alentumiset	-	-	-0,1	-	-	-0,1
Kertyneet poistot 31.12.	-0,2	-24,8	-37,9	-0,5	-	-63,7
Kirjanpitoarvo 31.12.2015	3,1	27,0	11,5	0,6	1,6	43,8

Koneisiin ja kalustoon sisältyy rahoitusleasingsopimuksilla hankittua omaisuutta 0,5 miljoonaa euroa.

AINEELLISET HYÖDYKKEET 2014

Milj. euroa	Maa- ja vesialueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Keskeneräiset hyödykkeet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	3,4	51,5	45,4	0,7	0,7	102,1
Lisäykset	–	0,3	0,7	0,0	0,8	1,9
Vähennykset	–	–	–0,4	–	–	–0,4
Muuntoero ja muut muutokset	0,0	–0,1	–0,1	0,0	–	–0,2
Siirrot erien välillä	–	–	1,0	–	–1,0	–
Hankintameno 31.12.	3,4	51,7	46,7	0,8	0,5	103,1
Kertyneet poistot 1.1.	–0,2	–21,1	–34,3	–0,4	–	–56,3
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	–	–	–	–	–	–
Tilikauden poisto	–	–2,7	–2,5	–0,1	–	–5,2
Arvon alentumiset	–	–0,7	–0,1	–	–	–0,7
Kertyneet poistot 31.12.	–0,2	–24,5	–36,8	–0,5	–	–62,3
Kirjanpitoarvo 31.12.2014	3,2	27,3	9,9	0,3	0,5	41,1

Koneisiin ja kalustoon sisältyy rahoitusleasingsopimuksilla hankittua omaisuutta 0,5 miljoonaa euroa.

12. Osuudet osakkuusyrittämissä

Milj.euroa	2015	2014
Tilikauden alussa	34,9	37,5
Hankinnat, muut lisäykset	0,4	0,3
Osuus kauden tuloksesta	–0,6	2,2
Myynnit, vähennykset	–10,2	–
Osingot	–1,9	–5,0
Tilikauden lopussa	22,6	34,9

Konsernin osakkuusyrittäykset ovat Sucros-konserni ja Foison Oy. Konserni myi omistuksensa Taimen Oy:stä toukokuussa ja syyskuussa 2015. Kaupoista syntyi 3,6 miljoonan euron myyntitappio. Kalatuoteryhmä hankkii Taimen-konsernilta kirjolohta, muiden osakkuusyhtiöiden kanssa Apetit -konsernila ei ole merkittävää liiketoimintaa. Osakkuusyhtiö Sucrosen sokeritehdas sijaitsee Säskylän teollisuusalueella, jossa toimii Pakastetuoteryhmän pakastetehtas. Osakkuusyrittäykset on yhdistetty pääomaosuusmentelmällä ja yhtiöillä ei ole noteerattua markkinahintaa.

TIEDOT KONSERNIN OLENNAISISTA OSAKKUUSYRITYKSISTÄ

Milj.euroa	Sucros-konserni		Taimen-konserni	
	2015	2014	2015	2014
			Suora omistusosuus 30%, ristinomistuksen jälkeen 23%	
			Omistusosuus 20%	
Pitkäaikaiset varat	20,7	22,6	–	14,2
Muut lyhytaikaiset varat	124,3	123,9	–	27,1
Rahavarat	2,3	5,0	–	1,9
Pitkäaikaiset rahoitusvelat	5,4	5,4	–	7,4
Lyhytaikaiset rahoitusvelat	17,8	2,8	–	1,3
Muut lyhytaikaiset velat	14,8	21,4	–	8,9
Nettovarallisuus, 100%	109,3	122,0	–	25,5
Osuus osakkuusyriytestä (20%, 23%)	21,9	24,4	–	5,9
Kohdistettu liikearvo	0,0	0,0	–	3,9
Kirjanpitoarvo 31.12	21,9	24,4	–	9,8
Liikevaihto	148,7	191,3	22,3	34,4
Muut kulut ja tuotot	–154,3	–180,5	–20,1	–32,1
Liikevoitto	–5,6	10,8	2,2	2,3
Korkotuotot ja kulut	0,3	0,4	–0,2	–0,2
Verot	0,5	–2,0	–0,4	–0,6
Voitto tai tappio	–4,9	9,3	1,6	1,4
Kirjanpitoarvo 1.1	24,4	27,5	9,8	9,5
Tilikauden voitto tai tappio	–1,0	1,9	0,4	0,3
Saadut osingot	–1,6	–4,9	–	–
Myynnit, vähennykset	–	–	–10,2	–
Kirjanpitoarvo 31.12	21,9	24,4	–	9,8

13. Myytävissä olevat rahoitusvarat

Noteeraamattomat osakkeet esitetään hankintamenoon, koska niiden käypiä arvoja ei ole luotettavasti määritettävissä.

Milj.euroa	2015	2014
Noteeraamattomat osakesijoitukset	0,1	0,1
Yhteensä	0,1	0,1

14. Saamiset, pitkäaikaiset

Milj.euroa	2015	2014
Pääomalinasaaminen, diskontattu		
Osakeyhtiölain 12 luvun mukainen pääomalaina	0,6	–
Lisäkauppahintasaaminen	0,3	–
Liittymismaksut	0,4	0,4
Yhteensä	1,2	0,4

Saamisten kirjanpitoarvojen arvioidaan vastaavan niiden käypiä arvoja.

15. Myyntisaamiset ja muut saamiset

Milj.euroa	2015	2014
Myyntisaamiset	24,6	24,3
Johdannaiset, suojauslaskenta	0,7	0,5
Johdannaiset, ei suojauslaskenta	0,1	0,6
Siirtosaamiset	1,5	1,5
Muut saamiset	3,1	1,9
Saamiset osakkuusyrityksiltä		
Myyntisaamiset	0,2	0,3
Muut saamiset	0,0	0,5
Yhteensä	30,2	29,6

Siirtosaamisiin ja muihin saamisiin sisältyvät olennaiset erät liittyvät materiaalihankintojen ja työsuhde-etuuksien jaksotuksiin.

Siirtosaamiset sisältää 2,2 (0,1) miljoonaa euroa viljakauppa-liiketoimintaan liittyviä arvonlisäverosaamisia.

Saamisten kirjanpitoarvon arvioidaan vastaavan niiden käypää arvoa.

Konserni on kirjannut tilikauden aikana luottotappioita myyntisaamisista 0,0 (0,0) miljoonaa euroa.

16. Vaihto-omaisuus

Milj.euroa	2015	2014
Aineet ja tarvikkeet	14,9	9,4
Keskeneräiset tuotteet	5,4	5,8
Valmiit tuotteet/tavarat	54,5	38,6
Yhteensä	74,8	53,8

Vaihto-omaisuudesta on tilikaudella kirjattu arvonalennusta 2,0 (1,6) miljoonaa euroa vastaamaan nettorealisointiarvoa.

17. Rahavarat

Milj.euroa	2015	2014
Käteinen raha ja pankkitilit	13,4	13,7
Yhteensä	13,4	13,7

18. Omaa pääomaa koskevat liitetiedot

	Osakkeiden lukumäärä 1 000 kpl	Osakepääoma milj. euroa	Ylikurssi-rahasto milj. euroa	Yhteensä milj. euroa
31.12.2015	6 195	12,6	23,4	36,0
31.12.2014	6 190	12,6	23,4	36,0

Yhtiön kokonaan maksettu ja kaupparekisteriin merkitty osakepääoma oli tilikauden lopussa 12 635 152 euroa. Osakkeiden nimellisarvo on 2 euroa.

Oman pääoman rahastojen kuvaukset

Muuntoerot-rahasto

Muuntoerot-rahasto sisältää ulkomaisten yksiköiden tilinpäätösten muuntamisesta syntyneet muuntoerot.

Arvonmuutosrahasto

Arvonmuutosrahasto sisältää kaksi alarahastoa: käyvän arvon rahaston myytävissä oleville rahoitusvaroille ja suojausrahaston rahavirran suojauksena käytettävien johdannaisinstrumenttien käypien arvojen muutoksille. Tilinpäätöksen oman pääoman laskelmassa muutoksia on vain suojausrahastossa. Käyvän arvon rahaston arvo on nolla tilikausilla.

Muut rahastot

Muut rahastot muodostuvat valtaosin käyttörahastosta. Käyttörahasto sisältää yhtiökokouksen päätöksellä voittovaroista siirretyn osuuden. Käyttörahasto on 7,2 (7,2) miljoonaa euroa.

Omat osakkeet

Omiin osakkeisiin sisältyy konsernin hallussa olevien omien osakkeiden hankintameno. Yhtiön omistuksessa oli tilikauden päättyessä 122 289 kappaletta vuosina 2000-2001 sekä 2008 hankittua yhtiön omaa osaketta, joita on vuoden 2015 aikana luovutettu hallituspalkkioina 7 711 kappaletta. Osakkeet edustavat 1,9 % yhtiön osakepääomasta ja äänimäärästä. Osettujen osakkeiden hankintahinta oli yhteensä 1,7 miljoonaa euroa.

Osingot

Tilinpäätöspäivän jälkeen hallitus on ehdottanut jaettavaksi osinkoa 0,70 euroa osaketta kohden.

19. Varaukset

Milj.euroa	2015	2014
PITKÄAIKAISET		
Varaukset 1.1.	0,4	0,6
Lisäykset, vähennykset	-0,2	-0,2
Varaukset 31.12.	0,2	0,4
Lyhytaikaiset		
Varaukset 1.1.	0,1	0,1
Lisäykset, vähennykset	0,2	0,0
Varaukset 31.12.	0,3	0,1

Varaukset liittyvät pääosin etuus pohjaisiin eläkevarauksiin.

Apetit -konsernin merkittävimmät etuus pohjaiset eläkejärjestelyt ovat emoyhtiöllä. Emoyhtiön järjestelyt koskevat yhtä työssä käyvää ja noin kahdeksaakymmentä eläkkeellä olevaa henkilöä. Emoyhtiön järjestelyt hallinnoidaan vakuutuslaitoksissa. Emoyhtiön eläkeveloitteiden nykyarvo on 2,2 (2,7) miljoonaa euroa ja rahastoitujen varojen nykyarvo 2,0 (2,4) miljoonaa euroa. Nettovelka taseessa on 0,2 (0,4) miljoonaa euroa.

Milj.euroa	2015	2014
Taseeseen merkitty eläkevastuu		
Rahastoitujen veloitteiden nykyarvo	2,2	2,7
Rahastoimattomien veloitteiden nykyarvo	-	-
Järjestelyyn kuuluvien varojen käyvät arvot	2,0	2,4
Ylijäämä (-) / Alijäämä	0,2	0,4
Kirjaamattomat vakuutus matemaattiset voitot (+) ja tappiot (-)		
Nettomääräinen velka (+) / saaminen taseessa (-)	0,2	0,4
Veloitteen nykyarvon muutokset		
Eläkeveloitteen nykyarvo tilikauden alussa	2,7	3,7
Tilikauden työsuoritukseen perustuva meno	0,0	0,1
Korkomenot	0,1	0,1
Vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot	-0,3	-0,9
Maksetut etuudet	-0,3	-0,3
Eläkeveloitteen nykyarvo tilikauden lopussa	2,2	2,7
Järjestelyyn kuuluvien varojen nykyarvon muutokset		
Eläkevarojen nykyarvo tilikauden alussa	2,3	3,1
Korkotuotot	0,1	0,1
Varojen odotettu tuotto	-0,1	-0,7
Maksetut kannatusmaksut	0,0	0,1
Maksetut etuudet	-0,3	-0,3
Eläkevarojen nykyarvo tilikauden lopussa	2,0	2,4

Milj.euroa	2015	2014
------------	------	------

Tuloslaskelman etuus pohjainen eläkekulu

Tilikauden työsuorituksen perustuva meno	0,0	0,1
Korkokulut elävevelvoitteista	0,1	0,1
Korkotuotot eläkevaroista	-0,1	-0,1
Tuloslaskelmaan kirjattu eläkekulu	0,0	0,1

Omaan pääomaan kirjattu määrä

Väestötieteellisten oletuksien muutoksien voitot ja tappiot	-0,3	0,0
Taloudellisten oletuksien muutoksien voitot ja tappiot	0,0	0,3
Kokemusperusteiset voitot ja tappiot	0,0	-1,2
Järjestelyyn kuuluvien varojen tuotto lukuunottamatta korkoja	0,1	0,7
Uudelleenmäärittämisestä johtuvat erät	-0,1	-0,2

Merkittävimmät vakuutusmatemaattiset oletamat

Diskonttokorko (%)	2,5	2,5
Palkankorotusolettama (%)	2,5	2,5
Eläkemaksujen kasvu (%)	1,9	2,1
Inflaatio (%)	2,0	2,0

Olettamien muutokset, herkkyyystarkastelu 2015	Eläkevelat Nousu %	Lasku %
--	-----------------------	---------

Diskonttokorko, muutos 0,5 %	-3,5	3,8
Palkankorotusolettama, muutos 0,5 %	0,0	0,0
Eläkemaksujen kasvu, muutos 0,25 %	2,0	-1,9
Eliniänodote, muutos 5 %	-2,5	2,7

Olettamien muutokset, herkkyyystarkastelu 2014	Eläkevelat Nousu %	Lasku %
--	-----------------------	---------

Diskonttokorko, muutos 0,5 %	-3,2	3,4
Palkankorotusolettama, muutos 0,5 %	0,0	0,0
Eläkemaksujen kasvu, muutos 0,25 %	0,0	0,0
Eliniänodote, muutos 5 %	-2,4	2,5

20. Korolliset velat

Milj.euroa	2015	2014
------------	------	------

PITKÄAIKAISET

Lainat rahoituslaitoksilta	1,0	2,3
Lainat muilta	0,2	0,3
Yhteensä	1,2	2,6

Lainat rahoituslaitoksilta ovat vaihtuvakorkoisia. Lainat muilta -ryhmään sisältyvä laina on kiinteäkorkoinen koron ollessa 5 % p.a. Korollisista pitkäaikaisista veloista on euromääräisiä 0,8 (2,1) miljoonaa euroa ja norjan kruunumääräisiä 0,4 (0,5) miljoonaa euroa. Velkojen kirjanpitoarvon arvioidaan vastaavan niiden käypää arvoa.

Milj.euroa	2015	2014
------------	------	------

LYHYTAIKAISET

Yritystodistukset ja lainat rahoituslaitoksilta	35,1	9,3
Lainat muilta	0,2	0,1
Yhteensä	35,3	9,4

Velkojen kirjanpitoarvojen arvioidaan vastaavan niiden käypää arvoa.

21. Ostovelat ja muut velat

Milj.euroa	2015	2014
------------	------	------

PITKÄAIKAISET

Johdannaisvelat, suojauslaskenta	0,2	0,1
Muut velat	0,1	2,7
Yhteensä	0,2	2,7

2015 aikana puretun Apetit Kala Oy:n ja Taimen Oy:n omistusjärjestelyn osapuolilla tiettyjen ehtojen täyttyessä oli oikeus ristiinomistuksen purkamiseen käypään hintaan. Omistuksen purkamiseen liittyvä vastuu 2,7 miljoonaa euroa oli vertailuvuonna IAS 32:n perusteella kirjattu muihin pitkäaikaisiin velkoihin.

Vertailukaudella takaisinlunastusvelan käypä arvo laski 4,8 miljoonasta eurosta 2,6 miljoonaan euroon. IFRS säännösten mukaisesti muutos 2,2 miljoonaa euroa kirjattiin tulosvaikutteisesti rahoitustuottoihin. Ristiinomistuksessa ei ole vertailukaudella tapahtunut muutoksia.

Milj.euroa	2015	2014
------------	------	------

LYHYTAIKAISET

Ostovelat	22,7	21,7
Velat osakkuusyrietyksille	0,3	0,7
Johdannaisvelat, ei suojauslaskenta	0,0	0,1
Johdannaisvelat, suojauslaskenta	0,1	0,0
Siirtovelat	8,5	8,8
Muut velat	4,0	4,4
Yhteensä	35,5	35,7

Siirtovelkojen olennaiset erät muodostuvat henkilösivukulujen ja tavaraostojen jaksotuksista.

22. Rahoitusriskien hallinta

Konserni altistuu normaalissa liiketoiminnassaan useille rahoitusriskeille. Konsernin riskienhallinnan tavoite on minimoida rahoitusmarkkinoiden muutosten haitalliset vaikutukset konsernin rahavirtaan. Apetit -konsernin kannalta olennaisimmat rahoitusriskit ovat likviditeetti-, korko-, valuutta- ja vastapuoliriskit. Konserni käyttää muun muassa johdannaissopimuksia valuutta- ja korkoriskiltä suojautumiseen.

Rahoitusriskienhallinnan yleiset periaatteet hyväksyy Apetit Oyj:n hallitus ja niiden käytännön toteutuksesta vastaa talousjohtajan alaisuudessa toimiva rahoitusyksikkö.

1. MARKKINARISKIT

Valuuttariskit

Konserni toimii kansainvälisillä markkinoilla ja on siten alttiina valuuttakurssimuutoksista johtuvalle valuuttariskille. Ulkomaan valuuttamääräiset myynnit ja ostot sekä tase-erät (transaktioriski), sekä sijoitukset ulkomaisiin tytäryhtiöihin (translaatio-riski), muodostavat konsernin valuuttakurssiriskin. Merkittävimmät valuuttakurssiriskit aiheutuvat Yhdysvaltain dollarista, Ruotsin kruunusta ja Norjan kruunusta. Muita valuuttoja, joille konserni altistuu liiketoiminnassa ovat lähinnä Kanadan dollari. Konsernissa olennaisin valuuttariski muodostuu Maritim Food -yhtiöiden muussa kuin yhtiön toimintavaluutassa olevista valuuttajohdannaisista, kassavaroista ja ostoveloista sekä konsernin sisäisistä lainoista Maritim Food -yhtiöille.

Tilinpäätöspäivänä 31.12.2015 merkittävimmät nettosijoitukset ulkomaisiin tytäryhtiöihin ovat Norjan kruunuissa 0,7 miljoonaa euroa ja Ruotsin kruunuissa 0,7 miljoonaa euroa. Apetit -konsernilla on sisäisiä lainoja Norjan kruunuissa 6,8 miljoonaa euroa ja Ruotsin kruunuissa 4,3 miljoonaa euroa. Konsernin politiikkana ei ole suojata omistamiseen liittyviä eriä valuuttamuutoksilta, kuten nettosijoituksia ulkomaisiin tytäryhtiöihin tai näiden sisäisiä lainoja. Sisäisistä lainoista on kirjattu

valuuttakurssivaikutusta rahoitustuotoihin ja -kuluihin yhteensä -0,3 (-0,8) miljoonaa euroa.

Konsernin periaatteena on suojata alkuperäinen transaktioriski kaikkien taloudellisesti merkittävien valuuttapositiodien osalta. Konsernin rahoituspolitiikan mukaan merkityksellisiksi katsotaan yli 100 000 euron arvoiset avoimet valuuttapositiot. Suojauksia voidaan tehdä myös todennäköistä tulevaa avointa valuuttapositiota vastaan. Valuuttasuojauksessa instrumentteina voidaan käyttää valuuttatermiinejä ja -optioita sekä valuuttavaihtosopimuksia. Valuuttariskin liittyvistä suojauksista vastaavat liiketoimintayksiköt. Valuuttasuojauksia ohjaa toiminnalle määritelty riskienhallintapolitiikka, jonka toteuttamista valvoo konsernin rahoitusyksikkö.

Rahoitusinstrumenttien herkkyyden valuuttariskille

Standardin tarkoittama valuuttariski liittyy rahoitusinstrumentteihin, jotka ovat ulkomaan rahan määräisiä eli määritetty jonaakin muuna valuuttana kuin siinä toimintavaluutassa, jossa ne arvostetaan. Standardin yhteydessä valuuttariskillä ei tarkoiteta riskiä, joka liittyy rahoitusinstrumentteihin, jotka ovat ei-mone-taaraisia eriä tai toimintavaluutan määräisiin rahoitusinstrumentteihin.

Mikäli tilinpäätöspäivänä 31.12.2015 (31.12.2014) Norjan kruunun kurssi olisi ollut 10 % vahvempi / heikompi euroon nähden, konsernin tilikauden tulos olisi kasvanut / pienentynyt 0,6 / -0,5 (0,6 / -0,5) miljoonaa euroa ja oma pääoma kasvanut / pienentynyt 0,0 / 0,0 (0,0 / 0,0) miljoonaa euroa. Analyysin olettamana on, että kaikki muut muuttajat, kuten esimerkiksi korot, pysyvät vakiona.

Mikäli tilinpäätöspäivänä 31.12.2015 (31.12.2014) Yhdysvaltain dollarin kurssi olisi ollut 10 % vahvempi / heikompi euroon nähden, konsernin tilikauden tulos olisi kasvanut / pienentynyt 0,2 / -0,2 (0,3 / -0,2) miljoonaa euroa ja oma pääoma pienentynyt / kasvanut 0,0 / 0,0 (0,0 / -0,0) miljoonaa euroa. Analyysin olettamana on, että kaikki muut muuttajat, kuten esimerkiksi korot, pysyvät vakiona.

Mikäli tilinpäätöspäivänä 31.12.2015 (31.12.2014) Ruotsin kruunun kurssi olisi ollut 10 % vahvempi / heikompi euroon nähden, konsernin tilikauden tulos olisi kasvanut / pienentynyt 0,4 / -0,3 (0,4 / -0,3) miljoonaa euroa ja oma pääoma pienentynyt / kasvanut -0,1 / 0,1 (0,0 / 0,0) miljoonaa euroa. Analyysin olettamana on, että kaikki muut muuttajat, kuten esimerkiksi korot, pysyvät vakiona.

Korkoriski

Konsernilla oli tilikauden päättyessä pitkäaikaisia vaihtuvakorkoisia rahalaitoslainoja yhteensä 1,2 (2,6) miljoonaa euroa, emittoituja yritystodistuksia 32,0 (8,0) miljoonaa euroa sekä muita korollisia lyhytaikaisia velkoja 3,3 (1,4) miljoonaa euroa sekä likvidejä kassavaroja 13,4 (13,7) miljoonaa euroa. Yritystodistuksien maturiteetti on yleensä alle kolme kuukautta. Konserni on suojaunut pitkäaikaisten ja lyhytaikaisten lainojen korkoriskiltä koronvaihtosopimuksilla, joiden nimellisarvo tilinpäätöksessä on 6,6 (3,0) miljoonaa euroa.

Rahoitusinstrumenttien herkkyyden korkoriskille

Tilinpäätöspäivänä 31.12.2015 (31.12.2014) taserakenteella yhden prosenttiyksikön nousu / lasku koroissa olisi pienentänyt / kasvattanut tilikauden tulosta -0,2 / 0,2 (0,0 / 0,0) miljoonaa euroa ja kasvattanut / pienentänyt omaa pääomaa 0,0 / 0,0 (0,0 / 0,0) miljoonaa euroa.

Raaka-aineriski

Konserni on altistunut hyödykeriskille, joka liittyy hyödykkeiden saatavuuteen, hankinnan ja myynnin tai käytön eriaikaisuuteen sekä hinnanvaihteluihin. Vilja- ja öljykasviliiketoiminnassa merkittävimmät yksittäiset raaka-aineriskit kohdistuvat vehnään, ohraan, kauraan, soijaan ja rypsiin. Liiketoiminnan kokonaispositioriskiä hallitaan tarvittaessa käyttämällä raaka-ainefutuuereja, -termiinejä sekä -optioita. Konsernin raaka-aineriskin altistuma sekä vastaavasti suojaavien johdannaisinstrumenttien erääntymisajat ovat alle 12 kuukautta. Tilikauden päättyessä hyödykejohdannaisia oli avoimna 20,9 (13,9) miljoonalla eurolla. Pakastetuote-, Kalatuote- ja Tuoretuoteet-tuoteryhmissä liiketoimintojen merkittävimmät raaka-aineriskit syntyvät kaupan jaksohinnoitelluista sopimuksista, joissa hinta määritetään kiinteäksi koko hinnoittelujaksolle. Raaka-aineriskiä pyritään hallitsemaan pääosin hankinnan ja myynnin yhteistoiminnalla. Raaka-aineriskien hallinnasta vastaavat liiketoimintayksiköt niille asetettujen riskienhallintaperiaatteiden mukaisesti. Raaka-aineriskin suojaumisessa sovelletaan pääsääntöisesti suojauslaskentaa.

Apetit -konserni suojautuu hankittavan sähkönhinnan vaihteluilta solmimalla aina kolmeen vuoteen saakka ulottuvia sähköntoimitus- ja sähköjohdannaisopimuksia. Konsernin sähkönsalkun hallinta on ulkoistettu kotimaisissa yhtiöissä. Sähkönsalkun hallinta kattaa sekä fyysisen sähkön hankinnan että finanssisuojaukset. Sähköriskin hallintaa ohjaa erillinen sähkönhankinnan riskipolitiikka. Sähköriskin suojauksen osalta sovelletaan suojauslaskentaa ja tilikauden päättyessä sähköjohdannaisia oli avoimna 0,8 (0,8) miljoonan euron arvosta.

Rahoitusinstrumenttien herkkyys raaka-aineriskille

Mikäli tilinpäätöspäivänä 31.12.2015 (31.12.2014) johdannaisopimusten mukaisten hyödykkeiden hinnat olisivat nousseet / laskeneet 10 %, tilikauden tulos olisi kasvanut / pienentynyt -0,1 / 0,1 (0,0 / 0,0) miljoonaa euroa ja oma pääoma kasvanut / pienentynyt -1,3 / 1,3 (0,8 / -0,8) miljoonaa euroa. Analyysissä johdannaisopimusten osalta, joihin sovelletaan suojauslaskentaa, käyvän arvon muutoksien oletetaan kohdistuvan kokonaisuudessaan omaan pääomaan.

Markkinariskejä koskevat tiedot

Edellä esitetyt herkkyysanalyysit korko-, valuutta- ja hyödykeriskeistä eivät välttämättä ole edustavia, koska konserni altistuu markkinariskeille myös muiden tase-erien kuin rahoitusinstrumenttien kautta. Esimerkiksi valuuttariskin osalta herkkyysanalyysi esittää vain rahoitusinstrumenttien herkkyuden valuuttamuutoksille. Johdannaisten aiheuttamat rahavirtavaihtukset kumoutuvat merkityksellisin osin ulkomaanvaluutassa ostettavien hyödykkeiden vastakkaisen hintamuutoksen kautta, vaikka konserni ei sovelle IAS 39 tarkoittamaa suojauslaskentaa kaikkiin suojaustarkoituksessa tehtyihin valuuttajohdannaisopimuksiin.

2. LUOTTORISKIT

Johdannaisopimuksia tehdään vain hyvän luottokelpoisuuden omaavien koti- ja ulkomaisten pankkien kanssa. Raaka-ainejohdannaisopimuksia voidaan tehdä tarpeeseen soveltuvissa hyödykepörsseissä. Likvidejä varoja sijoitetaan vahvistettujen limiittien puitteissa kohteisiin, joiden luottokelpoisuus on hyvä. Operatiivisen luottoriskin minimoimiseksi liiketoimintayksiköt pyrkivät saamaan turvaavan vakuuden, kuten esimerkiksi luottovakuutuksen, asiakkaan luottokelpoisuuden niin edellyttäessä.

Johdon arvion mukaan konsernin luottoriskissä ei ole merkittäviä asiakaskohtaisia, maantieteellisiä eikä vastapuolikohtaisia keskittyymiä.

Konsernin saamisten ikäjakauma

Milj.euroa	2015	2014
Erääntymättömät saamiset	30,1	29,5
0–3 kuukautta erääntyneet saamiset	0,1	0,1
4–6 kuukautta erääntyneet saamiset	0,0	0,0
Yli 6 kuukautta erääntyneet saamiset	0,0	0,0
Yhteensä	30,2	29,6

Muihin kuin yllä esitettyihin konsernin tase-eriin ei liity luottoriskiä.

3. MAKSUVALMIUSRISKI

Maksuvalmiusriskillä tarkoitetaan riskiä siitä, että yrityksen likvidit rahavarat ja lisärahoitusmahdollisuudet eivät riitä kattamaan liiketoiminnan tarpeita. Maksuvalmiusriskin hallinnan tavoitteena on riittävien likvidien varojen ja luottolimiittien ylläpitäminen siten, että konsernin liiketoiminnan rahoitus on jatkuvasti turvattu. Konserniyhtiöiden rahavirrat netotetaan sisäisen pankin ja konsernitilien avulla. Likviditeetin hallitsemiseksi konsernilla on 50,0 (50,0) miljoonan euron suuruisen yritystodistusohjelman lisäksi rahoituslaitosten kanssa sovittuja pitkäaikaisia sitovia luottolimiittejä, joita 31.12.2015 oli nostettavissa 45,0 (25,0) miljoonaa euroa. Luottolimiiteistä 25 miljoonaa euroa eräännyy kesäkuussa 2018, 15 miljoonaa euroa kesäkuussa 2020 ja 5 miljoonaa euroa kesäkuussa 2022. Yritystodistuksia oli emittoituina 32,0 (8,0) miljoonaa euroa. Likviditeettiriskin hallinnasta vastaa emoyhtiön rahoitusyksikkö.

Konsernin johdannaisvelkojen, ostovelkojen ja korollisten lainojen lyhennysten ja korkojen kassavirrat 31.12.2015

Milj.euroa	0-3 kk	4-12 kk	1-5 v.	yli 5 v.
Rahalaitos- ja muut lainat	-32,0	-1,2	-1,2	-0,1
Ostovelat	-22,9	-	-	-
Johdannaisvelat	0,0	-0,1	-0,2	-
Yhteensä	-55,0	-1,3	-1,5	-0,1

Konsernin johdannaisvelkojen, ostovelkojen ja korollisten lainojen lyhennysten ja korkojen kassavirrat 31.12.2014

Milj.euroa	0-3 kk	4-12 kk	1-5 v.	yli 5 v.
Rahalaitos- ja muut lainat	-8,0	-1,4	-4,0	-0,1
Ostovelat	-22,4	-	-	-
Johdannaisvelat	0,0	-0,1	0,0	-
Yhteensä	-30,4	-1,5	-4,0	-0,1

4. PÄÄOMAN HALLINTA

Pääomarakenteen hallinnan tärkein tavoite on turvata ja varmistaa konsernin toimintaedellytykset kaikissa olosuhteissa. Yhtiön hallitus seuraa pääomarakennetta säännöllisesti. Konsernilla ei ole luottoluokituslaitoksen myöntämää julkista luottoluokitusta.

Korollisten velkojen määrä konsernissa vaihtelee vuoden sisällä merkittävästi johtuen käyttöpääoman sitoutuneisuuden kausiluonteisuudesta. Suurimmillaan käyttöpääoman sitoutuminen on yleensä loppuvuodesta ja pienimmillään keväällä ja kesällä.

Milj.euroa	2015	2014
Korolliset velat	36,5	12,0
Likvidit rahavarat	13,4	13,7
Korollinen nettovelka	23,0	-1,7
Oma pääoma yhteensä	121,0	129,4
Korollinen nettovelka ja oma pääoma yhteensä	144,0	127,7
Nettovelkaantumisaste, %	19,0	-1,3
Omavaraisuusaste, %	61,1	69,7

23. Vakuudet, vastuusitoumukset, ehdolliset varat ja muut sitoumukset

Milj.euroa

2015 2014

VELAT, JOIDEN VAKUUDEKSI ON ANNETTU KIINNITYKSIÄ TAI MUITA VAKUUKSIA

Rahalaitoslainat	0,5	0,5
Muut	0,3	0,5
Yhteensä	0,8	1,0

OMIEN VELKOJEN VAKUUDEKSI

Kiinteistökiinnitykset	1,3	1,5
Muut vakuudet	2,8	2,8
Takaukset	9,3	7,9

Ei purettavissa olevat muut vuokrasopimukset

Yhden vuoden kuluessa erääntyvät	3,5	3,1
Yli vuoden kuluessa ja enintään viiden vuoden kuluttua erääntyvät	2,3	2,7
Yli viiden vuoden kuluttua erääntyvät	1,9	1,7
Yhteensä	7,8	7,6

Vähimmäisvuokrien kokonaismäärästä liittyy kiinteistöjen vuokrasopimuksiin 7,0 (6,7) miljoonaa euroa.

EHDOLLISET VARAT

Yhteisellä arvo-osuustilillä olleiden osakkeiden myynnistä kertyneet varat	0,7	0,7
--	-----	-----

INVESTOINTISITOUMUKSET

Ruokaliiketoiminta	3,1	0,0
Vilja- ja öljykasviliiketoiminta	0,7	0,0

MUUT VASTUUT

Kiinteistöjen arvonlisäveron tarkistamisvastuu

Konserniyhtiöt ovat velvollisia tarkistamaan 2008-2015 valmistuneista kiinteistöinvestoinneista tekemään arvonlisäverovähennyksiä, jos kiinteistöjen verollinen käyttö vähenee tarkistuskauden aikana. Vastuun enimmäismäärä on 1,8 (2,1) miljoonaa euroa ja viimeinen tarkistusvuosi on 2025.

2015 aikana puretun Apetit Kala Oy:n ja Taimen Oy:n omistusjärjestelyn osapuolilla tiettyjen ehtojen täytyessä oli oikeus ristiinomistuksen purkamiseen käypään hintaan. Omistuksen purkamiseen liittyvä vastuu 2,7 miljoonaa euroa oli vertailuvuonna IAS 32:n perusteella kirjattu muihin pitkäaikaisiin velkoihin.

24. Käyvän arvon hierarkia käypään arvoon arvostetuista rahoitusvaroista ja -veloista

Milj. euroa	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
VARAT 2015				
Valuuttajohdannaiset, ei suojauslaskenta	-	0,1	-	0,1
Hyödykejohdannaiset, ei suojauslaskenta	0,0	-	-	0,0
Hyödykejohdannaiset, suojauslaskenta	0,7	-	-	0,7
VARAT 2014				
Valuuttajohdannaiset, ei suojauslaskenta	-	0,6	-	0,6
Hyödykejohdannaiset, ei suojauslaskenta	0,1	-	-	0,1
Hyödykejohdannaiset, suojauslaskenta	0,5	-	-	0,5
VELAT 2015				
Valuuttajohdannaiset, suojauslaskenta	-	0,0	-	0,0
Hyödykejohdannaiset, suojauslaskenta	0,2	-	-	0,2
Koronvaihtosopimus	-	-0,1	-	-0,1
VELAT 2014				
Hyödykejohdannaiset, suojauslaskenta	0,1	-	-	0,1
Koronvaihtosopimus	-	0,0	-	0,0

Tilikaudella ei ole tapahtunut siirtoja hierarkiatasojen 1 ja 2 välillä.

Tason 1 käyvät arvot perustuvat toimivilla markkinoilla noteerattuihin hintoihin.

Tason 2 käyvät arvot perustuvat muihin syöttötietoihin ja yleisesti hyväksytyihin arvostusmalleihin. Kyseiset syöttötiedot kuitenkin perustuvat todennettaviin markkinahintoihin.

Tason 3 käyvät arvot perustuvat merkittävilta osin muihin syöttötietoihin, jotka eivät perustu pääosin todennettaviin markkinahintoihin, vaan johdon arviointiin ja yleisesti hyväksytyihin arvostusmalleihin.

JOHDANNAISSOPIMUSTEN NIMELLISARVOT

Milj.euroa	2015	2014
Valuuttatermiinisopimukset, ei suojauslaskentaa	15,1	8,3
Valuuttatermiinisopimukset, suojauslaskenta	1,6	-
Hyödykejohdannaiset, ei rahavirran suojaus	0,7	2,9
Hyödykejohdannaiset, rahavirran suojaus	20,9	13,9
Koronvaihtosopimukset, rahavirran suojaus	6,6	3,0

MUUT TIEDOT RAHAVIRRAN SUOJAUksesta

Konserni on soveltanut rahavirran suojauslaskentaa hyödykejohdannaisiin ja valuuttajohdannaisiin. Sähkönhankintaan liittyvät johdannaiset erääntyvät kolmen vuoden kuluessa painottuen kahteen tilinpäätöspäivän jälkeiseen vuoteen. Muut johdannaiset erääntyvät alle vuoden kuluessa. Suojauslaskennan piirissä olevista johdannaisista on tilikauden aikana kirjattu omaan pääomaan -0,3 (0,4) miljoonaa euroa. Kaikista johdannaisista tulokseen kirjatusta määrästä liikevaihtoon sisältyy 0,0 (0,0) miljoonaa euroa, ostoihin sekä liiketoiminnan muihin tuottoihin ja kuluihin 0,3 (0,9) miljoonaa euroa, rahoitustuottoihin -0,1 (-0,1) miljoonaa euroa ja veroihin 0,0 (-0,2) miljoonaa euroa. Rahavirran suojauksessa johdannaisten vaikutukset tuloslaskelmassa netottuvat merkitykselliseltä osalta suojauskohteen vastakkaista arvonmuutosta vastaan.

25. Lähipiiritapahtumat

Konsernin emo- ja tytäryrityssuhteet	Kotimaa	Konsernin omistus- osuus %	Konsernin osuus ääni- vallasta -%
Apetit Oyj (emoyritys)	Suomi		
Apetit Ruoka Oy	Suomi	100,0	100,0
Apetit Kala Oy	Suomi	100,0	100,0
Caternet Finland Oy	Suomi	100,0	100,0
Kiinteistöosakeyhtiö Kivikonlaita	Suomi	100,0	100,0
Apetit Suomi Oy	Suomi	100,0	100,0
Maritim Food AS	Norja	100,0	100,0
Maritim Food Sweden AB	Ruotsi	100,0	100,0
Sandanger AS	Norja	100,0	100,0
Avena Nordic Grain Oy	Suomi	80,0 ¹⁾	80,0 ¹⁾
Mildola Oy	Suomi	80,0 ¹⁾	80,0 ¹⁾
ZAO Avena St. Petersburg	Venäjä	80,0 ¹⁾	80,0 ¹⁾
UAB Avena Nordic Grain	Liettua	80,0 ¹⁾	80,0 ¹⁾
OÜ Avena Nordic Grain	Viro	80,0 ¹⁾	80,0 ¹⁾
TOO Avena Astana	Kazakstan	80,0 ¹⁾	80,0 ¹⁾
OOO Avena-Ukraina	Ukraina	80,0 ¹⁾	80,0 ¹⁾
SIA Avena Nordic Grain	Latvia	80,0 ¹⁾	80,0 ¹⁾
Lepäävät yhtiöt, 2 kpl	Suomi	100,0	100,0

¹⁾ Lisäksi konserni omistaa välillisesti Foison Oy:n kautta
6,0 % Avena Nordic Grain Oy:n osakkeista.

JOHDON TYÖSUHDE-ETUUDET

Johtoon kuuluviksi avainhenkilöiksi luetaan hallintoneuvoston ja hallituksen jäsenet sekä emoyhtiön toimitusjohtaja ja muu johtoryhmä.

Hallintoneuvoston puheenjohtajien palkkio oli 16 200 (14 541) euroa, varapuheenjohtajan 13 380 (13 386) euroa ja jäsenien kokouspalkkio 300 - 1 200 (300 -1 455) euroa.

HALLITUKSEN JÄSENIEN, TOIMITUSJOHTAJIEN PALKAT JA MUUN JOHTORYHMÄN PALKKIOT JA LUONTOISEDUT OLIVAT SEURAAVAT:

1 000 euroa	2015	2014
Veijo Meriläinen, hallituksen varapuheenjohtaja 29.4.2014 asti ja ja puheenjohtaja 16.4.2015 alkaen	35	9
Aappo Kontu, hallituksen puheenjohtaja 16.4.2015 asti ja varapuheenjohtaja 16.4.2015 alkaen	35	47
Lasse Aho, hallituksen jäsen 16.4.2015 alkaen	17	-
Esa Härmälä, hallituksen jäsen 11.4.2014 alkaen	23	16
Tuomo Lähdesmäki, hallituksen jäsen	23	23
Samu Pere, hallituksen jäsen 16.4.2015 asti	6	24
Niko Simula, hallituksen jäsen 16.4.2015 alkaen	18	-
Helena Walldén, hallituksen jäsen 16.4.2015 asti	6	24
Matti Karppinen, toimitusjohtaja 29.4.2014 asti	-	371
Veijo Meriläinen, toimitusjohtaja 30.4.2014 - 15.3.2015	75	204
Juha Vanhainen, toimitusjohtaja 16.3.2015 alkaen	288	-
Muu johtoryhmä, viisi jäsentä, joista yksi aloittanut yhtiön palveluksessa 2015	698	585

Johdon palkitsemis- ja sitouttamisjärjestelmät koostuvat rahapalkasta, luontois- ja eläke-eduista ja tulospalkkiosta, joilla mitataan vuosittaisen menestymistä. Järjestelmän tasoa kokonaisuutena verrataan vuosittain yleiseen markkinatasoon. Apetit Oyj:n hallitus päättää toimitusjohtajan ja johdon muiden jäsenten palkitsemisjärjestelmän periaatteista. Hallitus myös vahvistaa vuosittain järjestelmässä käytettävät mittarit ja niiden tason suhteessa valittuihin tavoitteisiin. Mittareina on vuosibudjetteihin liittyviä tunnuslukuja sekä toimintokohtaisesti nimettyjä kehityskohteita. Vuonna 2015 toimitusjohtajan ja johdon mittareita olivat muun muassa konsernin EPS ja soveltuvan liiketoimintayksikön tai kokonaisuuden tunnuslukuja kuten ROCE-%, liikevaihdon kehitys ja liiketulos ilman kertaeriä. Tulospalkkion enimmäismäärä toimitusjohtajalla on 60 prosenttia ja johdolla 50 prosenttia vuosipalkasta. Toimitusjohtajalla ja kahdella johtoryhmän jäsenellä on erillinen liikeluokkaidonnuksen vuosille 2015-2017 kohdistuva kannustinjärjestelmä, jonka enimmäismäärä on toimitusjohtajalla vuoden peruspalkka ja muilla kahdeksan kuukauden palkkaa vastaava osuus. Maksu tapahtuu ansaintajakson päätyttyä (50%) osakkeina ja (50%) rahapalkkiona. Lisäksi toimitusjohtaja on hankkinut 10 000 Apetit Oy:n osaketta, joita vastaan yhtiö antaa saman suuruisen palkkion yhtiön osakkeina (50%) ja rahapalkkiona (50%) kolmen vuoden työskentelyjakson jälkeen.

Hallituksen jäsenillä ei ole eläkesopimuksia konserniyhtiöiden kanssa. Toimitusjohtajan eläkeiäksi on sovittu 62 vuotta.

TYÖSUHTEEN JÄLKEISET ETUUDET

1 000 euroa	2015	2014
Eläke-etuudesta johtuen kuluksi kirjattu määrä		
Matti Karppinen, toimitusjohtaja	-	117
Juha Vanhainen, toimitusjohtaja	89	-

Toimitusjohtajan palvelussuhteen keskeiset ehdot on määritelty toimitusjohtajasopimuksessa. Toimitusjohtajan irtisanomisaika on kuusi kuukautta. Yhtiön irtisanoessa toimitusjohtajan tämä on oikeutettu 12 kuukauden palkkaa vastaavaan erokorvaukseen.

Konsernilla ei ollut lainasaamia konsernin johtohenkilöiltä tilikausien aikana.

LIIKETOIMET OSAKKUUSYRITYSTEN KANSSA

Milj.euroa	2015	2014
Myyntit osakkuusyrityksille	1,1	1,4
Ostot osakkuusyrityksiltä	7,8	10,0
Myyntisaamiset ja muut saamiset osakkuusyrityksiltä kauden lopussa	0,2	0,8
Ostovelat ja muut velat osakkuusyrityksille kauden lopussa	0,3	0,7

Tavaroiden ja palveluiden myynnit osakkuus- ja yhteisyrityksille perustuvat markkinahintoihin.

26. Tilinpäätöksen jälkeiset tapahtumat

Konsernilla ei ole tiedossa sellaisia olennaisia tilinpäätöspäivän jälkeisiä tapahtumia, jotka olisivat vaikuttaneet tilinpäätöksen laadintaan.

27. Tunnusluvut

TALOUDELLISTA KEHITYSTÄ KUVAAVAT TUNNUSLUVUT

Milj. euroa	2015	2014	2013	2012	2011
Liiketoiminnan laajuus ja kannattavuus					
Liikevaihto	380,8	384,7	387,3	378,2	335,5
Vienti Suomesta	74,7	82,7	64,0	73,0	90,8
Liiketulos	-2,0	-5,9	9,4	8,5	8,7
% liikevaihdosta	-0,5	-1,5	2,4	2,2	2,6
Tutkimusmenot	0,8	0,8	0,9	1,0	0,9
% liikevaihdosta	0,2	0,2	0,2	0,3	0,3
Rahoitustuotot(+)/-kulut(-), netto	-1,5	-2,2	-0,2	-1,0	-1,2
Tulos ennen veroja	-3,5	-8,1	9,3	7,5	7,5
% liikevaihdosta	-0,9	-2,1	2,4	2,0	2,2
Tilikauden tulos	-4,6	-8,7	9,3	6,7	5,7
% liikevaihdosta	-1,2	-2,3	2,4	1,8	1,7
Jakautuminen					
Emoyhtiön omistajille	-4,3	-8,0	10,1	6,6	5,7
Vähemmistölle	-0,3	-0,7	-0,8	0,1	0,0
Oman pääoman tuotto, %	-3,7	-6,5	6,5	4,8	4,1
Sidotun pääoman tuotto, %	-1,5	-4,2	5,9	5,6	6,7

RAHOITUS JA TALOUDELLINEN ASEMA

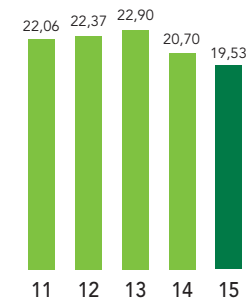
Milj. euroa	2015	2014	2013	2012	2011
Omavaraisuusaste, %	61,1	69,7	70,3	60,6	74,9
Nettovelkaantumisaste, %	19,0	-1,3	8,4	22,0	-5,1
Pitkäaikaiset varat	79,1	88,5	105,2	110,9	86,3
Vaihto-omaisuus	74,8	53,8	64,0	79,4	62,3
Muut lyhytaikaiset varat	44,0	43,4	35,2	42,6	37,2
Oma pääoma	121,0	129,4	143,6	141,5	139,2
Jakokelpoiset varat	67,3	73,4	86,0	88,5	87,7
Korolliset velat	36,5	12,0	14,9	36,4	2,3
Korottomat velat	40,4	44,3	45,8	55,0	44,3
Taseen loppusumma	197,9	185,7	204,4	232,9	185,8
Muut tunnusluvut					
Bruttoinvestoinnit ilman yritysostoja	9,1	2,5	3,0	3,9	5,8
% liikevaihdosta	2,4	0,7	0,8	1,0	1,7
Yrityssostot ja muut osakeinvestoinnit	0,1	0,0	-	9,7	0,2
% liikevaihdosta	0,0	0,0	-	2,6	0,1
Henkilöstö keskimäärin	725	723	782	721	596

OSAKEKOHTAISET TUNNUSLUVUT

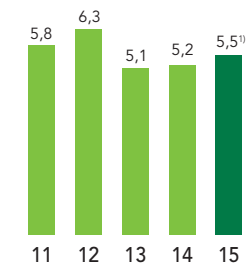
Milj. euroa	2015	2014	2013	2012	2011
Tulos/osake, euroa	-0,69	-1,29	1,63	1,07	0,92
Osakekohtainen osinko, euroa	¹⁾ 0,70	0,70	1,00	0,90	0,85
Osinko tuloksesta, %	-	-	61,3	84,1	92,4
Efektiiivinen osinkotuotto, %	5,5	5,2	5,1	6,3	5,8
P/E-luku			11,9	13,4	16,0
Oma pääoma/osake, euroa	19,53	20,70	22,90	22,37	22,06
Osakkeen kurssikehitys, euroa					
Tilikauden alin kurssi	12,61	13,56	14,41	12,38	12,95
Tilikauden ylin kurssi	16,80	21,63	19,64	16,77	18,80
Tilikauden keskimurssi	14,12	16,42	16,77	14,48	15,77
Tilikauden päätöskurssi	12,65	13,59	19,45	14,32	14,71
Osakkeiden vaihto					
Osakkeiden vaihto pörssissä, 1000 kpl	696	1,031	700	833	687
Osuus osakkeiden keskimääräisestä määrästä, %	11,0	16,3	11,1	13,2	10,9
Osakepääoma, milj. euroa	12,6	12,6	12,6	12,6	12,6
Osakekannan markkina-arvo, milj. euroa	79,9	85,9	122,9	90,5	92,9
Osingonjako, milj.euroa	¹⁾ 4,3	4,3	6,2	5,6	5,3
Osakkeiden määrä, kpl					
Osakkeiden lukumäärä	6 317 576	6 317 576	6 317 576	6 317 576	6 317 576
Osakkeiden osakeantioikaistu keskimääräinen lukumäärä	6 192 435	6 188 416	6 220 618	6 187 576	6 187 576
Osakkeiden osakeantioikaistu lukumäärä tilikauden lopussa	6 195 287	6 190 298	6 187 576	6 187 576	6 187 576

¹⁾ Hallituksen ehdotus

OMA PÄÄOMA/OSAKE
2011–2015, euroa

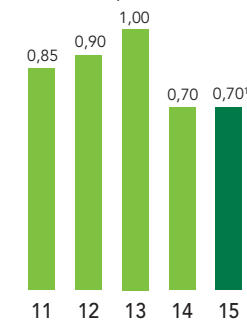

EFEKTIIVINEN OSINKOTUOTTO
2011–2015, prosenttia

¹⁾ hallituksen ehdotus

OSINKO/OSAKE
2011–2015, euroa

¹⁾ hallituksen ehdotus

28. Tunnuslukujen laskentakaavat

Oman pääoman tuotto, % (ROE)	=	$\frac{\text{Voitto / tappio}}{\text{Oma pääoma yhteensä, keskimäärin}}$	x 100
Sidotun pääoman tuotto, % (ROCE)	=	$\frac{\text{Liikevoitto + osuus osakkuusyriytysten tuloksista}}{\text{Sidottu pääoma, keskimäärin}}$	x 100
Omavaraisuusaste, %	=	$\frac{\text{Oma pääoma yhteensä}}{\text{Taseen loppusumma - saadut ennakot}}$	x 100
Nettovelkaantumisaste, %	=	$\frac{\text{Korolliset nettovelat}}{\text{Oma pääoma yhteensä}}$	x 100
Korolliset nettovelat	=	Korolliset velat - rahavarat, pankkisaamiset ja muut likvidit sijoitukset	
Tulos / osake	=	$\frac{\text{Emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva voitto / tappio}}{\text{Ulkona olevien osakkeiden painotettu keskiarvo}}$	
Osakekohtainen osinko	=	$\frac{\text{Tilikauden osingonjako}}{\text{Osakkeiden laimentamaton lukumäärä tilinpäätöspäivänä}}$	
Osinko tuloksesta, %	=	$\frac{\text{Osakekohtainen osinko}}{\text{Osakekohtainen tulos}}$	x 100
Efektiivinen osinkotuotto, %	=	$\frac{\text{Osakekohtainen osinko}}{\text{Tilikauden päätöskurssi}}$	x 100
P/E-luku	=	$\frac{\text{Tilikauden päätöskurssi}}{\text{Osakekohtainen tulos}}$	
Oma pääoma/osake	=	$\frac{\text{Emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva oma pääoma}}{\text{Osakkeiden laimentamaton ulkona olevien osakkeiden lukumäärä tilinpäätöspäivänä}}$	
Osakekannan markkina-arvo	=	Osakkeiden laimentamaton lukumäärä tilinpäätöspäivänä x tilikauden päätöskurssi	
Operatiivinen liiketulos	=	Liiketulos – uudelleenjärjestelykulut, merkittävät liikearvojen tai muiden tase-erien alaskirjaukset tai palautukset, operatiivisiin segmentteihin liittymättömät osakkuusyriytystulokset tai muut poikkeukselliset tai olennaiset erät.	

29. Osakkeenomistuksen jakauma ja tiedot osakkeenomistajista

SUURIMMAT OSAKKEENOMISTAJAT 29.1.2016

Omistaja	Osakemäärä	%	Äänimäärä	%
Sievi Capital Oyj	635 596	10,1	635 596	10,3
Valion Eläkekassa	520 108	8,2	520 108	8,4
Eela Esko	392 392	6,2	392 392	6,3
Sijoitusrahasto Nordea Nordic Small Cap	347 860	5,5	347 860	5,6
EM Group Oy	314 520	5,0	314 520	5,1
Jussi Capital Oy	188 168	3,0	188 168	3,0
Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry	125 485	2,0	125 485	2,0
Jussi Invest Oy	101 000	1,6	101 000	1,6
Norvestia Oyj	74 294	1,2	74 294	1,2
Säkylän kunta	59 822	0,9	59 822	1,0
10 suurinta yhteensä	2 759 245	43,7	2 759 245	44,5
Hallintarekisteröidyt osakkeet	249 964	4,0	249 964	4,0
Muut osakkeenomistajat	3 186 078	50,4	3 186 078	51,4
Ulkopuolisten omistuksessa yhteensä	6 195 287	98,1	6 195 287	100,0
Omassa omistuksessa	122 289	1,9		
Yhteensä	6 317 576	100,0		

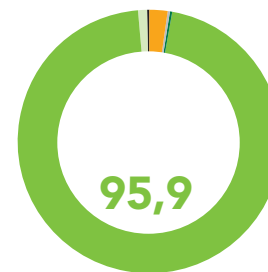
OSAKKEIDEN OMISTUKSEN JAKAUTUMINEN SUURUUSLUOKITTAIN 29.1.2016

Osakkeita	Osakkaiden lukumäärä (kpl)	Osuus osakkaista (%)	Osakkeita yhteensä (kpl)	Osuus osakkeista (%)
1 – 100	4 904	48,1	238 643	3,8
101 – 500	3 974	39,0	972 835	15,4
501 – 1 000	799	7,8	592 027	9,4
1 001 – 5 000	448	4,4	875 891	13,9
5 001 – 10 000	31	0,3	204 541	3,2
10 001 – 50 000	16	0,2	259 101	4,1
50 001 – 100 000	4	0,0	261 957	4,1
100 001 – 500 000	8	0,1	1 756 877	27,8
500 001 –	2	0,0	1 155 704	18,3
Yhteensä	10 186	100,0	6 317 576	100,0

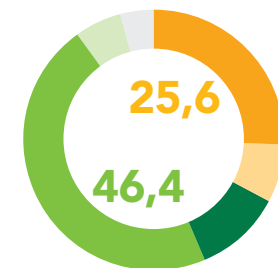
OSAKKEIDEN OMISTUKSEN JAKAUTUMINEN OMISTAJARYHMITÄIN 29.1.2016

	Osuus osakkaista, %	Osuus osakkeista, %
Yritykset	2,3	25,6
Rahoitus- ja vakuutuslaitokset	0,2	7,2
Julkisyhteisöt	0,3	10,8
Kotitaloudet	95,9	46,4
Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	1,1	5,9
Ulkomaat	0,1	0,1
Hallintarekisteri		4,0
Yhteensä	100,0	100,0

OSAKKEIDEN OMISTUKSEN JAKAUTUMINEN osuus osakkaista, %

OSAKKEIDEN OMISTUKSEN JAKAUTUMINEN osuus osakkeista, %

Johdon omistus

Hallintoneuvoston ja hallituksen jäsenten ja varajäsenten sekä toimitusjohtajan ja toimitusjohtajan sijaisen sekä heidän määräysvallassaan olevien yhteisöjen ja säätiöiden yhteenlaskettu osakeomistus 29.1.2016 oli yhteensä 36 042 osaketta. Nämä vastaavat 0,6 % yhtiön osakkeista ja osakkeiden tuottamasta äänimäärästä.

Emoyhtiön tilinpäätös, FAS

EMOYHTIÖN TULOSLASKELMA, FAS

1 000 euroa	Liitetieto	2015	2014
Liiketoiminnan muut tuotot	(1)	1 153	564
Henkilöstökulut	(2)	-1 699	-2 104
Poistot ja arvonalentumiset	(3)	-292	-280
Liiketoiminnan muut kulut	(4)	-1 201	-4 171
Liiketulos		-2 039	-5 991
Rahoitustuotot ja -kulut	(5)	-993	-5 049
Tulos ennen satunnaisia eriä		-3 033	-11 040
Satunnaiset tuotot	(6)	1 237	4 315
Tulos ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja		-1 796	-6 725
Poistoeron muutos		-	-10
Laskennallisen verosaamisen muutos	(7)	54	291
Tilikauden tulos		-1 742	-6 444

EMOYHTIÖN TASE, FAS

1 000 euroa	Liitetieto	31.12.2015	31.12.2014
VASTAAVAA			
Pysyvät vastaavat			
Aineettomat hyödykkeet		189	233
Aineelliset hyödykkeet	(9)	3 754	3 925
Osuudet saman konsernin yrityksissä	(10,11)	22 780	25 354
Osuudet osakkuusyhteisöissä	(10,11)	12 245	12 126
Muut sijoitukset ja saamiset	(10,11)	71	101
Pysyvät vastaavat yhteensä		39 038	41 738
Vaihtuvat vastaavat			
Pitkäaikaiset saamiset	(12)	18 183	18 384
Laskennallinen verosaaminen	(14)	588	534
Lyhytaikaiset saamiset	(13)	70 634	53 119
Rahat ja pankkisaamiset		12 814	12 698
Vaihtuvat vastaavat yhteensä		102 219	84 735
Vastaavaa yhteensä		141 257	126 473
VASTATTAVAA			
Oma pääoma (15)			
Osakepääoma		12 635	12 635
Ylikurssirahasto		23 391	23 391
Käyttöraho		7 232	7 232
Edellisten tilikausien tulos		61 795	72 573
Tilikauden tulos		-1 742	-6 444
Oma pääoma yhteensä		103 311	109 387
Kertynyt poistoero		10	10
Vieras pääoma (16)			
Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma		600	1 800
Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma		36 683	14 479
Lyhytaikainen koroton vieras pääoma		653	797
Vieras pääoma yhteensä		37 935	17 076
Vastattavaa yhteensä		141 257	126 473

EMOYHTIÖN RAHAVIRTALASKELMA, FAS

1 000 euroa	2015	2014
LIIKETOIMINNAN RAHAVIRTA		
Voitto ennen satunnaiseriä	-3 033	-11 040
Oikaisut *)	556	5 317
Käyttöpääoman muutos		
Lyhytaikaisten korottomien liikesaamisten lisäys (-) / vähennys (+)	1 343	1 013
Lyhytaikaisten korottomien velkojen lisäys (+) / vähennys (-)	-1 763	3 262
Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja	-2 896	-1 448
Saadut osingot liiketoiminnasta	5 041	1 989
Maksetut korot liiketoiminnasta	-229	-233
Saadut korot liiketoiminnasta	1 050	1 058
Maksetut verot liiketoiminnasta	-	547
Liiketoiminnan rahavirta (A)	2 966	1 914
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-108	-125
Aineellisten hyödykkeiden luovutustulot	790	50
Investoinnit tytäryhtiöihin	-1 729	-
Investoinnit osakkuusyrityksiin	-119	-
Investoinnit muihin osakkeisiin	-	-25
Saadut osingot investoinneista	1 866	5 048
Investointien rahavirta (B)	701	4 948
Rahavirta ennen rahoitusta	3 667	6 862

1 000 euroa	2015	2014
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		
Muiden pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut	-1 200	-1 200
Muiden lyhytaikaisten lainojen nostot ja takaisinmaksut	24 000	-1 000
Pitkäaikaisten tytäryhtiölainojen muutos	201	-7 318
Lyhytaikaisten tytäryhtiölainojen muutos	-26 534	17 129
Maksetut osingot	-4 334	-6 188
Saadut konserniavustukset	4 315	2 150
Rahoituksen rahavirta (C)	-3 551	3 573
Rahavarojen muutos (A+B+C), lisäys (+) / vähennys (-)	116	10 435
Rahavarat tilikauden alussa	12 698	2 263
Rahavarat tilikauden lopussa	12 814	12 698
Konsernitilisaamisten ja -velkojen muutos -344 (4 057) on esitetty käyttöpääoman muutoksessa.		
*) Oikaisut		
Poistot ja arvonalennukset	292	280
Rahoitustuotot ja -kulut	993	5 049
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutusvoitot ja -tappiot	-729	-11
Muut	0	-1
Yhteensä	556	5 317

TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISPERIAATTEET, FAS

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvät vastaavat on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu tasapoistoina taloudellisen pitoajan perusteella.

Tilikaudella 2015 on tehty emoyhtiön tilinpäätökseen 4,3 miljoonan euron arvonalentuminen tytäryhtiöosakkeista.

Rahoituskuluihin on kirjattu 4,1 miljoonaa euroa tytäryhtiölainan konvertointia.

Valuuttamääräiset erät

Ulkomaanrahan määräiset saamiset ja velat on muunnettu euroiksi Euroopan keskuspankin tilinpäätöspäivänä noteeraamaan keskurssiin. Lyhytaikaisista saamisista ja veloista syntyneet kurssierot on kirjattu tulosvaikutteisesti. Pitkäaikaisten saamisten ja velkojen realisoitumattomat kurssierot on kirjattu tulosvaikutteisesti.

Laskennalliset verot

Laskennallinen verovelka ja -saaminen on laskettu verotuksen ja tilinpäätöksen välisille väliaikaisille eroille käyttäen tilinpäätöshetkellä vahvistettua seuraavien vuosien verokantaa.

Johdannaispöytäkirjojen käyttö

Riskienhallintapolitiikkansa mukaisesti yhtiö käyttää erilaisia johdannaisia valuutta-, korko- sekä hyödykehintariskeiltä suojautumiseen. Liitetietojen vastuissa on ilmoitettu johdannaispöytäkirjojen käyvät arvot, jotka kertovat minkälaisia tulosvaikutuksia olisi syntynyt johdannaispositioiden sulkemisesta tilinpäätöshetkellä.

Yhtiö on suojautunut pitkäaikaisten vaihtuvakorkoisten velkojen korkoriskiltä koronvaihto- ja korkokattosopimuksilla. Sopimuksista aiheutuvat kulut tai tuotot kirjataan suoriteperusteisesti muihin rahoituskuluihin tai muihin rahoitustuottoihin.

Eläkejärjestelyt

Yhtiön henkilöstön lakisääteinen eläketurva on hoidettu eläkevakuutuksilla. Aikaisemmin Lännen toimihenkilöiden eläkesäätiö s.r.:n toimintapiiriin kuuluneille toimihenkilöille ja eläkeläisille etueläkevakuutukset antavat eläkesäätiön sääntöjen mukaisen lisäeläketurvan.

Emoyhtiön toimitusjohtajan eläkeiäksi on sovittu 62 vuotta.

EMOYHTIÖN TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT, FAS

1. Liiketoiminnan muut tuotot

1 000 euroa	2015	2014
Luovutusvoitot	729	11
Vuokratuotot	267	389
Palveluloveloitukset	145	144
Muut	12	20
Yhteensä	1 153	564

2. Henkilöstökulut ja henkilöstön määrä

1 000 euroa	2015	2014
HENKILÖSTÖKULUT		
Palkat ja palkkiot	1 493	1 715
Eläkekulut	164	347
Muut henkilösivukulut	43	42
Yhteensä	1 699	2 104

Toimielinten palkat, palkkiot ja etuudet on esitetty konsernitilinpäätöksen liitetietojen liitteessä 25.

Henkilöstö keskimäärin	11	10
------------------------	----	----

Emoyhtiön hallituksen jäsenten ja toimitusjohtajan eläkesitoumukset

Emoyhtiön toimitusjohtajan eläkeiäksi on sovittu 62 vuotta.

3. Poistot ja arvonalentumiset

Aineelliset ja aineettomat hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu tasapoistoina aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden taloudellisen pitoajan perusteella. Poistot on tehty hyödykkeen käyttöönottokuukaudesta alkaen.

Poistoajat

Aineettomat oikeudet	5 tai 10 vuotta
Muut pitkävaikutteiset menot	5 tai 10 vuotta
Rakennukset, kiviset ja puiset	20–30 vuotta
Muut rakennukset ja rakennelmat	5 tai 10 vuotta
Koneet ja kalusto	5 tai 10 vuotta

Poistoperusteissa ei ole muutoksia.

1 000 euroa	2015	2014
SUUNNITELMAN MUKAISET POISTOT		
Aineettomat oikeudet	23	16
Muut pitkävaikutteiset menot	39	14
Rakennukset ja rakennelmat	206	231
Koneet ja kalusto	18	19
Yhteensä	286	280
ARVONALENTUMISET PYSYVISTÄ VASTAAVISTA		
Muut pitkävaikutteiset menot	6	–
Yhteensä	6	–
Suunnitelman mukaiset poistot ja arvonalentumiset yhteensä	292	280

4. Liiketoiminnan muut kulut

1 000 euroa	2015	2014
Vuokrat	20	37
Hallinnon kulut	529	3 455
Muut liiketoiminnan kulut	651	679
Liiketoiminnan muut kulut yhteensä	1 201	4 171
Tilintarkastuskulut	67	63

Liiketoiminnan muut kulut sisältää vertailuvuonna 2 963 tuhatta euroa välimiesoikeuden kuluja.

5. Rahoitustuotot ja -kulut

1 000 euroa	2015	2014
OSINKOTUOTOT		
Saman konsernin yrityksiltä	5 027	1 974
Osakkuusyryksiltä	1 866	5 048
Muilta	14	15
Yhteensä	6 907	7 037
KORKOTUOTOT PITKÄAIKAISISTA SJOITUKSISTA		
Saman konsernin yrityksiltä	234	286
MUUT KORKO- JA RAHOITUSTUOTOT		
Saman konsernin yrityksiltä	814	762
Valuuttakurssivoitot	47	-
Muut korkotuotot muilta	2	11
Yhteensä	863	772
Rahoitustuotot yhteensä	8 005	8 096
Arvon alentumiset pysyvien vastaavien sijoituksista	4 303	12 137
KORKOKULUT JA MUUT RAHOITUSKULUT		
Valuuttakurssitappiot	366	774
Korkokulut	57	85
Muut rahoituskulut muille	172	149
Tytäryhtiölainan konvertointi	4 100	-
Yhteensä	4 694	1 008
Rahoituskulut yhteensä	8 998	13 145
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	-993	-5 049

Valuuttakurssitappiot sisältävät realisoitumattomia kurssitappioita pitkäaikaisista lainasaamisista 328 (774) tuhatta euroa.

6. Satunnaiset tuotot

1 000 euroa	2015	2014
Saadut konserniavustukset	1 237	4 315

7. Tuloverot

1 000 euroa	2015	2014
Tuloverot satunnaisista eristä	-247	-1 057
Tuloverot varsinaisesta toiminnasta	247	1 057
Laskennallisen verosaamisen muutos	54	291
Yhteensä	54	291

8. Pysyvät vastaavat, aineettomat hyödykkeet

AINEETTOMAT HYÖDYKKEET 2015

1 000 euroa	Aineettomat oikeudet	Muut pitkävaikutteiset menot	Kesken-eräiset hankinnat	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	108	322	195	624
Lisäykset	-	18	-	18
Vähennykset	-	-12	-	-12
Siirrot erien välillä	59	136	-195	-
Hankintameno 31.12.	167	463	-	630
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1.	-94	-297	-	-392
Vähennysten kertyneet poistot	-	12	-	12
Tilikauden poisto	-23	-39	-	-62
Kertyneet poistot 31.12.	-117	-324	-	-442
Kirjanpitoarvo 31.12.2015	49	139	-	189

AINEETTOMAT HYÖDYKKEET 2014

1 000 euroa	Aineettomat oikeudet	Muut pitkävaikutteiset menot	Kesken-eräiset hankinnat	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	108	311	152	570
Lisäykset	-	11	43	54
Hankintameno 31.12.	108	322	195	624
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1.	-79	-283	-	-362
Tilikauden poisto	-16	-14	-	-30
Kertyneet poistot 31.12.	-94	-297	-	-392
Kirjanpitoarvo 31.12.2014	14	25	195	233

9. Pysyvät vastaavat, aineelliset hyödykkeet

AINEELLISET HYÖDYKKEET 2015

1 000 euroa	Maa-alueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	2 260	5 868	463	63	8 655
Lisäykset	-	90	-	-	90
Vähennykset	-	-1 190	-63	-6	-1 258
Hankintameno 31.12.	2 260	4 768	401	57	7 487
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1.	-	-4 350	-380	-	-4 730
Vähennysten kertyneet poistot	-	1 167	54	-	1 222
Tilikauden poisto	-	-206	-18	-	-224
Kertyneet poistot 31.12.	-	-3 389	-344	-	-3 733
Kirjanpitoarvo 31.12.2015	2 260	1 380	57	57	3 754

AINEELLISET HYÖDYKKEET 2014

1 000 euroa	Maa-alueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	2 260	5 848	452	63	8 623
Lisäykset	-	20	51	-	71
Vähennykset	-	-	-39	-	-39
Hankintameno 31.12.	2 260	5 868	463	63	8 655
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1.	-	-4 120	-360	-	-4 480
Tilikauden poisto	-	-231	-19	-	-250
Kertyneet poistot 31.12.	-	-4 350	-380	-	-4 730
Kirjanpitoarvo 31.12.2014	2 260	1 517	84	63	3 925

ARVONKOROTUKSET 2014 JA 2015

1 000 euroa	Yhteensä
Arvonkorotukset sisältyvät maa-alueiden kirjanpitoarvoon	
Maa-alueet 1.1. ja 31.12.	1 850

10. Sijoitukset

OSAKKEET JA OSUUDET 2015

1 000 euroa	Osuudet saman konsernin yrityksissä	Osuudet osakkuus- yrityksissä	Muut osakkeet	Saamiset, liittymis- maksut	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	25 354	12 126	69	31	37 580
Lisäykset	1 729	119	–	–	1 848
Vähennykset	–	–	–	–30	–30
Arvonlentumiset	–4 303	–	–	–	–4 303
Kirjanpitoarvo 31.12.2015	22 780	12 245	69	1	35 095

OSAKKEET JA OSUUDET 2014

1 000 euroa	Osuudet saman konsernin yrityksissä	Osuudet osakkuus- yrityksissä	Muut osakkeet	Saamiset, liittymis- maksut	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	37 491	12 126	44	31	49 692
Lisäykset	–	–	25	–	25
Arvonlentumiset	–12 137	–	–	–	–12 137
Kirjanpitoarvo 31.12.2014	25 354	12 126	69	31	37 580

11. Emoyhtiön omistamat tytär- ja osakkuusyritykset ja muut osakkeet, osuudet ja saamiset

	Kotipaikka	Omistusosuus –%
TYTÄRYRITYKSET		
Apetit Ruoka Oy	Säkylä	100,0
Apetit Kala Oy	Kuopio	100,0
Apetit Suomi Oy	Säkylä	100,0
Avena Nordic Grain Oy	Helsinki	80,0
Caternet Finland Oy	Helsinki	100,0
Maritim Food AS	Norja	100,0
Lepäävät yhtiöt, 1 kpl	Säkylä	100,0
OSAKKUUSYRITYKSET		
Sucros Oy	Helsinki	20,0
Foison Oy	Helsinki	30,0
MUUT OSAKKEET, OSUUDET JA PITKÄAIKAISET SAAMISET		
Noteeraamattomat osakkeet ja osuudet		69
Liittymismaksut, pitkäaikaiset saamiset		1
Yhteensä		70

Osakkeiden kirjanpitoarvo 1 000 euroa

12. Pitkäaikaiset saamiset

1 000 euroa	2015	2014
Lainasaamiset saman konsernin yrityksiltä	18 183	18 384

13. Lyhytaikaiset saamiset

1 000 euroa	2015	2014
MYYNTISAAMISET	8	58
SAAMISET SAMAN KONSERNIN YRITYKSILTÄ		
Myyntisaamiset	104	63
Lainasaamiset	66 211	44 096
Konsernipankkitilisaamiset	2 905	4 358
Konserniavustussaamiset	1 237	4 315
Muut saamiset	95	112
Yhteensä	70 553	52 944
SAAMISET OSAKKUUSYRITYKSILTÄ		
Myyntisaamiset	2	16
SIIRTOSAAMISET		
Henkilöstökulut	55	56
Muut	16	44
Yhteensä	71	100
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	70 634	53 119

14. Laskennalliset verosaamiset ja -velat

1 000 euroa	2015	2014
Laskennalliset verosaamiset		
Vahvistettavasta tappiosta	588	534

Vuoden 2015 vahvistettavasta tappiosta on kirjattu laskennallista verosaamista 53,7 tuhatta euroa.

15. Oman pääoman muutokset

1 000 euroa	2015	2014
Osakepääoma 1.1.	12 635	12 635
Osakepääoma 31.12.	12 635	12 635
Ylikurssirahasto 1.1.	23 391	23 391
Ylikurssirahasto 31.12.	23 391	23 391
Käyttörahassto 1.1.	7 232	7 232
Käyttörahassto 31.12.	7 232	7 232
Edellisten tilikausien voitto 1.1.	72 573	75 739
Siirto tilikauden tuloksesta	-6 444	3 021
Osingonjako	-4 334	-6 188
Edellisten tilikausien voitto 31.12.	61 795	72 573
Tilikauden tulos	-1 742	-6 444
Oma pääoma 31.12.	103 311	109 387
VOITONJAKOKELPOISET VARAT		
Käyttörahassto	7 232	7 232
Edellisten tilikausien voitto	61 795	72 573
Tilikauden tulos	-1 742	-6 444
Voitonjakokelpoiset varat 31.12.	67 285	73 361

16. Vieras pääoma

1 000 euroa	2015	2014
PITKÄAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA		
Lainat rahoituslaitoksilta	600	1 800
LYHYTAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA		
Lainat rahoituslaitoksilta	1 200	1 200
Yritystodistuslainat	32 000	8 000
Ostovelat	178	31
VELAT SAMAN KONSERNIN YRITYKSILLE		
Ostovelat	-	1
Muut velat	74	170
Konsernipankkitilivelka	3 483	5 279
Yhteensä	3 557	5 451
VELAT OSAKKUUSYRITYKSILLE		
Ostovelat	12	27
MUUT VELAT		
Verotilivelka	34	68
SIIRTOVELAT		
Henkilöstökulut	310	403
Kulujaksotukset	43	97
Yhteensä	354	499
Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma yhteensä	600	1 800
Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma yhteensä	36 683	14 479
Lyhytaikainen koroton vieras pääoma yhteensä	653	797
Yhteensä	37 935	17 076

17. Vakuudet, vastuusitoumukset, muut sitoumukset ja ehdolliset varat

1 000 euroa	2015	2014
VUOKRAVASTUUT		
Kiinteistövuokravastuut		
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	200	200
Myöhemmin maksettavat	-	200
Muut vuokravastuut		
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	37	26
Myöhemmin maksettavat	32	21
MUUT VASTUUT		
Annetut takaukset	62	62
VASTUUSITOUMUKSET SAMAAN KONSERNIIN KUULUVIEN YRITYSTEN PUOLESTA		
Takaukset	9 221	7 621
Vastuut yhteensä	9 552	8 130
JOHDANNAISSOPIMUKSET		
Hyödykejohdannaiset		
Nimellisarvo	756	745
Markkina-arvo	-218	-134
Koronvaihtosopimukset		
Nimellisarvo	6 618	3 000
Markkina-arvo	-60	-43
Valuuttatermiinit		
Nimellisarvot	1 068	-
Markkina-arvot	-23	-
EHDOLLISET VARAT		
Yhteisellä arvo-osuustilillä olleiden osakkeiden myynnistä kertyneet varat	720	721

Hallituksen voitonjakoehdotus

Emoyhtiön voitonjakokelpoiset varat 31.12.2015 olivat tilikauden tappion, -1 741 846,59 euroa, vähentämisen jälkeen 67 285 239,77 euroa.

Hallitus ehdottaa yhtiökokoukselle, että voitonjakokelpoiset varat käytetään seuraavasti:

- osinkona jaetaan 0,70 euroa osakkeelta eli yhteensä	4 336 700,90 euroa
- jätetään omaan pääomaan	62 948 538,87 euroa
 Yhteensä	 67 285 239,77 euroa

Yhtiön taloudellisessa asemassa ei tilikauden päättymisen jälkeen ole tapahtunut olennaisia muutoksia. Yhtiön maksuvalmius on hyvä eikä ehdotettu voitonjako vaaranna hallituksen näkemyksen mukaan yhtiön maksukykyä.

Tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen allekirjoitukset

Espoossa 16. päivänä helmikuuta 2016

Veijo Meriläinen

Lasse Aho

Esa Härmälä

Aappo Kontu

Tuomo Lähdesmäki

Niko Simula

Juha Vanhainen
Toimitusjohtaja

Tilintarkastuskertomus

Apetit Oyj:n yhtiökokoukselle

Olemme tilintarkastaneet Apetit Oyj:n kirjanpidon, tilinpäätöksen, toimintakertomuksen ja hallinnon tilikaudelta 1.1.–31.12.2015. Tilinpäätös sisältää konsernin taseen, tuloslaskelman, laajan tuloslaskelman, laskelman oman pääoman muutoksista, rahavirtalaskelman ja liitetiedot sekä emoyhtiön taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja liitetiedot.

Hallituksen ja toimitusjohtajan vastuu

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisesta ja siitä, että konsernitilinpäätös antaa oikeat ja riittävät tiedot EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti ja että tilinpäätös ja toimintakertomus antavat oikeat ja riittävät tiedot Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti. Hallitus vastaa kirjanpidon ja varainhoidon valvonnan asianmukaisesta järjestämisestä ja toimitusjohtaja siitä, että kirjanpito on lainmukainen ja varainhoito luotettavalla tavalla järjestetty.

Tilintarkastajan velvollisuudet

Velvollisuutenamme on antaa suorittamamme tilintarkastuksen perusteella lausunto tilinpäätöksestä, konsernitilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta. Tilintarkastuslaki edellyttää, että noudatamme ammattieettisiä periaatteita. Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvä tilintarkastustapa edellyttää, että suunnittelemme ja suoritamme tilintarkastuksen hankkiaksemme kohtuullisen varmuuden siitä, onko tilinpäätöksessä tai toimintakertomuksessa olennaista virheellisyttä, ja siitä, ovatko emoyhtiön hallituksen jäsenet tai toimitusjohtajat

syyllystyneet tekoon tai laiminlyöntiin, josta saattaa seurata vahingonkorvausvelvollisuus yhtiötä kohtaan, taikka rikkoneet osakeyhtiölakia tai yhtiöjärjestystä.

Tilintarkastukseen kuuluu toimenpiteitä tilintarkastusevidenssin hankkimiseksi tilinpäätökseen ja toimintakertomukseen sisältyvistä luvuista ja niissä esitettävistä muista tiedoista. Toimenpiteiden valinta perustuu tilintarkastajan harkintaan, johon kuuluu väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvan olennaisen virheellisyyden riskien arvioiminen. Näitä riskejä arvioidessaan tilintarkastaja ottaa huomioon sisäisen valvonnan, joka on yhtiössä merkityksellistä oikeat ja riittävät tiedot antavan tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisen kannalta. Tilintarkastaja arvioi sisäistä valvontaa pystyäkseen suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta ei siinä tarkoituksessa, että hän antaisi lausunnon yhtiön sisäisen valvonnan tehokkuudesta. Tilintarkastukseen kuuluu myös sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuuden, toimivan johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden kohtuullisuuden sekä tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen yleisen esittämistavan arvioiminen.

Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

Lausunto konsernitilinpäätöksestä

Lausuntonamme esitämme, että konsernitilinpäätös antaa EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti oikeat ja riittävät tiedot konsernin taloudellisesta asemasta sekä sen toiminnan tuloksesta ja rahavirroista.

Lausunto tilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös ja toimintakertomus antavat Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti oikeat ja riittävät tiedot konsernin sekä emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat ristiriidattomia.

Muut lausunnot

Puollamme tilinpäätöksen vahvistamista. Hallituksen esitys taseen osoittaman voiton käyttämisestä on osakeyhtiölain mukainen. Puollamme vastuuvapauden myöntämistä emoyhtiön hallintoneuvoston ja hallituksen jäsenille sekä toimitusjohtajille tarkastamaltamme tilikaudelta.

Espoossa, 16. päivänä helmikuuta 2016

	PricewaterhouseCoopers Oy KHT-yhteisö
Pasi Karppinen KHT	Jari Viljanen KHT

Hallintoneuvoston lausunto

Hallintoneuvosto on tänään pitämässään kokouksessa käsitellyt Apetit Oyj:n vuoden 2015 tilinpäätöksen, joka sisältää myös konsernitilinpäätöksen sekä hallituksen toimintakertomuksen ja siihen liittyvän hallituksen ehdotuksen voittovarojen käyttämisestä sekä yhtiön tilintarkastajien antaman tilintarkastuskertomuksen, joiden johdosta sillä ei ole huomautettavaa.

Hallintoneuvosto puoltaa tilinpäätöksen ja konsernitilinpäätöksen vahvistamista ja yhtyy hallituksen ehdotukseen voittovarojen käyttämisestä.

Hallintoneuvostosta ovat erovuorossa: Heikki Aaltonen, Jussi Hantula, Risto Korpela, Jonas Laxåback, Timo Ruippo ja Esa Ruohola.

Säkylässä 18. päivänä helmikuuta 2016

Hallintoneuvoston puolesta

Harri Eela
puheenjohtaja

Asmo Ritala
sihteeri

Hallinto- ja ohjausjärjestelmä

SELVITYS APETIT OYJ:N HALLINTO- JA OHJAUSJÄRJESTELMÄSTÄ 2015

Tämä selvitys Apetit Oyj:n hallinto- ja ohjausjärjestelmästä on laadittu Arvopaperimarkkinayhdistys ry:n pörssiyhtiöiden Hallinnointikoodin 2015 mukaisesti. Apetit Oyj:n hallitus on käsitellyt selvityksen ja se annetaan hallituksen toimintakertomuksesta erillisenä kertomuksena. Yhtiön tilintarkastajat ovat tarkastaneet, että selvitys on annettu ja että sen sisältämä kuvaus taloudelliseen raportointiprosessiin liittyvien sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestelmien pääpiirteistä on yhdenmukainen tilinpäätöksen kanssa.

Apetit Oyj noudattaa Arvopaperimarkkinayhdistys ry:n julkaisemaa, 1.1.2016 voimaan tullutta Suomen pörssiyhtiöiden Hallinnointikoodia (Corporate Governance 2015).

Yhtiö poikkeaa koodin hallituksen valintaa koskevasta suosituksesta 5. Hallinnointikoodin suosituksen 5 mukaan yhtiökoukous valitsee hallituksen jäsenet. Apetit Oyj:n yhtiöjärjestyksen mukaan yhtiön hallintoneuvosto valitsee nimitysvaliokunnan valmistelemana hallituksen jäsenet ja päättää heille maksettavista palkkioista. Suosituksesta poikkeavaan käytäntöön on päädytty, koska hallintoneuvostolla yhtiön hallitusta valvovana elimenä on parhaat edellytykset arvioida hallituksen kokoonpanoa ja hallituksen jäseniltä edellytettäviä ominaisuuksia.

Yhtiö poikkeaa koodin hallituksen monimuotoisuutta koskevasta suosituksesta 8, jonka mukaan hallituksessa on oltava molempia sukupuolia. Vaikka yhtiö pitää hallituksen monipuolista kokoonpanoa merkittävänä, suosituksesta poikkeavaan käytäntöön on päädytty, koska valinnassa painotettiin käytettävissä olleiden jäsen ehdokkaiden kokemusta vähittäiskaupasta ja alkutuotannosta. Jatkossa yhtiö tulee painokkaammin etsimään hallituksen jäseneksi molempien sukupuolten edustajia.

Hallinnointikoodi on julkisesti saatavilla Arvopaperimarkkinayhdistys ry:n internet-sivuilla osoitteessa www.cgfinland.fi.

HALLITUS

1. Hallituksen valintamenettely yhtiöjärjestyksen mukaan

Apetit Oyj:n yhtiöjärjestyksen mukaan yhtiön hallintoneuvosto päättää nimitysvaliokunnan valmistelemana hallituksen jäsenten lukumäärästä ja heille maksettavista palkkioista sekä valitsee hallituksen jäsenet.

Apetit Oyj:n hallitukseen kuuluu yhtiöjärjestyksen mukaan vähintään viisi ja enintään seitsemän jäsentä. Hallitukseen ei voi valita henkilöä, joka valituksi tullessaan on täyttänyt 68 vuotta. Yhtiöjärjestyksessä ei ole rajoitettu hallituksen jäsenten toimikausien lukumäärää eikä muullakaan tavalla rajoitettu hallintoneuvoston päätösvaltaa hallituksen jäsenten valinnassa.

2. Hallituksen kokoonpano

Jäsenet

Apetit Oyj:n hallitukseen kuului 15.4.2015 saakka kuusi hallintoneuvoston 11.4.2014 valitsemia jäsentä. Hallituksen 1.1.–15.4.2015 muodostivat Esa Härmälä, Aappo Kontu, Tuomo Lähdesmäki, Veijo Meriläinen, Samu Pere ja Helena Waldén

Apetit Oyj:n hallintoneuvosto päätti 16.4.2015 pitämässään kokouksessa valita Apetit Oyj:n hallitukseen kuusi jäsentä. Hallituksen jäseniksi valittiin Lasse Aho, Esa Härmälä, Aappo Kontu, Tuomo Lähdesmäki, Veijo Meriläinen ja Niko Simula.

Henkilötiedot jäsenistä

Veijo Meriläinen, s. 1952, MMM, eMBA

Päätoimi: Merive Oy, toimitusjohtaja

Hallituksen puheenjohtaja vuodesta 2015, varapuheenjohtaja

vuodesta 2013, jäsen vuodesta 2012

Apetit Oyj:n toimitusjohtaja 15.3.2015 saakka

Osakeomistus 31.12.2015: 1 196 osaketta

Aappo Kontu, s. 1952, diplomi-insinööri

Päätoimi: Valor Partners Oy, Senior Advisor

Varapuheenjohtaja vuodesta 2015, puheenjohtaja 2013-2015,

varapuheenjohtaja 2012, jäsen vuodesta 2004

Osakeomistus 31.12.2015: 2 387 osaketta

Lasse Aho, s. 1958, YTM

Päätoimi: Olvi Oyj, Toimitusjohtaja

Hallituksen jäsen vuodesta 2015

Osakeomistus 31.12.2015: 2 053 osaketta

Esa Härmälä, s. 1954, agronomi

Päätoimi: Metsähallitus, pääjohtaja

Hallituksen jäsen vuodesta 2014

Osakeomistus 31.12.2015: 1 157 osaketta

Tuomo Lähdesmäki, s. 1957, diplomi-insinööri, MBA

Päätoimi: Boardman Oy, partneri

Hallituksen jäsen vuodesta 2013

Osakeomistus 31.12.2015: 1 657 osaketta

Niko Simula, s. 1966, varatuomari

Päätoimi: maanviljelijä

Hallituksen jäsen vuodesta 2015

Osakeomistus 31.12.2015: 610 osaketta

Riippumattomuusarviointi

Yhtiön hallitus on suorittanut hallinnointikoodin suosituksen 10 mukaisesti hallituksen jäsenten riippumattomuusarvioinnin suhteessa yhtiöön ja suhteessa merkittävään osakkeenomistajaan.

Arvioinnin perusteella kaikki hallituksen jäsenet ovat yhtiöstä ja hallinnointikoodin suosituksessa tarkoitettua merkittävästä osakkeenomistajasta riippumattomia.

3. Kuvaus hallituksen toiminnasta

Hallituksen työjärjestyksen keskeinen sisältö

Hallituksen työjärjestyksessä kuvataan

- Hallituksen ja hallituksen puheenjohtajan tehtäviä
- Hallituksen toiminnan suunnittelua ja arviointia
- Hallituksen valiokuntien ja tilapäisten työryhmien asettamista sekä
- hallituksen jäsenten ja toimitusjohtajan kululaskujen hyväksymiskäytäntöjä

Hallituksen tehtävät

Hallituksen yleisenä tehtävänä on suunnata yhtiön toiminta niin, että se tuottaa pitkällä aikavälillä mahdollisimman suuren lisäarvon siihen sijoitetulle pääomalle, ottaen samalla huomioon eri sidosryhmien odotukset. Hallitus seuraa myös jatkuvasti omistajien hallitukselle asettamia vaatimuksia sekä omistajaohjauksen yleistä kehitystä.

Tehtäviensä toteuttamiseksi hallitus:

- seuraa tilinpäätösraportoinnin prosessia ja tilinpäätöksen ja konsernitilinpäätöksen lakisääteistä tilintarkastusta
- valvoo taloudellista raportointiprosessia
- käsittelee hallinto- ja ohjausjärjestelmästä annettavaan selvitykseen sisältyvää kuvausta taloudelliseen raportointiprosessiin liittyvien sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestelmien pääpiirteistä

- nimittää ja vapauttaa tehtävästään toimitusjohtajan ja toimitusjohtajan sijaisen, määrää heidän tehtävistään sekä päättää heidän toimiehdoistaan ja kannustusjärjestelmistään
- asettaa vuosittain toimitusjohtajalle henkilökohtaiset tavoitteet ja arvioi niiden toteutumista
- kokoontuu vähintään kerran vuodessa ilman toimivan johdon läsnäoloa
- pitää vähintään kerran vuodessa yhteisen kokouksen tilintarkastajien kanssa
- arvioi tilintarkastajan ja tilintarkastusyhteisön riippumattomuutta ja tarkastettaville yhtiöille tarjottavia oheispalveluita
- valmistelee tilintarkastajien valintaa koskevan päätösehdotuksen yhtiökokoukselle
- arvioi kerran vuodessa omaa toimintaansa
- vahvistaa itselleen työjärjestyksen, joka tarkistetaan vuosittain
- käsittelee muut asiat, jotka hallituksen puheenjohtaja tai toimitusjohtaja ovat esittäneet otettavaksi kokouksen esityslistalle. Myös hallituksen jäsenillä on oikeus saattaa haluamansa asia hallituksen käsiteltäväksi ilmoittamalla siitä puheenjohtajalle.

Toimitusjohtajan esityksestä hallitus:

- vahvistaa yhtiön eettiset arvot ja toimintatavat ja seuraa niiden toteutumista
- vahvistaa yhtiön perusstrategian ja seuraa jatkuvasti sen ajankohtaisuutta
- määrittelee yhtiön osinkopolitiikan
- hyväksyy strategian pohjalta vuosittaisen toimintasuunnitelman ja budjetin sekä valvoo niiden toteutumista
- hyväksyy vuosittaisen investointien kokonaismäärän ja sen jakautumisen liiketoiminta-alueittain sekä päättää suurista ja strategisesti tärkeistä investoinneista, yrityskaupoista ja divestoinneista
- vahvistaa yhtiön sisäisen valvonnan toimintaohjeet, joiden ajantasaisuus varmistetaan vuosittain ja seuraa sisäisen valvonnan tehokkuutta

- vahvistaa yhtiön riskienhallintapolitiikan ja -periaatteet sekä vuosittain vahvistettavat riskilimiitit ja seuraa riskienhallintajärjestelmien tehokkuutta
- käy vuosineljänneksittäin läpi yhtiön toimintaan liittyvät keskeiset riskit ja niiden hallinnan
- käsittelee ja hyväksyy osavuosisikatsaukset, toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen
- vahvistaa konsernin organisaatorakenteen
- tekee tarvittaessa esityksiä yhtiökokoukselle johdon ja henkilöstön palkkiojärjestelmästä
- seuraa vuosittain johdon seuraajakysymyksiä ja tekee niistä tarvittavat johtopäätökset
- vahvistaa toimitusjohtajan päätökset toimitusjohtajan välittömien alaisten valinnasta, heidän tehtävistään sekä työehdoistaan ja kannustusjärjestelmistään sekä
- seuraa yhtiön työskentelyilmapiiriä ja henkilöstön selviämistä tehtävistään

Hallituksen toiminnan suunnittelu ja arviointi

Hallitus laatii itselleen toimintasuunnitelman seuraavalle 12 kuukaudelle. Suunnitelmaan sisältyy kokousaikataulu ja kussakin kokouksessa käsiteltävät tärkeimmät asiat.

Hallituksen suorituskykyä arvioidaan vuosittain hallituksen itsensä toimesta ja arvioinnin tulokset annetaan tiedoksi hallintoneuvostolle. Arvioinnin tulokset otetaan huomioon valmisteltaessa ehdotusta uuden hallituksen kokoonpanoksi.

Hallituksen valiokunnat

Hallitus ei ole valinnut keskuudestaan valiokuntia.

Koska hallitus ei ole valinnut keskuudestaan tarkastusvaliokuntaa, hallitus hoitaa hallinnointikoodin suosituksen 16 mukaisia tarkastusvaliokunnan tehtäviä.

Hallituksen kokoontuminen vuonna 2015

Apetit Oyj:n hallitus kokoontui 12 kertaa vuonna 2015. Kokouksista yksi oli puhelinkokouksia. Jäsenten keskimääräinen osallistumisprosentti oli 94,3 %.

HALLINTONEUVOSTO

1. Kokoonpano ja toimikausi

Yhtiöjärjestyksen mukaan hallintoneuvostoon kuuluu vähintään 15 ja enintään 20 yhtiökokouksessa valittua jäsentä. Tämän lisäksi hallintoneuvostoon kuuluu kerrallaan enintään neljä henkilöstön keskuudestaan nimeämää jäsentä sekä näiden henkilökohtaiset varamiehet.

Hallintoneuvoston jäseneksi ei saa valita henkilöä, joka on täyttänyt 68 vuotta. Jäsenten toimikausi päättyy vaalia seuraavan kolmannen varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä.

2. Tehtävät

Hallintoneuvosto valitsee nimitysvaliokunnan valmistelemana yhtiön hallituksen jäsenet, puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan sekä päättää heille maksettavista palkkioista.

Hallintoneuvoston tehtävänä on myös hallinnon valvonta ja ohjeiden antaminen hallitukselle, lausunnon antaminen tilinpäätöksestä, hallituksen toimintakertomuksesta ja tilintarkastuskertomuksesta sekä muut osakeyhtiölain mukaan hallintoneuvostolle kuuluvat tehtävät.

3. Hallintoneuvoston kokoonpano ja henkilötiedot hallintoneuvoston jäsenistä

Hallintoneuvostoon kuului 25.3.2015 saakka 18 yhtiökokouksessa valittua jäsentä. Varsinainen yhtiökokous 25.3.2015 päätti valita hallintoneuvostoon 18 jäsentä.

Vuoden 2015 yhtiökokouksen valitsevat jäsenet:

Harri Eela, s. 1960, puuteollisuusteknikko, myyntijohtaja
Hallintoneuvoston puheenjohtaja vuodesta 2014,
jäsen vuodesta 2012

Marja-Liisa Mikola-Luoto, s. 1971, MMM, agronomi,
maanviljelijä
Hallintoneuvoston varapuheenjohtaja vuodesta 2011,
jäsen vuodesta 2005

Heikki Aaltonen, s. 1956, MMM, maanviljelijä
Jäsen vuodesta 2007

Jaakko Halkilahti, s. 1967, maanviljelijä
Jäsen vuodesta 2011

Jussi Hantula, s. 1955, maanviljelijä
Jäsen vuodesta 1995

Laura Hämäläinen, s. 1975, MMM, agronomi, maanviljelijä
Jäsen vuodesta 2009

Aki Kaivola, s. 1960, MMM, agronomi, maanviljelijä
Jäsen vuodesta 2015

Risto Korpela, s. 1949, ekonomi, kauppaneuvos
Jäsen vuodesta 2007

Jonas Laxåback, s. 1973, MMM, agronomi, toiminnanjohtaja
Jäsen vuodesta 2013

Mika Leikkonen, s. 1963, maanviljelijä
Jäsen vuodesta 2008

Ilkka Markkula, s. 1960, maanviljelijä
Jäsen vuodesta 2003

Jari Nevavuori, s. 1966, agronomi, tuotepäällikkö,
maanviljelijä
Jäsen vuodesta 2012

Markku Pärssinen, s. 1957, agronomi, toiminnanjohtaja
Jäsen vuodesta 2012

Petri Rakkolainen, s. 1966, insinööri, toimitusjohtaja,
maanviljelijä
Jäsen vuodesta 2014

Timo Ruippo, s. 1968, maanviljelysteknikko, maanviljelijä
Jäsen vuodesta 2013

Esa Ruohola, s. 1946, maanviljelijä, kunnallisneuvos
Jäsen vuodesta 1998

Johanna Takanen, s. 1973, BBA, toimitusjohtaja
Jäsen vuodesta 2015

Mauno Ylinen, s. 1965, agronomi
Jäsen vuodesta 2005

Henkilöstön nimeämät jäsenet:

Jari Heiskanen, s. 1979, luottamusmies
Jäsen vuodesta 2015
Varajäsen Kirsi Turunen

Timo Hurme, s. 1959, luottamusmies
Jäsen vuodesta 2015
Varajäsen Päivi Hakasuo

Mari Saarinen, s. 1982, luottamusmies
Jäsen vuodesta 2015
Varajäsen Marika Palmén

Heikki Vesanto, s. 1949, luottamusmies
Jäsen vuodesta 2012
Varajäsen Kirsi Roos

4. Hallintoneuvoston kokoontuminen vuonna 2015

Hallintoneuvosto kokoontui neljä kertaa vuonna 2015. Jäsenten keskimääräinen osallistumisprosentti oli 83,1 %.

HALLINTONEUVOSTON NIMITYSVALIOKUNTA

1. Kokoonpano ja tehtävät

Hallintoneuvoston hallituksen henkilövalintoja valmistelemaan nimitysvaliokuntaan kuuluu yhtiöjärjestyksen mukaan kaksi varsinaisen yhtiökokouksen valitsemaa jäsentä, hallintoneuvoston puheenjohtaja, hallintoneuvoston varapuheenjohtaja ja hallituksen puheenjohtaja. Nimitysvaliokunnan puheenjohtajana toimii hallintoneuvoston puheenjohtaja ja hänen estyneenä ollessaan hallintoneuvoston varapuheenjohtaja.

Nimitysvaliokunnan tehtävänä on valmistella hallintoneuvostolle tehtävä suositus hallituksen jäsenten lukumäärästä, jäsenistä, puheenjohtajasta ja varapuheenjohtajasta sekä heille maksettavista palkkioista. Lisäksi valiokunnan tehtäviin kuuluu tarvittaessa kartoittaa hallituksen jäsenten seuraajaehdokkaita. Valiokunta tiedustelee merkittävän äänivallan omaavien osakkeenomistajien mielipidettä hallintoneuvostolle tehtävään suositukseen.

2. Toiminta

Vuonna 2015 nimitysvaliokunta kokoontui kolme kertaa käsittelemään nimitysvaliokunnan tehtäviin kuuluvia asioita. Valiokunnan jäsenten keskimääräinen osallistumisprosentti kokouksiin oli 100 %.

3. Henkilötiedot nimitysvaliokunnan jäsenistä

Puheenjohtaja

Harri Eela, s. 1960, puuteollisuusteknikko, myyntijohtaja, Cursor Oy

Apetit Oyj:n hallintoneuvoston puheenjohtaja

Veijo Meriläinen, s. 1952, MMM, eMBA

Päätoimi: Merive Oy, toimitusjohtaja

Apetit Oyj:n hallituksen puheenjohtaja

Sauli Lähteenmäki, s. 1960, maanviljelysteknikko,

maitotilayrittäjä

Päätoimi: Valion eläkekassan hallituksen puheenjohtaja,

Valion hallituksen jäsen

Marja-Liisa Mikola-Luoto, s. 1971

MMM, agronomi, maanviljelijä

Apetit Oyj:n hallintoneuvoston varapuheenjohtaja

Jorma Takanen, s. 1946, kemian insinööri

Päätoimi: Sievi Capital Oyj, hallituksen jäsen

TOIMITUSJOHTAJA

Toimitusjohtaja

Juha Vanhainen, s. 1961, Diplomi-insinööri

Apetit Oyj:n toimitusjohtaja 16.3.2015 alkaen

Osakeomistus 31.12.2015: 12 500 osaketta

Veijo Meriläinen, s. 1952, MMM, eMBA

Apetit Oyj:n toimitusjohtaja 15.3.2015 saakka

Osakeomistus 31.12.2015: 1 196 osaketta

Toimitusjohtajan tehtävät

Toimitusjohtajan tehtävänä on johtaa yhtiön toimintaa hallituksen antamien ohjeiden ja määräysten mukaisesti sekä informoida hallitusta yhtiön liiketoiminnan ja taloudellisen tilanteen kehityksestä.

Toimitusjohtaja vastaa lisäksi yhtiön juoksevan hallinnon järjestämisestä ja yhtiön kirjanpidonlainmukaisuudesta sekä siitä, että yhtiön varainhoito on järjestetty luotettavasti.

JOHTORYHMÄ

Konsernissa on johtoryhmä, jonka puheenjohtajana on Apetit Oyj:n toimitusjohtaja ja jäsenenä

Johanna Heikkilä, s. 1962, KTM

Henkilöstöjohtaja

Osakeomistus 31.12.2015: 0 osaketta

Eero Kinnunen, s. 1970, KTM

Talousjohtaja, toimitusjohtajan sijainen

Osakeomistus 31.12.2015: 360 osaketta

Anu Ora, s. 1973, KTM

Ruokaliiketoiminnan johtaja

Osakeomistus 31.12.2015: 0 osaketta

Asmo Ritala, s. 1958, OTK

Lakimies

Osakeomistus 31.12.2015: 0 osaketta

Kaija Viljanen, s. 1952, KTM, EMBA

Vilja- ja öljykasviliiketoiminnan johtaja

Osakeomistus 31.12.2015: 0 osaketta

Johtoryhmällä ei ole lakiin tai yhtiöjärjestykseen perustuvaa toimivaltaa. Johtoryhmä on Apetit Oyj:n toimitusjohtajan asettama neuvoa-antava elin, jonka tehtävänä on konsernilaajuisen kehityshankkeiden sekä konsernitaseisten periaatteiden ja menettelytapojen käsittely tarvittaessa. Johtoryhmän jäsenten valinnasta päättää toimitusjohtaja.

TALOUDELLISEEN RAPORTOINTI-PROSESSIIN LIITTYVIEN SISÄISEN VALVONNAN JA RISKIENHALLINNAN JÄRJESTELMIEN PÄÄPIIRTEET

1. Sisäisen valvonnan toimintaperiaatteet

Apetit Oyj:n hallitus vahvistaa Apetit-konsernin sisäistä valvontaa koskevat toimintaperiaatteet ja arvioi vähintään kerran vuodessa sisäisen valvonnan tilan.

Sisäisellä valvonnalla tarkoitetaan kaikkia niitä toimintatapoja, järjestelmiä ja menetelmiä, joiden avulla yhtiön johto pyrkii varmistamaan tehokkaan, taloudellisen ja luotettavan toiminnan. Sisäinen valvonta käsittää taloudellisen ja muun valvonnan. Sisäistä valvontaa toteuttavat Apetitilla yrityksen johto sekä koko muu henkilökunta.

Riskienhallinnalla osana sisäistä valvontaa tarkoitetaan liiketoiminnasta aiheutuvien ja siihen olennaisesti liittyvien riskien tunnistamista, arviointia, rajoittamista ja valvontaa.

2. Yhtiöiden hallitusten rooli sisäisen valvonnan järjestämisessä

Apetit Oyj:n hallitus vastaa riittävän ja toimivan sisäisen valvonnan järjestämisestä ja ylläpitämisestä Apetit-konsernissa.

Osana sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämistä yhtiön hallitus seuraa säännöllisesti konsernin ja sen liiketoimintayksiköiden tulosta ja toimintaan liittyviä riskejä ja päättää raportoinnista, menettelytavoista ja laadullisista ja määrällisistä mittareista, joilla toiminnan tehokkuutta ja tuloksellisuutta arvioidaan. Konsernin hallitus vahvistaa vuosittain konsernin riskipolitiikan ja riskienhallintaperiaatteet sekä merkittävimmät riskilimiitit.

Konserniyhtiöiden omistajaohjauksen varmistamiseksi ja sisäisen valvonnan toimivuuden seuraamiseksi merkittävien konserniyhtiöiden hallitukseen kuuluu yksi tai useampi konsernin johtoryhmään kuuluva jäsen. Konsernitason riskienhallinta ja taloudellinen raportointi hoidetaan keskitetysti liiketoiminnasta riippumattomana osana konsernihallinnossa. Konserniyhtiöiden hallituksilla on vastuu asianomaisen yhtiön

sisäiseen valvontaan liittyvistä ylimmän johdon tehtävistä. Konserniyhtiöiden toimiva johto vastaa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toteutuksesta päätettyjen periaatteiden ja toimintaohjeiden mukaisesti sekä raportoi yhtiön liiketoiminnasta, riskienkantokyvystä ja riskitilanteesta konsernin johtamisjärjestelmän mukaisesti.

3. Sisäisen valvonnan toteuttaminen Apetit Oyj:ssä ja konserniyhtiöissä

Apetit Oyj:ssä ja konserniyhtiöissä noudatettavan sisäisen valvonnan keskeisiä periaatteita ovat:

Organisaatio ja tehtävien jako

Sisäisen valvonnan perustana on toimintokohtainen linjaorganisaatio, joka tarvittaessa jakaantuu osastoihin, yksiköihin ja työryhmiin. Organisaatioyksikölle on määritelty yhtiön toiminnan edellyttämät tehtävät ja vastualueet. Toimivan johdon eli liiketoimintojen ja liiketoiminta-alueiden johtajien tehtävä on asettaa hallituksen hyväksymän liiketoimintasuunnitelman mukaiset määrälliset ja laadulliset tavoitteet liiketoiminnan osa-alueita varten. Organisaation puitteissa toimiville yksiköille, elimille ja henkilöille on erikseen määrätty toimenkuviissa päätöksenteko-, toiminta- ja käyttövaltuudet sekä raportointivelvollisuus esimiehelle tai muutoin ylemmälle organisaatiotasolle. Toimivan johdon tehtävänä on huolehtia, että alaiset ovat tietoisia omista tehtävistään ja johdon on luotava alaisille edellytykset tehtävistä suoriutumiseen ja tavoitteiden saavuttamiseen.

Päätöksenteko ja valvontatoimet

Merkittävät sitoumukset tai muutoin riskipitoisiksi katsottavat toimet hyväksytään konsernin hallituksessa. Liiketoiminta johto vastaa päätösehdotusten valmistelusta ja päätösten toimeenpanosta. Tehtyjen päätösten toimeenpanosta raportoidaan Management-raportoinnin yhteydessä.

Liiketoimintaa ja sen prosesseja ohjataan toimintaohjeilla ja -kuvauksilla, joiden noudattamista ja ajantasaisuutta valvotaan. Tehdyt päätökset dokumentoidaan ja arkistoidaan.

Oleellinen osa riskienhallintaa suoritetaan toimintaketjuihin ja prosesseihin sisällytetyissä päivittäisissä varmistuksissa.

Riskienhallinta

Apetit Oyj:n ja konserniyhtiöiden sisäiset ja ulkoiset riskit, jotka voivat vaikuttaa haitallisesti liiketoiminnan tavoitteiden saavuttamiseen, tunnistetaan, arvioidaan säännöllisesti ja raportoidaan konsernin hallitukselle neljännesvuosittain. Riskejä rajoitetaan ja rajoitteita valvotaan.

Konsernihallinnon riskienhallintatoiminto valvoo, mittaa ja raportoi riskeistä sekä ylläpitää, kehittää ja valmistelee riskienhallinnan periaatteita yhtiön hallituksen vahvistettavaksi ja laatii menetelmiä käytettäväksi riskien arvioimisessa ja mittaamisessa. Roolit ja vastuut on määritelty konsernin hallituksen vahvistamassa Apetitin riskienhallintapolitiikassa ja riskienhallintaperiaatteissa.

Tietojärjestelmät

Liike- ja muun toiminnan perustana ovat toiminnan edellyttämät laskenta-, informaatio- ja toimintaa ohjaavat tietotekniset järjestelmät. Emoyhtiöllä ja konserniyhtiöillä on nykyisten arvioitujen tarpeiden mukainen tietotekniikkastrategia sekä riittävät ja asianmukaisesti järjestetyt tietojärjestelmät. Tietohallinto turvaa yhtiön tietoresurssien hyväksikäytön toiminnan suunnittelussa, johtamisessa, toteuttamisessa ja valvonnassa.

Vastuu sisäisen valvonnan toimivuudesta

Toimivalla johdolla on ensisijainen vastuu huolehtia sisäisen valvonnan käytännön toimenpiteiden toteutumisesta. Johdon on jatkuvasti seurattava vastuullaan olevia toimintoja ja ryhdyttävä tarpeellisiin kehittämistoimiin havaitessaan ohjeiden tai päätösten vastaisia tai muuten tehotonta tai epätarkoituksenmukaista toimintaa. Avoimessa ja toimivassa organisaatiossa myös koko henkilökunnalla on vastuu paitsi omien tehtäviensä asianmukaisesta hoitamisesta myös toiminnan sujuvuudesta muun organisaation kanssa.

4. Raportointi ja ohjausjärjestelmät

Sisäistä valvontaa tukee asianmukainen raportointi, jolla seurataan toimintaa, toiminnan tulosta ja toimintaan sisältyviä riskejä. Liiketoiminnan tavoitteiden toteutumista ja konsernin taloudellista kehitystä seurataan koko konsernin kattavan ohjausjärjestelmän avulla. Laskentaperiaatteet, kontrollit ja vastuut on kuvattu Apetit-konsernin laskentamanuaalissa. Kuukausi-, osavuosisikatsaus- ja vuositilinpäätösraportoinnista on laadittu kirjalliset raportointiohjeet ja -aikataulut. Yhtiön taloushallinto seuraa jatkuvasti liiketoimintayksiköiden raportointia sekä kehittää ja ohjeistaa raportoinnin sisältöä ottaen huomioon sisäisen valvonnan tarpeet. Konserni laatii julkistettavan taloudellisen informaation noudattaen kansainvälisiä tilinpäätösstandardeja (IFRS). Osavuosisikatsaukset ja vuositilinpäätöksen käsittelee ja hyväksyy konsernin hallitus.

Liiketoimintayksiköt päivittävät vuosittain pidemmän aikavälin taloudelliset ennusteet. Näiden strategialukujen pohjalta laaditaan vuosibudjetit. Konsernin hallitus arvioi ja hyväksyy liiketoimintayksiköiden vuosibudjetit. Tämän lisäksi liiketoimintayksiköt päivittävät vähintään neljännesvuosittain tulos- ja tase-ennusteet vähintään 12 kuukaudeksi eteenpäin.

Kuukausittainen raportointi ja sen yhteydessä tehtävä analysointi budjetteihin ja ennusteisiin on keskeinen osa Apetitin ohjausjärjestelmää ja sisäistä valvontaa. Kuukausittain liiketoimintayksiköiden tietojärjestelmistä kootaan taloudelliset luvut konsernin yhtenäiseen laskentajärjestelmään.

Toteumatiedot ja ajantasaiset ennusteet käydään kuukausittain läpi konsernitasolla tulokokouksessa, johon osallistuvat talousjohtaja ja konsernin laskennasta vastuussa olevat henkilöt. Ohjausjärjestelmä sisältää toteutuneet tulos- ja tasetiedot, tunnusluvut ja liiketoimintavastuussa olevien johtajien kirjallisen Management-raportin kuukauden tulokseen vaikuttaneista tekijöistä, lähiajan toimenpidesuunnitelmista ja arvion kuluvaan vuosineljänneksen ja koko vuoden liiketuloksesta sisältäen best case-, todennäköinen ja worst case-arviot.

Konsernin toimitusjohtaja ja johtoryhmä jäsenet saavat raportit käyttöönsä ja konsernin hallitus konserniyhteenvedon ja tiivistelmät yksikkökohtaisista tiedoista.

Liiketoimintayksikköjen johtoryhmät käyvät läpi vähintään kuukausittain omat taloudelliset toteumatiedot verrattuna budjetteihin ja ennusteisiin, liiketoiminnan johtamisessa käytettyjen yksikkökohtaisten seurantamittareiden toteumat verrattuna ennusteisiin ja tavoitteisiin sekä syyt merkittäviin poikkeamiin. Lisäksi liiketoimintayksiköiden taloudellisia toteumatietoja, ennusteita ja liiketaloudellista tilaa käydään läpi liiketoimintakatsauspalavereissa, joihin osallistuu konsernin johtoa ja liiketoimintayksikön vastuuhenkilöitä agendaan sopivalla kokoonpanolla. Yhtä liiketoimintayksikköä kohden liiketoimintakatsauspalavereita on kerran kuukaudessa tai harvemmin.

5. Sisäinen tarkastus

Sisäinen tarkastus toimii objektiivisesti ja riippumattomasti hallituksen, toimitusjohtajan ja muun konsernihallinnon tukena sisäisen valvonnan tason arvioimiseksi ja kehittämisen varmistamiseksi konsernin eri yksiköissä tuottamalla riskienhallinta- ja valvontaprosessien riippumatonta ja objektiivista arviointi- sekä neuvonantopalvelua organisaatiossa.

Sisäinen tarkastus suoritetaan ennalta laaditun suunnitelman mukaan. Sisäistä tarkastusta ohjaa konsernin talousjohtaja, joka hyväksyy sisäisen tarkastuksen vuosisuunnitelman konsernin hallituksessa.

Sisäinen tarkastus toteutetaan ostopalveluna ja tarkastusta suorittamaan on valittu KPMG Oy Ab.

Palkitseminen, sisäpiiriasiat

PALKITSEMINEN

Hallintoneuvosto

Apetit Oyj:n varsinainen yhtiökokous, joka pidettiin 25.3.2015, päätti maksaa hallintoneuvostolle palkkioita seuraavasti:

- hallintoneuvoston puheenjohtajan kuukausipalkkio on 1 000 (vuonna 2014: 1 000) euroa
- varapuheenjohtajan kuukausipalkkio on 665 (665) euroa
- hallintoneuvoston jäsenten ja puheenjohtajan kokouspalkkio on 300 (300) euroa
 - kokouspalkkio maksetaan hallintoneuvoston puheenjohtajalle ja varapuheenjohtajalle myös heidän osallistuessaan yhtiön hallituksen kokouksiin
 - kokouspalkkio maksetaan myös hallintoneuvoston nimitysvaliokunnan jäsenille.

Hallintoneuvosto kokoontui vuoden 2015 aikana neljä kertaa. Jäsenten keskimääräinen osallistumisprosentti kokouksiin oli 83,1 %. Hallintoneuvoston jäsenille maksettiin palkkioita vuonna 2015 yhteensä 49 380 euroa.

Hallitus

Hallintoneuvosto päättää hallituksen jäsenten palkkioista.

Apetit Oyj:n hallintoneuvoston 16.4.2015 tekemän päätöksen mukaan:

- hallituksen puheenjohtajalle maksetaan vuosipalkkio 39 060 (39 060) euroa
- varapuheenjohtajalle maksetaan vuosipalkkio 24 120 (24 120) euroa
- muille hallituksen jäsenille maksetaan vuosipalkkio 19 560 (19 560) euroa
- lisäksi puheenjohtajalle maksetaan 510 (510) euron ja jäsenille 300 (300) euron suuruinen kokouspalkkio.

Vuosipalkkiosta 50 % maksetaan rahana ja 50 % luovuttamalla yhtiön hallussa olevia omia osakkeita niiden luovutus hetken käypään markkina-arvoon. Palkkiot suoritetaan neljänä yhtä suurena euromääräisenä eränä kesäkuussa, syyskuussa, joulukuussa ja maaliskuussa.

Vuonna 2015 hallitus kokoontui 12 kertaa. Kokouksista yksi oli puhelinkokous. Jäsenten keskimääräinen osallistumisprosentti kokouksiin oli 94,3 %. Palkkioita hallituksen jäsenille maksettiin 162 915 euroa. Palkkiot on eritelty tilinpäätöksen liitetiedossa 25.

Toimitusjohtaja ja toimitusjohtajan sijainen

Hallitus nimittää ja vapauttaa tehtävästään toimitusjohtajan ja toimitusjohtajan sijaisen, määrää heidän tehtävistään sekä päättää heidän toimiehdostaan ja kannustusjärjestelmistään.

15.3.2015 saakka toimineen toimitusjohtaja Veijo Meriläisen kanssa ei ollut lisäeläkesopimuksia. Juha Vanhainen aloitti toimitusjohtajana 16.3.2015. Hänellä on maksuperusteinen lisäeläkesopimusjärjestely, johon on maksettu 72 067 euroa vuonna 2015.

Toimitusjohtajien palkat ja muut etuudet tilivuonna 2015 olivat maksuperusteisesti 362 773 euroa.

Toimitusjohtajan sijaisena on toiminut konsernin talousjohtaja, kauppatieteiden maisteri Eero Kinnunen 1.1.2008 alkaen.

SISÄPIIRIASIAT

Apetit Oyj:n hallituksen vahvistamat, 14.8.2012 voimaan tulleet sisäpiirisäännöt perustuvat arvopaperimarkkinalain (AML 12 - 14 luku) säännöksiin ja finanssivalvonnan määräyksiin (standardi 5.3 sisäpiiri-ilmoituksista ja -rekisteristä 10.6.2013) sekä Nasdaq Helsinki Oy:n hallituksen hyväksymään, 1.7.2013

alkaen voimassa olevaan sisäpiiriohjeeseen. Sääntöihin sisältyvät ohjeet julkiseen sisäpiirirekisteriin kuuluville, yrityskohtaiseen pysyvään sisäpiirirekisteriin kuuluville ja hankekohtaisille sisäpiiriläisille sekä kuvaus sisäpiirihallinnon organisoinnista ja menettelytavoista.

Apetit Oyj:n julkiseen sisäpiirirekisteriin kuuluvat toimieliimen jäsenyyden tai asemansa perusteella yhtiön hallituksen ja hallintoneuvoston jäsenet ja varajäsenet, toimitusjohtaja ja toimitusjohtajan sijainen sekä tilintarkastajat ja varatilintarkastajat mukaan lukien tilintarkastusyhteisön toimihenkilö, jolla on päävastuu yhtiön tilintarkastuksesta, yhtiön talousjohtaja, Ruokaliiketoiminnasta vastaava johtaja sekä Vilja- ja öljykasviliiketoiminnasta vastaava johtaja.

Yhtiön yrityskohtaiseen pysyvään sisäpiirirekisteriin merkitään ne yhtiön palveluksessa olevat henkilöt, jotka asemansa tai tehtäviensä perusteella saavat säännöllisesti sisäpiiritietoa. Yrityskohtaiseen sisäpiirirekisteriin on merkitty noin 50 henkilöä.

Yhtiössä on voimassa kaupankäyntirajoitus, joka kieltää yhtiön pysyvien sisäpiiriläisten kaupankäynnin yhtiön osakkeilla 21 päivän ajan ennen yhtiön osavuosikatsauksen ja tilinpäätöstiedotteen julkistamista. Kaupankäyntirajoitus päättyy julkistamista seuraavana päivänä.

Yhtiö ylläpitää sisäpiirirekisteriään Euroclear Finland Oy:n SI-RE-järjestelmässä. Tiedot julkiseen sisäpiirirekisteriin kuuluvista ilmoitusvelvollisista sisäpiiriläisistä ja heidän omistuksistaan ovat luettavissa yhtiön internet-sivuilla www.apetitgroup.fi/. Hallituksen jäsenten ja konsernin johtoryhmän omistukset 29.1.2016 on esitetty hallituksen ja johtoryhmän jäsenten esittelyn yhteydessä tilinpäätöksen sivuilla 66 - 69.

Hallintoneuvosto ja tilintarkastajat

HALLINTONEUVOSTO

Yhtiökokouksen valitsevat jäsenet

Harri Eela, s. 1960, puuteollisuusteknikko, myyntijohtaja
Puheenjohtaja vuodesta 2014, jäsen vuodesta 2012
Päätoimi: Cursor Oy, myyntijohtaja
Keskeiset samanaikaiset luottamustoimet:
hallituksen puheenjohtaja: Finninno Oy, Scanhomes Ltd.
Finland Oy

Marja-Liisa Mikola-Luoto, s. 1971, MMM, agronomi
Varapuheenjohtaja vuodesta 2011, jäsen vuodesta 2005
Päätoimi: Maanviljelijä
Keskeiset samanaikaiset luottamustoimet:
hallituksen jäsen: Säskylän Osuuspankki

Heikki Aaltonen, s. 1956, MMM,
maanviljelijä
Jäsen vuodesta 2007
Erovoorossa

Jaakko Halkilahti, s. 1967, maanviljelijä
Jäsen vuodesta 2011

Jussi Hantula, s. 1955, maanviljelijä
Jäsen vuodesta 1995
Erovoorossa

Laura Hämäläinen, s. 1975, MMM,
agronomi, maanviljelijä
Jäsen vuodesta 2009

Aki Kaivola, s. 1960, maanviljelijä
Jäsen vuodesta 2015

Risto Korpela, s. 1949, ekonomi,
kauppaneuvos
Jäsen vuodesta 2007
Erovoorossa

Jonas Laxåback, s. 1973, MMM,
agronomi, toiminnanjohtaja
Jäsen vuodesta 2013
Erovoorossa

Mika Leikkonen, s. 1963, maanviljelijä
Jäsen vuodesta 2008

Ilkka Markkula, s. 1960, maanviljelijä
Jäsen vuodesta 2003

Jari Nevavuori, s. 1966, MMM,
agronomi, tuotepäällikkö, maanviljelijä
Jäsen vuodesta 2012

Markku Pärssinen, s. 1957, agronomi,
toiminnanjohtaja
Jäsen vuodesta 2012

Petri Rakkolainen, s. 1966, insinööri,
toimitusjohtaja, maanviljelijä
Jäsen vuodesta 2014

Timo Ruippo, s. 1968, maanviljelys-
tekniikko, maanviljelijä
Jäsen vuodesta 2013
Erovoorossa

Esa Ruohola, s. 1946, maanviljelijä, kun-
nallisneuvos
Jäsen vuodesta 1998
Erovoorossa

Johanna Takanen, s. 1973, toimitusjohtaja
Jäsen vuodesta 2015

Mauno Ylinen, s. 1965, agronomi
Jäsen vuodesta 2005

Henkilöstön nimeämät jäsenet

Jari Heiskanen s. 1979, luottamus mies
Jäsen vuodesta 2015
Varajäsen Kirsi Turunen

Timo Hurme s. 1959, luottamus mies
Jäsen vuodesta 2015
Varajäsen Päivi Hakasuo

Mari Saarinen s. 1982, luottamus mies
Jäsen vuodesta 2015
Varajäsen Marika Palmén

Heikki Vesanto, s. 1949, luottamus mies
Jäsen vuodesta 2012
Varajäsen Kirsi Roos

TILINTARKASTAJAT

Pasi Karppinen
kauppatieteiden maisteri, KHT

PricewaterhouseCoopers Oy
KHT-yhteisö
päävastaullisena tilintarkastajana
Jari Viljanen
kauppatieteiden maisteri, KHT

Hallitus

1 Veijo Meriläinen

s. 1952, MMM, eMBA
Hallituksen puheenjohtaja vuodesta 2015,
jäsen vuodesta 2012

Keskeiset samanaikaiset luottamustoimet:

hallituksen puheenjohtaja: HZPC Sadokas, Merive Oy
hallituksen jäsen: HZPC Kantaperuna Oy

Keskeinen aikaisempi työhistoria:

Apetit Oyj, toimitusjohtaja 2014-2015
Valio Oy, ulkomaantoimintojen, kansainvälisen myynnin ja innovaatioiden kaupallistamisen johtotehtävät 1999-2011, konsernin johtoryhmän jäsen 1990-2011, tuotannon, tuotehankinnan ja juustoliiketoiminnan johtotehtävät 1990-1999 sekä tuotekehityksen päällikkö- ja johtotehtävät 1978-1990

Osakeomistus: 1 196 osaketta (29.1.2016)

2 Aappo Kontu

s. 1952, diplomi-insinööri, Senior Advisor Valor Partners Oy
Hallituksen varapuheenjohtaja vuodesta 2015,
puheenjohtaja 2013-2015, varapuheenjohtaja 2012,
jäsen vuodesta 2004

Keskeiset samanaikaiset luottamustoimet:

hallituksen puheenjohtaja: Vahterus Oy, Anvia Securi Oy,
Kieku Oy
hallituksen jäsen: Anvia Oyj

Keskeinen aikaisempi työhistoria:

Empower Group Oy, konsernin toimitusjohtaja 1999-2012,

Pohjolan Voima Oy, tekninen johtaja, PVO-Engineering Oy, toimitusjohtaja 1996-1998
 TVS-Tekniikka Oy, toimitusjohtaja 1993-1996
 Teollisuuden Voimansiirto Oy, teknisen osaston johtaja 1989-1993
 Teollisuuden Voima Oy, sähkötekniikan toimisto, päällikkö 1977-1989

Osakeomistus: 6 014 osaketta (29.1.2016)

3 Esa Härmälä

s. 1954, agronomi
 Hallituksen jäsen vuodesta 2014
 Päätoimi: Metsähallitus, pääjohtaja, 2014-

Keskeinen aikaisempi työhistoria:

Työ- ja elinkeinoministeriö, osastopäällikkö, 2011-2014
 Fertilizers Europe, Director General 2006-2010
 MTK:n puheenjohtaja 1994-2006
 EU-jäsenyysneuvottelija, Ulkoministeriö 1993-1994
 Pääministerin talouspoliittinen erityisavustaja 1991-1992
 Osastopäällikkö ja asiamies, MTK 1987-1991

Osakeomistus: 1 157 osaketta (29.1.2016)

4 Tuomo Lähdesmäki

s. 1957, diplomi-insinööri, MBA
 Jäsen vuodesta 2013
 Päätoimi: Boardman Oy, partneri 2002-

Keskeiset samanaikaiset luottamustoimet:

hallituksen puheenjohtaja: Kitron ASA, Ovenia Group Oy, Turun yliopistosäätiö, Säätiöiden ja rahastojen neuvottelukunta
 hallituksen jäsen: Aspocomp Group Oyj, Metsä Tissue Oyj, Vaaka Partners Oy, Yliopiston Apteekki

Keskeinen aikaisempi työhistoria:

toimitusjohtaja: Elcoteq Network Oyj 1997-2001, Leiras Oy 1991-1997
 johtaja: Swatch Group 1990-1991, Nokia Mobile Phones 1986-1989

Osakeomistus: 1 657 osaketta (29.1.2016)

5 Niko Simula

s.1966, varatuomari
 Hallituksen jäsen 2015-
 Päätoimi: Maanviljelijä

Keskeiset samanaikaiset luottamustoimet:

Hallituksen jäsen, Finnamyly Oy, Lammaisten Energia Oy

Keskeinen aikaisempi työhistoria:

Asianajotehtävissä 1992-2011, asianajaja 1995-2011
 Asianajotoimisto Niko Simula, 1999-2011
 Asianajotoimisto Santala & Simula, 1994-1999

Asianajotoimisto Pekka Santala, 1992-1993
 Kokemäen Kihlakunnanoikeus 1991-1992, notaari,
 vt. kärjätuomari
 Maanviljelijä 1987-

Osakeomistus: 610 osaketta (29.1.2016)

6 Lasse Aho

s. 1958, YTM
 Hallituksen jäsen 2015-
 Päätoimi: Toimitusjohtaja, Olvi Oyj, 2004-

Keskeiset samanaikaiset luottamustoimet:

Hallituksen jäsen, The Brewers of Europe, Genelec Oy, Panimo- ja virvoitusjuomateollisuusliitto ry, Suomen Elintarviketeollisuusliitto ry

Keskeinen aikaisempi työhistoria:

MetroAuto Tampere Oy, toimitusjohtaja 2000-2004
 Linkosuon Leipomo Oy, toimitusjohtaja 1997-2000
 Fazer Leipomot Oy, myyntijohtaja 1993-1997
 Fazer Keksit Oy, markkinointijohtaja 1985-1993
 Atoy-yhtiöt, tuotepäällikkö 1984-1985

Osakeomistus: 2 253 (29.1.2016)

Toimitusjohtaja ja johtoryhmä

1 Juha Vanhainen

s. 1961, diplomi-insinööri
Toimitusjohtaja vuodesta 2015

Keskeiset samanaikaiset luottamustoimet:
hallituksen jäsen: Elintarviketeollisuusliitto ry
hallituksen puheenjohtaja: Ekokem Oyj

Keskeinen aikaisempi työhistoria:
Stora Enso Oyj, johtokunnan jäsen 2007-2015
Johtaja, energia, logistiikka,
IT-palvelut ja puunhankinta 2013-2015
Johtaja, Paperit -liiketoiminta-alue 2007-2013
Suomen majoittaja 2008-2013
Useiden kansainvälisten tytär- ja osakkuusyhtiöiden hallituksen
puheenjohtaja tai jäsen
Stora Enso International Office London, johtaja,
päällystämätön hienopaperi 2003-2007,
Stora Enso Oyj Oulun tehtaata, paikallisjohtaja 1999-2003
Enso Oy ja Veitsiluoto Oy, Oulun paperitehdas,
päällikkö-, projekti- ja asiantuntijatehtäviä 1990-1998
Kemi Oy, osastoininööri, 1988-1990

Osakeomistus: 12 500 osaketta (29.1.2016)

2 Johanna Heikkilä

s. 1962, kauppatieteiden maisteri
Henkilöstöjohtaja vuodesta 2005
Keskeiset samanaikaiset luottamustehtävät:
hallintoneuvoston jäsen: Keskinäinen Työeläkevakuutusyhtiö
Elo

Keskeinen aikaisempi työhistoria:

Fazer Leipomot Oy, henkilöstöjohtaja 2003-2005
LU Suomi Oy, henkilöstöjohtaja 2002-2003
LU Suomi Oy (aik. Fazer Keksit Oy), henkilöstöpäällikkö 1995-2002
Fazer Suklaa Oy, henkilöstöpäällikkö 1992-1994
Fazer Suklaa Oy, henkilöstöasiainhoitaja 1990-1991

Osakeomistus: - (29.1.2016)

3 Eero Kinnunen

s. 1970, kauppatieteiden maisteri
Talousjohtaja vuodesta 2006, Toimitusjohtajan sijainen
vuodesta 2008

Keskeinen aikaisempi työhistoria:

Cloetta Fazer Suklaa Oy, business controller,
johtoryhmän jäsen 2004-2006
Cloetta Fazer Makeiset Oy, tuoteryhmäasiantuntija 2000-2004
Fazer Polska Sp.z.o.o., business controller,
johtoryhmän jäsen 1998-2000
Fazer Suklaa Oy, controller 1996-1998

Osakeomistus: 360 osaketta (29.1.2016)

4 Asmo Ritala

s. 1958, oikeustieteen kandidaatti
Lakimies vuodesta 1995

Keskeinen aikaisempi työhistoria:

Avena Oy, lakimies 1995-2002
Valtion viljavarasto, lakimies 1990-1994
Oy Esso Ab, isännöitsijä 1986-1990

Osakeomistus: - (29.1.2016)

5 Kaija Viljanen

s. 1952, kauppatieteiden maisteri,
humanististen tieteiden kandidaatti, EMBA
Avena Nordic Grain Oy, toimitusjohtaja vuodesta 1995
ja Mildola Oy, toimitusjohtaja vuodesta 2009

Keskeiset samanaikaiset luottamustehtävät:

hallituksen ja eri työryhmien jäsen: Coceral

Keskeinen aikaisempi työhistoria:

Valtion Viljavarasto, apulaisjohtaja 1992-1995
MTK, projektipäällikkö 1991-1992
Suomalais-Neuvostoliittolainen kauppakamari Moskova,
johtaja 1987-1991

Osakeomistus: - (29.1.2016)

6 Anu Ora

s. 1973, kauppatieteiden maisteri
Ruokaliiketoiminnan johtaja vuodesta 2015
Keskeiset samanaikaiset luottamustehtävät:
hallituksen jäsen: Raskone Oy

Keskeinen aikaisempi työhistoria:

Suomen Lähikauppa Oy, Kaupallinen johtaja 2012-2015
Suomen Lähikauppa Oy, Tuotehallinnan johtaja 2011-2012
Suomen Lähikauppa Oy, Tuotehallinnan prosessien johtaja,
2010-2011
Suomen Lähikauppa Oy, Ostojohdaja, 2010
Boston Consulting Group, Project Leader & Principal,
2001-2009
Boston Consulting Group, Associate Consultant & Consultant,
1997-2001

Osakeomistus: - (29.1.2016)

Osakkeet, osinkopolitiikka

Rekisteröinti ja noteeraus

Apetit Oyj:n osakkeet kuuluvat arvo-osuusjärjestelmään. Osakkeet on noteerattu Nasdaq Helsingissä vuodesta 1989 alkaen. Osakkeen symboli on APETI ja ISIN-tunnus FI0009003503.

Osakkeet ja äänioikeus

Apetit Oyj:n osakkeet ovat yhtä sarjaa. Kaikilla osakkeilla on sama ääni- ja osinko-oikeus. Yhtiöjärjestyksen määräyksellä osakkeenomistajan äänimäärä on rajattu yhteen kymmenesosaan yhtiökokouksessa edustetusta äänimäärästä.

Osakepääoma

Yhtiön osakepääoman vähimmäismäärä on 10 miljoonaa euroa ja enimmäismäärä 40 miljoonaa euroa. Osakkeen nimellisarvo on 2 euroa. Rekisteröity ja kokonaan maksettu osakepääoma vuoden alussa ja lopussa oli 12 635 152 euroa ja osakkeiden lukumäärä 6 317 576 kappaletta.

Osakeantivaltuutus

Apetit Oyj:n 25.3.2015 pidetty varsinainen yhtiökokous valtuutti hallituksen päättämään uusien osakkeiden antamisesta ja yhtiön hallussa olevien omien osakkeiden luovuttamisesta (osakeanti). Valtuutus käsittää enintään 761 757 osaketta, joista uusia osakkeita voi olla enintään 635 470 kappaletta ja yhtiön hallussa olevia omia osakkeita 126 287 kappaletta.

Uuden osakkeen merkintähinta on vähintään osakkeen nimellisarvo eli kaksi (2) euroa. Oman osakkeen luovutushinta on vähintään sen luovutushetken mukainen käypä arvo, joka määräytyy Nasdaq Helsingissä järjestämässä julkisessa kaupankäynnissä määräytyvän kaupankäyntikurssin perusteella. Hallituksella on oikeus antaa osakkeita myös muuta kuin rahavastiketta vastaan. Osakepohjaisten kannustinjärjestelmien

toteuttamisessa osakkeita voidaan antaa myös vastikkeetta.

Valtuutus käsittää oikeuden poiketa osakkeenomistajien etuoikeudesta (suunnattu osakeanti), jos siihen on yhtiön kannalta painava taloudellinen syy, kuten yhtiön pääomarakenteen kehittäminen, yrityskaupan ja muiden järjestelyjen rahoittaminen ja toteuttaminen tai osakepohjaisen kannustin- tai palkkiojärjestelmän toteuttaminen.

Valtuutus on voimassa vuoden 2018 varsinaiseen yhtiökokoukseen saakka. Valtuutus kumoaa aikaisemman 28.3.2012 annetun osakeantivaltuutuksen ja samana päivänä annetun valtuutuksen omien osakkeiden luovuttamiseen.

Apetit Oyj:n hallintoneuvoston tekemällä päätöksellä hallituksen jäsenten, puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan vuosipalkkiosta puolet maksetaan luovuttamalla yhtiön hallussa olevia omia osakkeita niiden luovutushetken käypään markkina-arvoon ja puolet rahana. Vuonna 2015 hallituksen vuosipalkkioina luovutettiin yhteensä 4 989 osaketta.

Optio-oikeudet

Yhtiön hallituksella ei ole optio-oikeuksien tai muiden osakkeisiin oikeuttavien erityisten oikeuksien antamista koskevaa valtuutusta.

Omat osakkeet

Tilikauden päättyessä yhtiön hallussa oli aikaisempina vuosina hankittuja omia osakkeita yhteensä 122 289 kappaletta nimellisarvoltaan yhteensä 0,24 miljoonaa euroa. Yhtiön hallussa olevat omat osakkeet edustavat 1,9 prosenttia yhtiön osakkeiden äänimäärästä. Omilla osakkeilla ei ole ääni- eikä osinko-oikeutta.

Osinkopolitiikka

Apetit Oyj:n hallituksen tavoitteena on, että yhtiön osake on omistajilleen hyvätuottoinen ja arvonsa säilyttävä sijoitus. Osinkopolitiikan tarkoituksena on tukea tätä tavoitetta. Osinkona yhtiö jakaa vähintään 40 prosenttia emoyhtiön omistajille kuuluvasta tilikauden voitosta.

Yhteystiedot

Apetit Oyj

Maakunnantie 4
PL 100, 27801 Säskylä
Puhelin 010 402 00
Faksi 010 402 4022

Sähköposti: etunimi.sukunimi@apetit.fi
www.apetitgroup.fi

Y-tunnus 0197395-5
Kotipaikka Säskylä

TYTÄRYHTIÖT

Apetit Suomi Oy

Maakunnantie 4
PL 100, 27801 Säskylä
Puhelin 010 402 4300
Faksi 010 402 4944

Apetit Suomi Oy

Espoon toimipiste
Lars Sonckin kaari 14
PL 404, 02601 Espoo
Puhelin 010 402 4300
Faksi 010 402 4455

Apetit Oyj

Lars Sonckin kaari 14
PL 404, 02601 Espoo
Puhelin 010 402 00
faksi 010 402 4024

Apetit Ruoka Oy

Maakunnantie 4
PL 130, 27801 Säskylä
Puhelin 010 402 4300
Faksi 010 402 4322

Apetit Ruoka Oy

Teollisuustie 3, 93100 Pudasjärvi
Puhelin 010 402 4300
Faksi 010 402 4666

Caternet Finland Oy *

Kivikonlaita 25
00940 Helsinki
Puhelin 010 402 4244
Faksi 010 402 4236

Apetit Kala Oy

Mastotie 7, 70460 Kuopio
Puhelin 010 402 4500
Faksi 010 402 4520

Maritim Food AS

Råbekkvingen 5
NO-1617 Fredrikstad, Norja
Puhelin +47 6936 3700
Faksi +47 6936 3738
etunimi.sukunimi@maritim-food.no
www.maritim-food.no

Maritim Food Sweden AB

Kallkärrsvägen 21-22
SE-455 61 Dingle, Ruotsi
Puhelin +46 5244 0047
etunimi.sukunimi@maritim-food.no

Sandanger AS

NO-6083 Gjerdsвика, Norja
Puhelin +47 7002 6440
Faksi +47 7002 6441
etunimi.sukunimi@sunnmoe.com
sunnmoe.com

Avena Nordic Grain Oy

Lars Sonckin kaari 14
PL 402, 02601 Espoo
Puhelin 010 402 02
Faksi 010 402 2500
etunimi.sukunimi@avena.fi
www.avena.fi

ZAO Avena St. Petersburg

Ul. Korablestroitelej, d. 30, litera A,
office 2.15
RU-199397 Pietari, Venäjä
Puhelin +7 812 305 5795
Faksi +7 812 305 5785

UAB Avena Nordic Grain

L. Asanaviciutes str. 13B-56
LT-04300 Vilna, Liettua
Puhelin +370 5 243 0290
Faksi +370 5 243 0291

OÜ Avena Nordic Grain

Tehnika 3, Türi
EE-72213 Järvamaa, Viro
Puhelin +372 5 038 151

TOO Avena Astana

Rajon Almaty, Baraeva str. 16
KZ-010000 Astana, Kazakstan
Puhelin/faksi +7 7172 592 679,
+7 7172 592 676

OOO Avena-Ukraina

g. Mirgorod, ul. Petrovskogo 15
UA-37600 Poltavskaja oblast, Ukraina
Puhelin/faksi +380 5355 40262

SIA Avena Nordic Grain

Atmodas iela 19-345
Jelgava, LV-3007
Latvia

Mildola Oy

Satamatie 64
PL 21, 02401 Kirkkonummi
Puhelin 010 402 2300
Faksi 010 402 2311
etunimi.sukunimi@mildola.fi
www.mildola.fi

Design: Kreab

Paino: Erweko

Paperi: kannet LumiSilk 250g,
sisus LumiForte 115g

* 1.4.2016 alkaen Apetit Ruoka Oy

Apetit Oyj
PL 100, 27801 Säkylä
www.apetitgroup.fi